

Τὸ σωτὶ τοῦ παιδιοῦ

91

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΑΒΑΝΙΔΗ ΑΘΗΝΑΙ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ή Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ

«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται από τριμελή Έπιτροπή Έντεταλμένων
Κυριών ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ήρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1953

ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 21 (19)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Όργανισμών, Τραπεζών, Έταιρειών, Δήμων Δρ. 100.000
Κοιότητες και Σχολεία » 50.000

Παιδιά Παιδοπόλεων και συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ.
τό χρόνο. Ἀπορα παιδιά: Ἐνα χρόνο 15.000. Ἐξά-
μην 10.000. Τά εὔπορα. Ἐνα χρόνο: 25.000. Ἐξά-
μην 15.000.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Υπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθήναι

Ό Ἀρχιπεννομάχος με ἐρωτᾷ: «Τί ἐπρέσβευε ὁ αἰρετικός Σαβέλλιος;»

Ἀπάντησις: Ὁ Σαβέλλιος ἦτο αἰρετικός τοῦ Γ' αἰῶνος ἀπό τήν Μικράν Ἀσίαν. Δέχεται ἕνα μόνο πρόσωπο, στό Θεό, καί δέν τόν διαστέλλει ἀπό τόν Υἱόν καί τό Ἅγιον Πνεῦμα.

Ό Γεώργιος Μπέλλος με ἐρωτᾷ: «Τί γνωρίζομεν περὶ τοῦ Μόσχου τοῦ Βουκολικοῦ ποιητοῦ ἀπὸ τὰς Συρακούσας;»

Ἀπάντησις: Ἐξῆσε στό Β' π.Χ. αἰῶνα. Ἦταν Συρακούσιος καί ὁπαδὸς τοῦ Βίωνα. Ἀπὸ τὰ ἔργα του σώζονται ἄρκετά ἀποσπάσματα καί δύο μακρὰ ποιήματα: ὁ Ἐπιτάφιος Βίωνος καί ἡ Εὐρώπη. Ἐπίσης ἐνδιαφέρον εἶναι καί ὁ «Δραπέτης Ἐρως». Τὰ ἔργα του κατὰ παράδοση ἐκδίδονται μαζί με τοῦ Θεοκρίτου.

Ἡ Ντίνα Δημητρίου Σχολίδου με ἐρωτᾷ: Γιατί τὸ νερό τῶν πηγαδιῶν τὸ χειμῶνα εἶναι ζεστό καί τὸ καλοκαίρι κρύο;

Ἀπάντησις: Ἡ θερμοκρασία τοῦ νεροῦ τῶν πηγαδιῶν εἶναι σταθερή. Ἀλλὰ τὸν χειμῶνα ποῦ ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι κρύα μᾶς φαίνεται ζεστό, καί τὸ καλοκαίρι ποῦ ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι θερμὴ μᾶς φαίνεται κρύο!

Ό Ἀναστάσιος Γεωργίου Ἰτζές με ἐρωτᾷ: «Ποῖος εἶναι καί γιατί λέγεται ὁ πατέρας τῆς Ἱστορίας;»

Ἀπάντησις: Πατέρα τῆς ἱστορίας ὠνομάσαμεν τὸν Ἡρόδοτον διότι εἶναι ὁ πρῶτος ποῦ ἔγραψε ἱστορικῆς φύσεως βιβλίον.

Ό Λάμπρος Στ. Ντότσιος με ἐρωτᾷ: «Τί εἶναι δράμα καί ποῖα τὰ εἶδη αὐτοῦ;»

Ἀπάντησις: Τὸ σύγχρονον δράμα εἶναι θεατρικὸ ἔργο, ποῦ μπορεῖ νὰ παρασταθῇ ἀπὸ σκηνῆς, καί ἔχει τραγικὴ μᾶλλον ἄσκη. Τὸ ἀρχαῖον δράμα εἶχε γενικώτερη ἔννοια: Δράματα ἦσαν αἱ τραγωδία, ἡ κωμωδία καί τὸ σατυρικόν δράμα τὸ ὁποῖον ἦτο κράμα τραγωδίας καί κωμωδίας. Ἐὰν θέλωμεν νὰ δώσωμεν τὸν ὀρισμὸν τῆς κωμωδίας θὰ πούμε ὅτι τὸ

εἶδος αὐτὸ τοῦ θεατρικοῦ ἔργου δέν εἶναι σοβαρὰς ὑποθέσεως καί διὰ τοῦ ἐντέχνου σατυρισμοῦ προκαλεῖ καί γέλια καί εὐθυμία.

Τραγωδία εἶναι λογοτεχνικὸ ἔργο, πεζὸ ἢ ἔμμετρο, διὰ τοῦ ὁποῖου προκαλοῦνται αἰσθήματα τοῦ θεατοῦ (φόβος ἢ συμπάθεια) διὰ τὰ παθήματα τῶν ἀνθρώπων.

Ό Νικόλαος Βλάχος με ἐρωτᾷ: «Ποῖες εἶναι οἱ ταχύτητες τῶν κυριωτέρων πουλιῶν καί πόσα χιλιόμετρα πετοῦν τὴν ὥρα τὸ καθένα;»

Ἀπάντησις: Δέν ὑπάρχει συστηματικὴ καταμέτρηση τῆς ταχύτητος τῶν πουλιῶν. Οὔτε τὸ πέταγμα τους εἶναι σταθερό. Πάντως ἡ πτήση τῶν πουλιῶν ὑπολογίζεται εἰς 8 μέτρα κατὰ δευτερόλεπτο (μικρότερη ταχύτητα) μέχρις 25 μέτρα (μεγαλειτέρα ταχύτης). Ἐτοί: ἕνα πουλὶ πετάει ἀπὸ 26 περίπου χιλιόμετρα τὴν ὥρα μέχρις 90 χιλιόμετρα. Τὰ ταχύτερα πουλιὰ εἶναι τὰ ἀρπακτικά καί ἰδίως τὸ γεράκι καί ὁ ἀετός.

Ό Θεόφιλος Ἡλιάδης με ἐρωτᾷ: «Υπάρχουν λεπροὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ποῦ εἶναι, καί πόσοι εἶναι;»

Ἀπάντησις: Κατὰ τὴν τελευταία στατιστικὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν 883 λεπροὶ ἐκ τῶν ὁποίων 261 νοσηλεύονται εἰς τὸ λεπροκομεῖο τῆς Σπιναλόγκας, 253 στὸν ἀντιλεπρικό σταθμὸ Ἀθηνῶν, 72 στὴ Σάμο. Βέβαια ὑπάρχουν καί ἄλλοι τῶν ὁποίων ἡ νόσος δέν εἶναι γνωστὴ στὶς ἀρχές.

Ἡ Σοφία Βασιλειάδου με ἐρωτᾷ: «Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ ψυχὴ μετὰ θάνατον περιπλανᾶται μετὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ σπιτιοῦ ἐπὶ 40 ἡμέρας;»

Ἀπάντησις: Εἶναι νομίζω ὅλα αὐτὰ ἀνόητες προλήψεις καί δεισιδαιμονίες τις ὁποῖες οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι δέν πρέπει νὰ πιστεύουν.

Ό Δημήτριος Κασούνης με ἐρωτᾷ: «Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον μηχανήμα στὸν κόσμον καί ποῖος τὸ ἐφεύρε;»

Όταν λέμε μηχανὴ ἢ μηχανήμα ἐννοοῦμε κάθε μέσο ἢ ἐργαλεῖο ποῦ διευκολύνει τὸν ἄνθρωπον στὴν ἐργασία του. Κάθε ἀκόμα συσκευή ποῦ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν παραγωγὴ ἔργου.

Πρῶτα μηχανήματα ποῦ ἐπενόησε ὁ ἄνθρωπος στὴν ἀρχαιότητα εἶναι ὁ μοχλὸς καί ἡ σφήνα. Ἐπινοητὴς τοῦ κοχλίου ἦταν ὁ Ἀρχιμήδης, ὁ βαρουλικὸς βρέθηκε ἀπὸ τὸν Ἡρώνα καί αἱ ὑδραυλικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τὸν Κτησιβίδο.

Ό Νίκος Ταμπούρης με ἐρωτᾷ: «Εἶναι ἀλήθεια ὅτι γιὰ νὰ διαδόσῃ κανεὶς τὸν ἐθνικὸ ὕμνον τῶν Κινέζων χρειάζεται μίαν μέραν;»

Ἀπάντησις: Δέν εἶναι ἀλήθεια. Γιατί ἀπλούστατα ἡ Κίνα δέν ἔχει ἐθνικὸ ὕμνον!

Ό Γεωρβάσπαρ με ἐρωτᾷ: «Ποῖα εἶναι ἡ μεγαλύτερα γέφυρα τοῦ κόσμου;»

Ἡ μεγαλύτερα γέφυρα τοῦ κόσμου εἶναι ἡ κατὰ τὸ 1936 συμπληρωθεῖσα, μεγάλη γέφυρα τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου Γκόλντεν Γκαίτ (Χρυσὴ Πύλη). Ἐχει μήκος 12.800 μέτρα. Ἀκολουθεῖ ἡ Γέφυρα Μπρόξ-Μανχάτταν τῆς Ν. Ὑόρκης μήκους 5600 μ. Ἐπειτα ἀπ' αὐτὲς ἔρχεται ἡ μεγάλη γέφυρα τοῦ Κεμπέκ (Καναδὰ) μήκους 5490 μέτρων.

Ό Ἀπόστολος Παπαγιαννόπουλος με ἐρωτᾷ: «Ποῦ ἐστηρίχθησαν γιὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ τηλεσκοπίου καί ποῖο εἶναι τὸ μεγαλύτερο;»

Ἀπάντησις: Τὰ τηλεσκόπια στηρίζονται κυρίως στὴν ἀρχὴ τῶν φακῶν καί κατόπτρων. Τὸ μεγαλύτερο τηλεσκόπιο εἶναι τοῦ Ἀστεροσκοπεῖο τοῦ Παλαμῶρ ἡ ἐναρξὴ τῆς λειτουργίας τοῦ ὁποῖου ἐγίνε στὰ 1947.

Ό Γεώργιος Πασσαλίδης με ἐρωτᾷ: «Ποῖα εἶναι ἡ μεγαλύτερα ἐκκλησίαι τοῦ κόσμου;»

Ἀπάντησις: Ἡ μεγαλύτερη Χριστιανικὴ ἐκκλησία ὅπως θὰ ἐλέγαμε πρὶν ὁρθεῖ ὁ μεγαλύτερος ναός, εἶναι ὁ τοῦ Ἀγίου Πέτρου τῆς Ρώμης. Τὸ κτίσιμό του ἀρχίσε στὰ 1506 καί τέλειωσε στὰ 1667. Συμπληρώθηκε στὰ 1680. Γιὰ τὸ κτίσιμό του ἐργάσθηκαν ὁ Βραμάντης καί ἔπειτα ἀπ' αὐτὸν ὁ Ραφαήλ, ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελοῦ καί ἄλλοι. Ὁ θόλος τῆς ἐκκλησίας ποῦ τὸν ἐσχεδίασε ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελοῦ εἶναι τεράστιος. Ὁ διάσημος καλλιτέχνης Μπερνίνι πρόσθεσε στὰ 1680 μπροστὰ στὴν εἴσοδον τοῦ Ναοῦ κολοσσιαία καί μεγαλόπρεπη στοὰ ἀπὸ διπλὴ σειρὰ στύλων σὲ σχῆμα μισοῦ κύκλου.

Ό Νικόλαος Α. Ματθαῖος με ἐρωτᾷ: «Ἡ Μὴς Ὑψηλὸς (τοῦ 1952) ἦτοί ἡ μὴς Φινλανδία σὲ ποῖα φυλὴ ἀνήκει; Στὴν κίτρινη ἢ στὴ λευκὴ; Ἐπίσης ἡ μὴς Εὐρώπη στὴν κίτρινη; Καί πὼς διμορφώθηκαν αἱ φυλαί;»

Ἀπάντησις: Καί αἱ δύο ἀνήκουν εἰς τὴν λεγομένην Καυκασίαν φυλὴν καί τὴν Λευκὴν. Σύμφωνα με ὅσα παραδέχεται ἡ ἐπιστήμη, ἔπειτα ἀπὸ τὶς μικρὲς ἡ μεγάλαις διαφορὰς ποῦ ὑπῆρχαν στὴν πρωτόγονη ἐποχὴ μεταξύ τῶν διαφόρων λαῶν, καί ποῦ οἱ διαφορὲς αὐτὲς οφείλονταν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐπίδραση τοῦ περιβάλλοντος, στὴ φυσικὴ ἐπιλογὴ, στὸν ἀγῶνα περὶ ὑπάρξεως, στὶς ἀμοιβαῖες σχέσεις μεταξύ τῶν ἀτόμων, ἀκολούθησαν διαφοραὶ ποῦ οφείλονται εἰς τὴν ἀδρόαν ἐπιμιξίαν τῶν λαῶν. Ἐτοί σιγὰ - σιγὰ ἐδημιουργήθηκαν οἱ φυλές.

Ό Φώτιος Πούλος με ἐρωτᾷ: «Τί σημαίνει ἀλληλοῦσα;»

Ἀπάντησις: Ἡ λέξη εἶναι ἐβραϊκὴ καί σημαίνει «αἰνεῖτε τὸν Θεόν». Δηλαδὴ κατὰ κυριολεξίαν ἐπαινεῖτε, καί κατὰ ἐπέκτασιν εὐλογεῖτε, δοξάζετε τὸν Θεόν.

Και πάλι για τον ύπνο και τους όνειροπομπους

Ο παπούς, όπως σας είπα στο περασμένο φύλλο, μιλούσε στα εγγόνια του, για τον ύπνο και τα όνειρα.

Κι' έμειναν εκεί που τους έλεγε για μια άλλη κατοικία του ύπνου, που βρίσκεται σε πόλη κτισμένη σε πεδιάδα εύρυνκη και χαρούμενη.

Γύρω στην όμορφη και ξωτική πολιτεία, συνέχισε ο παπούς, ήταν ένα μεγάλο πολυδενδρο δάσος γεμάτο Μήκωνες και Μανδραγόρες.

Και τί είναι αυτά, τί είδους δένδρα είναι; ρώτησε η Τασία.

Και ο Μήκων και ο Μανδραγόρας, απάντησε ο παπούς, δεν είναι δένδρα. Ο Μήκων είναι πόα, δηλαδή φυτό χωρίς ξυλώδη κορμό! Στην Ελλάδα έχουμε δέκα είδη από αυτούς: Πιο γνωστοί όμως άνάμεσα σ' αυτούς είναι ο Μήκων ο νόθος, κοινώς άγκινάροχορτο, Μήκων ή ροιάς (σας λέω πρόσθεσε ο παπούς πώς ο Μήκων είναι και θηλυκό και άρσενικό και κάνει και ο μήκων και η μήκων) κοινώς παπαρούνα, και Μήκων ή ύπνοφόρος κοινώς άφιδόνι ή ύπνος. Καθώς ξέρετε η παπαρούνα είναι ύπνωτικό. Πολύ περισσότερο ή παπαρούνα ή ύπνοφόρος. Και δεν χρειάζεται να σας πω, πώς δεν ήταν άνάγκη να ξοδέψουν πολύ φαντασία οι άρχαίοι μας πρόγονοι για να γεμίσουν το δάσος της πολιτείας του Ύπνου με μήκωνες.

Έχω άκουστά — λέει ο Κωστάκης — πώς κάποτε, στα παλιά χρόνια, για να άποκοιμήσουν τα μωρά τους έβραζαν παπαρούνες, τα ποτίζαν με το ζουμί τους και αυτά κοιμόντουσαν άφες όλόκληρες.

Πραγματικά παιδιά μου, είπε σκυθρωπάοντας ο παπούς. Ύπηρχε αυτή ή κακή συνήθεια στα παλιά χρόνια. Να ποτίζουν τα μωρά με άφέψημα παπαρούνας. Και για να μη σας βάλω στον κόπο να ρωτήσετε πώς λέω πώς άφέψημα είναι το ζουμί που άπομένει όταν βράσουμε ή ζεματίσουμε σε νερό όποιάδηποτε φυτική ουσία. Είτε φλούδα, είτε ρίζα, είτε ξύλο, είτε σπόρους, είτε φύλλα, είτε λουλούδια.

Δηλαδή και το τσάι που πίνουμε και το χαμομήλι και όλα τα άλλα ροφήματα είναι άφεψήματα, παρατήρησε ή Τασία.

Έτσι είναι παιδί μου, συγκατένευσε ο παπούς. Και για να ξαναγυρίσω στο θέμα μου σας λέω: Δεν μπορούσε να ύπάρξη πιο έγκληματική συνήθεια από εκείνη. Να δίνουν δηλαδή στα παιδιά το ύπνωτικό της παπαρούνας. Είναι καταστροφή για την υγεία τη σωματική και την ψυχική του παιδιού. Θέλω να έλπιζω πώς ή κακή αυτή συνήθεια έχει ξεριζωθεί. Και ο Μανδραγόρας τί ήταν άκριβώς; ρώτησε ο Γιώργος.

Ο Μανδραγόρας είναι και αυτός πόα, με χορδή και σαρκώδη ρίζα διχαλωτή που μοιάζει με άνοιχτά πόδια ανθρώπου. Γι' αυτό και ο Πυθαγόρας είπε τον Μανδραγόρα «άνθρωπομορφο» φυτό! Ο Μανδραγόρας ό φαρμακευτικός άνθίζει το φθινόπωρο και είναι από τα ισχυρότερα ύπνωτικά. Για τούτο και ή γνωστή παροιμίακή φράση «υπό μανδραγόρα καθέδρουν». Δηλαδή ύπνος κάτω από τον μαν-

δραγόρα. Και ή φράση αυτή λέγεται για κείνους που κοιμούνται βαθειά, και μεταφορικά για κείνους που άγνωούν και τα πιο πασιγνωστα πράγματα.

Είναι λοιπόν φανερό, παιδιά μου, πρόσθεσε ο παπούς πώς τα δυο αυτά φυτά — έστω και αν δεν είναι δέντρα — είχαν και παραείχαν μάλιστα θέση στο δάσος του Ύπνου. Είς τα δέντρα του δάσους αυτού έστηναν τις φωλιές τους κουκουβάγιες, νυχτερίδες και χίλια δυο άλλα νυκτόβια πουλιά και έντομα. Κι' άνάμεσα σ' αυτά, ή χαλκή όπως την έλεγαν οι θεοί και Κύμινδος όπως την έλεγαν οι άνθρωποι. Και είναι αυτό ή λεγομένη χαλκοκουρούνα.

Είς το κέντρον της πόλεως του Ύπνου ήταν ο ναός της Νυκτός και δυο μαντεία της Άληθείας το ένα και της Άπάτης το άλλο.

Ήθελαν να μας πουν μ' αυτό, διάκοψε ο Γιώργος πώς τα γεννήματα του Ύπνου, τα όνειρα, βγαίνουν κάποτε άληθινά όπως πολλές φορές άπατηλά, ψεύτικα.

Αυτό είναι είπε ήρεμα ο παπούς. Την πόλη διέσχιζε ο ποταμός της Λήθης, ήσυχος σαν λάδι, βγαίνοντας από δυο μεγάλες πηγές. Την Πανυχίαν και τον Νήγριτον. Και ο ποταμός της Λήθης έχει το συμβολισμό του με τον ύπνο, ξεχνάει κανείς τις πίκρες και τις φροντίδες.

Στην πόλη αυτή έμεναν οι Όνειροι. Κανένας δεν έμοιαζε στον άλλον.

Ή πόλη είχε μόνο δυο πύλες. Τη μια έλεφάντινη και την άλλη κεράτινη. Από αυτές τις δυο πόρτες, μπαινόβγαιναν οι κάτοικοι της πόλεως. Από την έλεφάντινη έβγαιναν οι ψεύτικοι Όνειροι. Από την κεράτινη οι άληθινοί.

Έλεγαν ακόμη πώς στην ίδια πόλη βρισκόταν το ιερό του Άλεκτρυόνος. Ύπηρχαν δε εκεί και δυο Έπαρχοι. Ο Ταρξίων, ο γιος του Ματαιογένης και ο Πλουτοκλέας ο γιος του Φαντασίωνος.

Δηλαδή με την φαντασία ή με το νου πλουταίνει ή κόρη και με τον ύπνο ή άκαμάτρα, είπε ο Γιώργος.

Άκριβώς. Όλη αυτή ή περιγραφή που σας έκαμα για τον ύπνο και την κατοικία του είναι πραγματικά όμορφώτατη. Αυτοί που την έγραψαν είχαν μεγάλη φαντασία.

Πολλοί ακόμη ήθελαν την κατοικία του ύπνου στη Λήμνο. Μά όχι μόνιμη. Άλλοι τον έφαντάζονταν διαρκώς εκεί. Το γιατί είναι άπλούστατο. Ή Λήμνος στην αρχαιότητα είχε πολλά άμπέλια και έκανε άμφοφο δυνατό κρασί. Μά το κρασί φέρνει ύπνο και ο Ύπνος είχε πολλή δουλειά άνάμεσα στους Λημνίους... κρασοπατέρες!

Οι άρχαίοι ζωγράφιζαν τον Ύπνο σαν φτερωτό νέο που πέτούσε καθισμένος πάνω σε φλόγες. Πολλές φορές έφτιαναν για Ύπνο ένα χαριέστατο μωρό που κοιμάται. Φορούσε λευκά φορέματα, και κρατούσε κέρατο με το όποιο έστελνε τα όνειρα στους ανθρώπους.

Στη Σικωνία και στον ναό του Άσκληπιού τον είχαν ζωγραφισμένο σαν όμορφο νεανία που προσπαθούσε να άποκοιμήση λιοντάρι. Είχε δε την έπιγραφή

καλό! Στην Τροιζήνα ο Ύπνος είχε βωμό κοντά με τις Μούσες, γιατί ο Ύπνος θεωρείται φίλος των Μουσών. Ζωγράφιζαν τον Ύπνο και με τον Διόνυσο και με τον Θάνατον. Και τούτο γιατί ο Διόνυσος, θεός του κρασιού, είχε ως άποτέλεσμα τον ύπνο και ο Θάνατος ήταν άδελφός του.

Ο Ύπνος είχε πολλά παιδιά. Γύρω στα χίλια! Οι πιο ενδιαφέροντες γιοί του Ύπνου ήταν ο Μορφέας — Μορφεύς στην καθαρεύουσα — ο Εϊκελος όπως τον έλεγαν οι θεοί και Φοβήτωρ όπως έλέγετο από τους ανθρώπους και ο Φάντασος. Αυτοί οι τρεις ήταν οι πιο έπίσημοι Όνειροι τους όποιους έστελνε ο Ύπνος στους ήγεμόνες και τους βασιλιάδες.

Και ο Μορφέας είχε την ιδιότητα να μεταμορφώνεται σε διάφορα πρόσωπα. Έπαιρνε δηλαδή τη μορφή και είχε την ικανότητα να μιμνται το βάδισμα, τη φωνή, το σώμα και όλη την κορμοστασιά εκείνου που ήθελε να παραστήση.

Ο Εϊκελος ή Φοβήτωρ είχε και αυτός την ικανότητα να μεταμορφώνεται. Δεν έπαιρνε όμως ποτέ το σχήμα ανθρώπου. Πάντοτε έπαιρνε τη μορφή ζώων, θηρίων, πουλιών, δροκόντων και άλλων φοβερών και παραδόξων τεράτων.

Ο Φάντασος τέλος είχε κι αυτός την ικανότητα να μεταμορφώνεται αλλά σε άψυχα. Σε πέτρες, σε πηγές, σε ποταμούς και σε δέντρα.

Όπως σας είπα, ο Ύπνος έστελνε τους όνειροπομπους του αυτούς μόνο στους βασιλιάδες και τους ήγεμόνες. Στο λαό έστελνε όλους τους άλλους — 997 έμεναν — που δεν είχαν όνόματα.

Όλο αυτό το πλήθος των όνειροπομπών, όπως μας λέει ο Λουκιανός κατοικούσε σ' ένα νησί, στο νησί των όνείρων. Αυτό ήταν πλωτό. Δεν ήταν σταθερό σε κάποιο μέρος της θάλασσας. Διαρκώς έπλεε και δεν μπορούσε να σταθή πολλή ώρα σε κάποιο τόπο. Άποφευγε τους ανθρώπους.

Όπως λέει και ο Λουκιανός, όλοι οι όνειροπομποί ήταν όλοι τους άνόμοιοι. Άλλοι με φτερά και τερατώδεις, άλλοι όμορφοντυμένοι και γλυκομίλητοι.

Και ο Λουκιανός στις «Άληθινές Ιστορίες» ισχυρίζεται πώς έγνώρισε πολλούς από αυτούς στο νησί τους, και όσους είπαμε μέχρι τότε στον ύπνο του, τους άναγνώρισε. Του έκαμαν μάλιστα και σπουδαία ύποδοχή σαν γνωστό τους και φίλο τους.

Ο Όμηρος άναφέρει πολλούς, πάρα πολλούς Όνειρους. Πολλοί από αυτούς έβγαιναν από την κεράτινη πόρτα και άλλοι από την έλεφάντινη. Ο Όμηρος όμως σε άλλο μέρος όνομάζει ένα μόνον Όνειρον, τον όποιον άποκαλεί γιο της Νυκτας και του Έρέβους.

Και πιστεύουν έτσι πώς ο ένας αυτός ήταν ο Μορφέας, ο έπίσημότερος από όλους τους Όνειροπομπους.

Ο Μορφέας παρουσιάζετο σαν γέρος με άπαλές και άθόρυβες φτερούγες, και με όλόγλυκο πρόσωπο. Όπως έπίστευαν, ο Μορφέας σίμωνε τους ανθρώπους κρατώντας άνθη Μήκωνος. Τα έφερνε κοντά στα πρόσωπά τους και τους άποκοίμιζε. Κατόπιν παρουσιάζόταν μπροστά τους παίρνοντας τη μορφή φίλων ή γνωστών τους. Και ήταν πολλές φορές ευχάριστος. Για τούτο και κάποιος που κοιμάται ήσυχος λέμε πώς βρίσκεται...

... στας άγκάλας του Μορφέως, είτε ή Τασία.

Μά γιατί οι Όνειροι, παπού, ρώτησε ο Γιώργος, που έβγαιναν από την Κεράτινη πόρτα ήταν οι άληθινοί, ενώ οι άλλοι που έβγαιναν από την Έλεφάντινη ήταν ψεύτικοι;

Ο παπούς έδωσε πρόθυμα την απάντηση.

Μά όσα άλλα τους είπε για τα όνειρα και τον ύπνο, θα σας τα πω στο άλλο φύλλο.

A. K. M.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ο Θάνατος μαθαίνει για την Κυβέρνηση και για το Υπουργείο Εσωτερικών

— Τί είναι Θάνατος ή «έκτελεστική εξουσία»;

— Ού! Το θυμάμαι πολύ καλά παπού! Ένα κράτος πρέπει να κυβερνιέται, να «διοικείται» από τους κατάλληλους ανθρώπους, που να είναι υπεύθυνοι απέναντι στους πολίτες. Η πρώτη εξουσία, είναι η νομοθετική: την έχει η Βουλή. Η Βουλευτές φτιάχνουν τους νόμους και εν όνόματι του ελληνικού λαού που τους έμψυξε και τους έδωσε βουλευτές, ελέγχουν και την κυβέρνηση. Γιατί καθώς και εξήγησες παπού, αυτό σημαίνει δημοκρατία: Κανείς να μην μπορεί να κάνει του κεφαλή του. Κανείς να μην είναι δυνατότερος από το Σύνταγμα και τους νόμους.

Η δεύτερη εξουσία είναι η διοικητική: έχουμε μιλήσει γι' αυτήν. Και η τρίτη είναι αυτή που λέμε τώρα: η εκτελεστική. Αυτή διοικεί, κυβερνάει το κράτος. Αρχηγός της εκτελεστικής εξουσίας είναι ο Βασιλεύς.

Για την εκτελεστική όμως εξουσία ουσιαστικά υπεύθυνοι είναι οι υπουργοί. Όλοι μαζί οι υπουργοί, κάνουν την υπεύθυνη Κυβέρνηση του τόπου — που σύμβολό της είναι ο Βασιλεύς.

— Όποτε την Κυβέρνηση την αποτελούν οι υπουργοί και οι υφυπουργοί, με επικεφαλής τον πρωθυπουργό που λέγεται και Πρόεδρος της Κυβερνήσεως. (Έχουμε πη άλλοτε πως γίνεται η Κυβέρνηση). Το υπουργικό συμβούλιο, η Κυβέρνηση δηλαδή, (ο πρωθυπουργός, οι υφυπουργοί και οι υφυπουργοί) έχει ένα ώριμο πρόγραμμα που σύμφωνα αυτό κυβερνάει τη χώρα. Δίνει τις γενικές κατευθύνσεις, και έχει ώριμες γενικές αρμοδιότητες. Ο κάθε όμως υπουργός, βρίσκεται επί κεφαλής ενός υπουργείου, που έχει ώριμες κι' αυτό αρμοδιότητες και ώριμη δουλειά να κάνει. Μήπως στο σπίτι μέσα, αν υποθεθώ πως υπάρχουν πολλές δουλειές, ο ένας δεν γίνεται τσοπάνος κι' έχει την ευθύνη των κοπαδιών, ο άλλος γεωργός, κι' ο τρίτος φροντίζει τα μελίσσια, το κοτέτσι, τα κουνέλια. Λοιπόν τώρα που κατ'αδελφεί τι είναι οι υπουργοί, τάχαδες τι είναι οι υφυπουργοί, μπορώ να σε ρωτήσω πόσα υπουργεία έχουμε στην Ελλάδα;

— Δεν ξέρω παπού.

— Θα στα πω εγώ άμέσως. Είναι τα υπουργεία Εσωτερικών, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Οικονομικών, Γεωργίας, Εθνικής Άμυνας, Οργανισμών και Κοινωνικής Προνοίας και Υγιεινών, Συγκοινωνιών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Ναυτιλίας.

Αυτά τα υπουργεία μεριμνούν, φροντίζουν, έχουν την

ευθύνη για κάθε τι που γίνεται στο κράτος, και για κάθε τι που πρέπει να γίνει. Σαν ένας καλός μικρός πολίτης που είσαι, θα πρέπει να μάθεις για τη δράση αυτών των υπουργείων, για να καταλάβεις πόσο το κράτος μας μεριμνά για τους πολίτες του. Ας αρχίσουμε από το υπουργείο Εσωτερικών που είναι κι' ένα από τα σημαντικότερα παιδί μου. Κάθε υπουργείο, στεγάζεται σ' ένα μεγάλο μέγαρο, στην πρωτεύουσα.

Εκεί εργάζονται οι διάφορες υπηρεσίες του, που διευθύνουν όλες τις δραστηριότητες του υπουργείου σε όλη τη χώρα. Επί κεφαλής σ' όλες τις υπηρεσίες ενός υπουργείου στέκεται ο υπουργός, που έχει κι' ολοκληρωμένη την ευθύνη του. Τον βοηθούν ο υφυπουργός όπου υπάρχει υφυπουργός ή γενικός γραμματέας, οι διευθυντές και οι τμηματάρχες του. Αυτοί όλοι, είναι οι άνωτεροι υπάλληλοι του υπουργείου, που έχουν κι' αυτοί ευθύνη γιατί διευθύνουν πολλά τμήματα μαζί (οι διευθυντές) ή ένα ώριμο τμήμα (οι τμηματάρχες). Όλοι αυτοί μαζί με τους κατώτερους τους υπαλλήλους είναι Δημοσίοι υπάλληλοι. Δημοσίοι όμως υπάλληλοι δεν είναι μόνο όσοι εργάζονται μέσα στο ίδιο το υπουργείο. Δημοσίοι υπάλληλοι είναι και άλλοι πολλοί, που γι' αυτούς όμως θα σου μιλήσω καμιά άλλη φορά. Ας ξαναγυρίσω όμως στο υπουργείο των Εσωτερικών. Ποιά είναι τα χρέη και οι αρμοδιότητες αυτού του υπουργείου; Είναι η διατήρηση και η ανάπτυξη του πολιτεύματος. Η διοικητική διαίρεση του κράτους. Η άμεση εποπτεία των τοπικών οργανισμών διοικήσεως, η έκδοση διαβατηρίων. Οι εκλογές, βουλευτικές, δημοτικές και κοινοτικές, ή αστυνομία, ή χωροφυλακή κλπ.

— Αχ παπού, πολύ μπροστά μου φαίνονται όλ' αυτά! Δεν τα καταλαβαίνω ούτε τα θυμάμαι...

— Όταν στα εξηγήσω ένα ένα, θα τα καταλάβεις... Όταν λέμε λ. χ. η «διατήρηση του πολιτεύματος» τι εννοούμε; Πώς έχουμε ένα πολίτευμα, την βασιλευμένη δημοκρατία. Σύμφωνα μ' αυτό, ο τόπος διοικείται όπως ορίζουν το Σύνταγμα και οι νόμοι. Ποιός όμως φροντίζει να διατηρηθεί το πολίτευμα αυτό; Ποιός κοιτάζει μήπως γίνουν τίποτε ταραχές ή ανερχία που θα μας υποδουλώσει; Το υπουργείο των Εσωτερικών. Αυτό ακόμη φροντίζει να είναι το κράτος μας ένα κράτος πολιτισμένο, καλοδιοικούμενο, όπου οι πολίτες του να είναι ευχαριστημένοι και περήφανοι να ζουν σ' αυτό. Να γιατί λέμε πως μεριμνά και για την «ανάπτυξη» του πολιτεύματος.

— Α! Έτσι το κατάλαβα!

— Μα δεν είναι δα και καμιά φιλοσοφία να το καταλάβεις! Έστερα, το υπουργείο των Εσωτερικών, είναι η «άνωτάτη αρχή» στη διοικητική διαίρεση του κράτους. Καθώς ξέρεις, ώριμες περιοχές του κράτους, διαιρούνται σε γενικές Διοικήσεις. Αυτή τη στιγμή, υπάρχουν πέντε γενικές διοικήσεις: Ηπειρού, Βόρειας Ελλάδας, Θράκης, Κρήτης και Δωδεκανήσου. Ολόκληρο δέ το κράτος, διαιρείται σε νομούς. Σήμερα οι νομοί είναι σαράντα. Στους νομούς, η κυβέρνηση διορίζει νομάρχες. Ο νομάρχης είναι επί κεφαλής του νομού. Αντιπροσωπεύει την κυβέρνηση στο νομό του και γι' αυτό διορίζεται απ' αυτήν. Είναι η «προϊσταμένη» να πούμε αρχή. Είναι κρατικός υπάλληλος. Και έχει για προϊστάμενο, το υπουργείο Εσωτερικών. Αυτό τον διορίζει ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου Εγκλοής Νομαρχών, αυτό τον ελέγχει τον παρακολουθεί και του δίνει οδηγίες, σ' αυτό λογοδοτεί ο νομάρχης, κι' αυτό τον παύει όταν δεν κάνει το καθήκον του. Όποτε επί κεφαλής της διοικητικής διαίρεσης του κράτους, είναι το υπουργείο των Εσωτερικών.

— Εν τάξει παπού. Προχώρησε.

— Έχουμε κατόπιν την «άμεση εποπτεία των τοπικών οργανισμών διοικήσεως». Καθώς έχουμε πη, το κράτος δεν διαιρείται μόνο σε νομούς, αλλά και σε δήμους και σε κοινότητες. Έχουμε πη τί είναι οι δήμοι και οι κοινότητες. Στην Ελλάδα υπάρχουν σήμερα 216 δήμοι και 5.766 κοινότητες για πληθυσμό 7.603.600 κατοίκους. Τους δήμους και τα κοινοτικά συμβούλια, τους βγάζουν με εκλογές οι κάτοικοι του δήμου ή της κοινότητας. Επί κεφαλής όμως όλων αυτών είναι το υπουργείο Εσωτερικών που τους ελέγχει αλλά και τους φροντίζει. Γιατί κανείς στην Ελλάδα δεν έχει

κάποιο αξίωμα χωρίς να ελέγχεται. Το υπουργείο Εσωτερικών ακόμη, δίνει και διαβατήρια για όσους θέλουν να ταξιδέψουν στο εξωτερικό. Αυτό ακόμη προκηρύσσει τις εκλογές — τις βουλευτικές αλλά και τις δημοτικές και τις κοινοτικές — αυτό με τις υπηρεσίες του και τα όργανά του τις κάνει, αυτό ελέγχει αν έγιναν σωστά, κι' αυτό βγάζει τ' αποτελέσματα.

Έχει λοιπόν την ευθύνη των εκλογών. Και τέλος είναι επί κεφαλής της αστυνομίας της χωροφυλακής. Αυτή είναι μια σημαντικότερη αρμοδιότητα του υπουργείου των Εσωτερικών. Γιατί από την καλή οργάνωση της αστυνομίας εξαρτάται η ασφάλεια των πολιτών. Έτσι στο υπουργείο Εσωτερικών, σύμφωνα με αυτά που είπαμε, υπάγονται:

Η διεύθυνση διοικήσεως, Η διεύθυνση ιθαγενείας (που κανονίζει την ιθαγένεια των πολιτών),

Η διεύθυνση τοπικής αυτοδιοικήσεως.

Η διεύθυνση αποδημίας, μεταναστεύσεως και διαβατηρίων.

Η διεύθυνση εκλογών, Η διεύθυνση αλλοδαπών (για τους ξένους).

Η Αστυνομία Πόλεων (που και γι' αυτήν πρέπει καμιά φορά να λεητομερώσουμε καμιά άλλη φορά). Το Πυροσβεστικό σώμα, και η Χωροφυλακή.

Σου είπα, βέβαια, Θάνατος μου, τα σπουδαιότερα, χωρίς να μπά στις λεπτομέρειες, που είναι πολλές και που θα τις μάθεις σιγά - σιγά μεγαλώνοντας. Γιατί κάθε διεύθυνση, έχει πολλές άλλες υπηρεσίες, που πρέπει να τις οργανώσει, να τις ελέγχει και να φροντίσει να γίνουνται όσο πάει και καλύτερα. Το υπουργείο των Εσωτερικών είναι λιγάκι ο σκελετός του κράτους, γιατί αυτό φροντίζει για την καλή διοίκηση του κράτους και για την ασφάλεια των πολιτών του. Όμως να! Φάγεμε τόση ώρα με το να σου μιλάω μόνον για το υπουργείο των Εσωτερικών.

— Δεν είναι χαμένη ώρα παπού. Σε βεβαιώ ότι μ' ενδιαφέρουν εξαιρετικά αυτά που μου έχεις πη. Έτσι σιγά - σιγά ξεκαθαρίζουν μέσα στο κεφάλι μου ένα σωρό πράγματα. Κι' ανυπομονώ να μάθω και γι' άλλα υπουργεία.

— Σιγά - σιγά, θα μιλήσω με γι' όλα. Να μη βιάζεσαι... — Ναί παπού. Οποίος βιάζεται...

— Μπορεί να μην σκοντάφτη πάντα. Σίγουρα όμως ξεχνάει τα μισά απ' όσα του λένε και δεν μαθαίνει τίποτε σωστά...

MARINA K.

Στίλβα αναγνώστων

Η ΣΤΑΦΙΔΑ (Τού Περσαστικού)

Γιά να γνωρίσουμε την ΕΛΛΑΔΑ

Στο νησί τῶν σφουγγαράδων

Προτού φύγωμε ἀπὸ τὴν Κῶ, γιὰ τὴν Κάλυμνο, τὸ νησί τῶν σφουγγαράδων, πρέπει νὰ δοῦμε καὶ τὰ ἐρείπια τοῦ Ἀσκληπείου. Βρίσκεται σ' ἓνα ἀπλόχωρο γραφικὸ τοπίο, ὅπου μᾶς βγάζει ἕνας μαγευτικὸς δρόμος μὲ ψηλόκορμα κυπαρίσσια.

Ὁ ναὸς αὐτὸς τῆς ὑγείας, ὅπου ἐπὶ αἰῶνες γιγτρύνονταν οἱ νησιῶτες, προτοῦ φέρῃ τὸ φῶς τῆς ἱατρικῆς ὁ Ἱπποκράτης στὸν κόσμον, εἶναι πεσμένος σ' ἐρείπια τώρα. Κάτασπρες σκάλες, μαρμάρινες, κολῶνες καὶ βάθρα, σπόνδυλοι, κιονόκρανα σπαρμένα κατὰ γῆς, σὲ γεμίζουν ὑποβολὴ καὶ θρησκευτικὸ δέος.

— Ποιὸς ἀπὸ σᾶς ἔχει μνήμη, γιὰ νὰ μοῦ πῇ ποῦ ἄλλοι εἶδαμε ἐρείπια Ἀσκληπείου; ρώτησα τ' ἀνήψια μου.

Ἡ Μυρτώ ἐκλείσε τὸ στόμα τοῦ Φάνη.

— Ἐσὺ νὰ σωπάσης, γιατί εἶσαι ἀσυγκώνιστος, τοῦ εἶπε γελώντας.

— Πές το λοιπόν, γιατί θὰ τὸ πῶ, τὴ φοβέρισε ὁ Λεωνίδας.

— Ἀλλοὺ τίς ἐξυπνάδες, εἶπε ἡ Μυρτώ· κάνεις τώρα πῶς μᾶς ἀφήνεις τὴ δόξα; Βάζω στοῖχίμα πῶς δὲν ἔχεις ἰδέα...

— Λοιπόν, θὰ σᾶς τιμωρήσω, εἶπε ὁ Λεωνίδας: Ἀσκληπτεῖο, καὶ μάλιστα παλαιότερο καὶ πολὺ πρὶν δοξαζόμενο στὴν ἱστορία, ἦταν στὴν Ἐπίδαυρον. Θυμάστε; Πήγαμε, ἀπὸ τὸ Ναύπλιο, ἓνα σούρουπο ποῦ ποτὲ δὲ θὰ τὸ ξεχάσω! Καθίσαμε μάλιστα στὶς κερκίδες τοῦ θεάτρου, ποῦ εἶναι τὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ καλλίτερο διατηρημένο, ἀπὸ ὅλα τ' ἀρχαῖα θεάτρα τῆς Ἑλλάδας.

— Παίρνεις ἄριστα, Λεωνίδα, φώναξε ὁ Φάνης. Μὰ, ἂς μᾶς πῇ κι' ἡ Μυρτώ, ἂν θυμάται, τί ἦταν ὁ Ἀσκληπτεῖος!

— Γιὰ τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τῆς Κορωνίδας, εἶπε τὸ κορίτσι ἀπλά. Ὁ πατέρας τοῦ τοῦμαθε τὴν ἱατρικὴν...

— Λάθος, τὴν ἔκοψε ὁ Φάνης. Σπούδασε στὸ Πήλιο, στὴ σπηλιὰ τοῦ Χείρωνος...

— Κι' οἱ δυὸ ἔχετε δίκιο, τοὺς συμφιλίωσα. Ὁ ἥλιος ποῦ κάνει τόσο καλὸ στὴν ὑγεία, εἶναι ὁ πρῶτος γιὰ τὸν κόσμον. Ὁ Ἀπόλλων λοιπὸν ποῦ τὸν συμβολίζει, θάταν ὁ πρῶτος θεραπείας. Καί, γιὰ τελειοτὴν τέχνη τῆς θεραπείας. Καί, γιὰ τελειοποίηση, τῶστεϊλε στὸν Κένταυρον νὰ τοῦ μάθῃ τὴ βοτανολογία. Μὰ, μπορεῖς νὰ συνεχίσης, Μυρτώ.

— Λοιπόν, ὁ Ἀσκληπτεῖος ἦταν ὁλος συμπόνια καὶ ἀγάπη, θεράπευε μὲ πραγματικὴ ἀφοσίωση τοὺς ἀρρώστους καὶ τόσο πετυχαίνει, ποῦ οἱ ἄνθρωποι ἔπαψαν νὰ πεθαίνουν. Ἀγανακτισμένοι τότε ὁ Πλούτων, παραπονέθηκε στὸν Ὀλύμπιο Δία κι' ἐκεῖνος κατακεράυνωσε τὸν Ἀσκληπτεῖο. Μὰ δὲν πέτυχε τίποτε μὲ τὸν κεραυνό του, γιατί οἱ ἄνθρωποι ἀποθέωσαν τὸ μοναχογιό τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τοῦ ἔκτισαν τὰ Ἀσκληπτεῖα... Ἐκεῖ, ἱερεῖς, πυροφόροι, καὶ νεώκορες — γυναικες ἱερεῖες δηλαδὴ ποῦ χρησίμευαν γιὰ νοσοκόμες στοὺς ἀρρώστους — ἐξασκούσαν τὸ ἔργο τῆς θεραπευτικῆς, ἄλλοτε μὲ βότανα, κι' ἄλλοτε μὲ μάγια κι' ὀνόματα, δηλαδὴ μ' αὐθυποβολὴ καὶ μὲ πίστη.

— Ναί, εἶπα ἐγώ, βλέπω πῶς τὰ ταξίδια κι' οἱ κόποι μας δὲν πᾶνε χαμένοι. Ἐλάτε τώρα νὰ δοῦμε τὸ ἱερό τοῦ Ἀσκληπτεῖου, ποῦχομε μπροστά μας.

Τὸν ἀρχαῖο δωρικὸ ναὸ μὲ τὰ ἱερὰ καὶ τοὺς βωμοὺς τοῦ ἀνοίξε ἡ γῆ, σ' ἓνα μεγάλο σεισμό, καὶ τὸν κατάρπησε τὸ 554 μ. Χ. Μὰ ξέρομε ἀπὸ τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων πῶς ἔλαμπε ἀπὸ χάρη καὶ μεγαλεῖο. Εἶχε, στὰ πλάγια τοῦ, δυὸ νζοὺς μικρότερους, μὲ τ' ἀγάλματα τοῦ Ἀσκληπτεῖου καὶ τῶν δυὸ θυγατέρων τοῦ, τῆς Ὑγείας καὶ τῆς Ἥπιονης. Κι' ἦταν γεμάτος ἀπὸ ἀφιερῶματα τῶν ἀνθρώπων ποῦ βρῆκαν ἐκεῖ τὴν ὑγεία τους. Ἐδῶ ἔχομε τὰ ἐρείπια τοῦ θεραπευτηρίου, τίς στοῖες τοῦ, τίς κλιμακὲς τοῦ, τίς ἀποθήκες τοῦ, τὰ διαμερίσματα τῶν ἀρρώστων. Ἐδῶ κοντὰ ἦταν κι' ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης ποῦ τὴν στόλιζε ὁ περιφημὸς ζωγραφικὸς πίνακας τοῦ Ἀπελλῆ: «Ἡ Ἀναδυομένη!».

— Ἡ Κῶς δὲν ἦταν πατρίδα τοῦ Θεόκριτου, θεῖα; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Θεόκριτος; εἶπε ὁ Λεωνίδας ποῦ ποτὲ δὲ ντρεπόταν ἂν δὲν ἔξερε κάτι.

— Ὁ Θεόκριτος ἦταν βουκολικὸς ποιητής, τῶν Ἀλεξανδρινῶν χρόνων, ἀπάντησε πρόθυμα ὁ Φάνης. Ὑμνεσε τὴ φύση, καὶ τὴ ζωὴ τῶν ἀπλῶν ἀγροτῶν καὶ τσοπάνων. Κι' ἀλήθεια, αὐτὸ τὸ νησί ποῦ τὸν γέννησε, τοῦχει μάθει τὴν ὁμορφίαν τῆς ζωῆς τοῦ ὑπαίθρου.

— Δὲν εἶναι βέβαια πῶς γεννήθηκε στὴν Κῶ, μὰ κατὰ γὰρ ἀπὸ Κῶους, συμπλήρωσε. Ὁ ἴδιος λέει, σ' ἓνα τοῦ ποιήμα, πῶς γεννήθηκε στὶς Συρακοῦσες. Ἡ μητέρα τοῦ ὅμως κι' ὁ πατέρας του ἦταν ἀπὸ τὴν Κῶ. Ἐδῶ σπούδασε τὴν ποίησιν καὶ τὴ μουσικὴ κι' εἶχε δάσκαλο ἕναν ξακουστὸ Κῶο ποιητὴ, τὸ Φιλτᾶ. Μὰ, γιὰ νὰ τελειώσωμε μὲ τὴν Κῶ, ἂς μᾶς ἀπαγγεῖλῃ ὁ Φάνης μερικὸς στίχους τοῦ Θεόκριτου, ἂν θυμάται.

— Πολλὰ ζητᾶς, θεῖα. Κάναμε βέβαια στὸ κολλέγιο «Εἰδύλλια Θεοκρίτου», μὰ δὲν τὰ μαθαίναμε κι' ἀπ' ἐξῆς.

— Λοιπόν, θὰ σᾶς πῶ ἐγὼ λίγους στίχους ἀπὸ τὸ θρῆνο τοῦ ποιητῆ γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ὠραίου βουκόλου, τοῦ Δάφνη!

Βάτοι κι' ἀγκάθια, τώρα ἐσεῖς
βγάλετε μενεξέδες,
κι' ἐσὺ, ζουμποῦλι, στόλισε
τ' ἀγκαθωτὰ βοτάνια,
οἱ ἀκαρπες κουκουναριές,
ἂς κάνουν τώρα ἀχλάδια,
τώρα τὰ λάφια θαρρετὰ
ἂς κυνηγοῦν τοὺς σκύλους,
καὶ τώρα οἱ κούκοι ἂς κελαηδοῦν
τ' ἀηδονία νὰ σωπαίνουν
κι' ὅλα ἂς ἀλλάξουνε στὴ γῆ,
μιά ποῦ πεθαίνει ὁ Δάφνης!
Πάμετε, Μοῦσες, πάμετε
τ' ἀγροτικὸ τραγοῦδι!

Ναί, ἦταν καιρὸς νὰ πάψωμε κι' ἐμεῖς τὸ τραγοῦδι τῆς Κῶ, γιατί τὸ καράβι μας φθάνει τώρα στὴν Πόθαια, τὸ λιμάνι τῆς Κάλυμνου. Ἀγέρωχη κι' ἐπιβλητικὴ μὲ τ' ἀπτόμα βουνὰ τῆς, ὀρθώνεται μπροστά μας ἡ Κάλυμνος, ποῦ ἡ κ. Ἀθηνὰ Ταρσοῦλη, στὸ ὠραῖο τῆς βιβλίου, τὴν ὀνομάζει «ἡ Σπαρτιάτισσα τῆς Δωδεκανήσου». Καὶ τὸ δικαιολογεῖ ἔτσι: «Ὅταν κανεὶς γνωρίσῃ τὸ λαὸ τῆς, μὲ τὴν ἀνιπτότακτὴν κι' ἀδούλωτὴ ψυχὴ, τὴν ἥρωικὴ μέσας στοὺς αἰῶνες ἱστορία τοῦ, θὰ δῇ πῶς εἶναι γέννημα καὶ

θρέμμα τῆς δωρικῆς Κάλυμνιαν γῆς. ποῦ δίκαια μπορεῖ νὰ ὀνομαστῇ Σπαρτιάτισσα τῆς Δωδεκανήσου».

Ἡ Πόθαια εἶναι κτισμένη ἀμφιθεατρικὰ, πάνω στὸ πλατὺ γραφικὸ τῆς λιμάνι κι' ἔχει πλαίσια δυὸ δουνὰ μεγαλόπρεπα ποῦ τῆς δίνουν τὸν ὑποβλητικὸ καὶ ἥρωικὸ χαρακτήρα. Προχωρώντας μέσα στὸ λιμάνι, βλέπουμε σπῖτια μεγάλα, ψηλὲς ἐκκλησίες μὲ τρούλους ἡμισφαιρικούς, κι' ἐπιβλητικὰ καμπαναριά. Ξεχωρίζει τὸ Λιμεναρχεῖο, τὸ μέγαρο τῆς Δημογεροντίας καὶ τὸ Διοικητήριο. Τὰ γαλῆνια νερά καθρεφτίζουν τὸν ἴσκιό τους.

Περάσαμε ἓνα χαρούμενο σούρουπο στὰ καφενεδάκια τοῦ λιμανιοῦ, κοιτάζοντας στὰ μουράγια τοῦ, τὰ καΐκια, τίς σκούρες, τὰ τρεχαντήρια, τίς ἀνεμότρατες, ἀραγμένες στὸ μῶλο.

Κουβεντιάσαμε μὲ γερόλυκους τῆς θάλασσας, παλιούς σφουγγαράδες, ποῦ ἦταν ἀπόμαχοι τώρα, μὰ εἶχαν παιδιὰ καὶ καΐκια στὴ Μπαρμπαραῖα καὶ τὰ πρόσμεναν μὲ λαχτάρα. Τόλεγε τὸ τραγοῦδι τους, μὰ κι' οἱ στίχοι οἱ ποιημένοι ποῦ χῶνανε στὴν κουβέντα τους, κάθε τόσο.

Ἀπὸ τὴ Δωδεκανήσο
τρία ἔχουν τὴ χάρη
Σύμη, Χάλκη καὶ Κάλυμνος,
ποῦ βγάζουν τὸ σφουγγάρι.
Ταξιδεψες κι' ἄλλη χρονιά
Μὰ δὲ μοῦ κακοφάνη!
Μὰ ὁ φετεινὸς σου ὁ χωρισμὸς
γιέ μου, θὰ μὲ μαράνη!

— Μὰ ποῦ βρίσκεται ὁ γιός σου, παπούλη; πὸν ρώτησε ὁ Φάνης. Ποῦ βρίσκεται τ' ἄνθος τῆς Κάλυμνου, σὲ ποιὲς θάλασσες ψάχνουν γιὰ σφουγγάρια;

Ὁ γέρος ἀπόμαχος τῆς θάλασσας ροῦφηξε τὸ κρασάκι τοῦ, γιὰ νὰ πᾶνε κάτω οἱ κόμποι ποῦ ἐνίωθε στὸ λαιμό του:

— Οἱ βουτηχτάδες, ἀγόρι μου, ταξιδεύουνε σ' ὅλες τίς θάλασσες. Θὰ τοὺς ἀπαντήσης στὴν Κύπρον, στὴ Μπαρμπαραῖα, σ' ὅλη τὴ Μεσόγειο, νὰ παλεύουν μὲ τὸ μεγάλο στοιχείο, γιὰ νὰ βροῦνε σφουγγάρια. Τὴν ἀνοιξή, ξεκινοῦν μὲ τὰ σφουγγαράδικα καὶ περνοῦν ὅλους τοὺς καλοκαιρινούς μῆνες βουτώντας στὰ βάθη τῆς θάλασσας. Ἄλλοι γυμνοί, ἄλλοι μὲ σκαφάνδρους. Τὸ πόσους κινδύνους περνοῦνε, τὸ βάζει ὁ νοῦς σου. Ἡ δουλειὰ τους εἶναι ἀπὸ τίς πιὸ δύσκολες καὶ τίς πιὸ κουραστικές. Οἱ ἐχθροὶ τους εἶναι τὰ σκυλόψαρα καὶ τὰ ρέματα τοῦ βυθοῦ. Ἡ ζωὴ τους κρέμεται ἀπὸ μιὰ κλωστή. Μπορεῖ νὰ χαλάσῃ ἡ μηχανή, ποῦ τοὺς στέλνει ἀέρα, μπορεῖ νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν πίεσιν τοῦ νεροῦ. Μὰ τὴν ἀγαποῦνε τὴ ξεπλανεύτρα τὴ θάλασσα καὶ δὲν τὴν ἀλλάζουν μὲ τίποτε στὸν κόσμον!

Μὰς ἔδειξε ἓνα γέρο, ὡς ἑκατὸ χρονῶν, ποῦ βουτούσε, λέει, ὡς τὰ ἐνενήντα τοῦ. Βγάζει πολλὰ λεφτὰ τὸ σφουγγάρι, μὰς λέει, μὰ παίζει κορῶνα γράμματα τὴ ζωὴ τοῦ, ὁ βουτηχτής.

— Καὶ πότε γυρίζουν στὴν Κάλυμνον;
— Τὸν Ὀκτώβριον, παιδί μου. Καὶ τότες νὰ δῆς χαρές. Τὸ νησί μας γεμίζει τραγοῦδια καὶ λεβεντιά κι' ὁμορφιές! «Τὸ μελίσσι τοῦ νησιοῦ» τοὺς λέμε, γιατί μᾶς φέρουν ἀπὸ τὰ μακρινὰ τοὺς ταξίδια, τὸ πιὸ γλυκὸ μέλι. Μὰ δὲ χαίρονται ὅλα τὰ σπῖτια...

Ἐδῶ ἄρχισε πάλι νὰ λήψι τραγουδιστὰ τὸν καημό του:

«Ἐφύρνανε στὸ λιμάνι μ' ὀλάνοιχτα πανιά,
τὰ σφουγγαράδικά μας ἀπ' τὴν Καραμανιά.
Μὰ στὰ μουράγια τρέχουν, μ' ἀσκήματα
θωριά νησιῶτες πλῆθος. Κι' ὅσοι τὰ ἐκεῖ
πλημμύρισαν ρωτοῦν: «Ποιοὶ βουτηχτάδες
δὲν γύρισαν;».

Τὴν ἄλλη μέρα, ἀνεβήκαμε στὴ χώρα κι' εἶδαμε τὸ κάστρο τῆς. Προχωρήσαμε καὶ στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ καὶ ἐξαφιστήκαμε γιὰ τίς δροσερὲς καὶ πυκνοφύτες ρεματιές, ποῦ δὲν τίς φαντάζεται κανεὶς, βλέποντας ἀπ' τὸ πλοῖο τὴ γυμνὴ ὄψη τῆς Κάλυμνου. Ἐπισκεφθήκαμε καὶ τίς ἐκκλησίες, τίς γραφικὲς Παναγίες τοῦ νησιοῦ,
(Συνέχεια στὴ σελίδα 511)

— Νά μου δώσετε ένα δεκάρικο να πάρω βιβλίο; να το ξέρετε χωρίς αναγνωστικό δεν πηγαίνω αύριο σχολείο. Θα τιμωρηθώ.

— Καί είναι ανάγκη να πιάς τώρα; Αύριο το πρωί καθώς θα πηγαίνεις περνάς από το βιβλιοπωλείο και το παίρνεις.

— Όχι, όχι! Το βιβλίο το θέλω απόψε για να μελετήσω.

Και αφού είδε ο κύριος Γιώργος ότι δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά, έδωσε στο γιό του δέκα χιλιάδες και την άδεια να βγεί μόνος του ν' αγοράσει το βιβλίο.

Ήταν απόγευμα. Η μικρή πλατεία, που ήταν λίγο πιο κάτω από το σπίτι του, αντηχούσε από φωνές από γέλια, από βρωμόλογα. Είχαν μαζευτεί ένα σωρό παιδιά μικρά και μεγάλα, του δρόμου και του σπιτιού, άργα παιδιά μαζί με λούστρους και με μαθητές — πολύ κακομαθημένους βέβαια μαθητές — κι' έπαιζαν κορόνα ή γράμματα. Οι διαβάτες και οι γείτονες έσκουγαν όλ' αυτά και άπορούσαν πώς από τόσο μικρά στόματα έδγαίναν τόσο κακά λόγια και έλυπούντο κατάκαρδα.

Ο Γιάννης — έτσι τον έλεγαν το γιό του κύρ Γιώργη — έπέρασε από κεί. Ίσως να τον τράβηξε ο θόρυβος, γιατί μπορούσε να στρίψει και παρακάτω για να πάη στο βιβλιοπωλείο.

Στάθηκε λίγο και καλησπέρισε ένα - δυό από εκείνους που έπαιζαν λεπτά και που έτυχε να τους γνωρίσει.

— Ω! καλώς το Γιάννη! Δεν παίζεις και συ λιγάκι μοζί μας;

— Όχι! όχι! δεν μπορώ τώρα έχω δουλειά.

— Έλα τώρα που θα μās κάνης τόν ακατάδεχτο! Παίξε και συ κανένα χιλιάρικο μονάχα. Νά δής που θα κερδίσης.

— Δεν παίζω!

— Αφές τον, καλέ! Νομίζεις πώς έχει πεντάρα στην τσέπη του αυτός;

— Έχω, μα δεν παίζω, νά!

Και ο Γιάννης, με όλη την απλότητα, έβγαλε από την τσέπη του ένα χιλιάρικο από εκείνα που του είχε δώσει ο πατέρας του.

— Βρέ σύ, χιλιάρικο είναι; Έλα να ζήσης ρίχτο, έτσι για γούστο... Εμείς οι τρεις χωριστά από τους άλλους. Έλα.

Ο Γιάννης γέλασε και έτσι για γούστο σήκωσε το χέρι.

— Έλα, θα παίξω, είπε κι' έβγαλε ένα χιλιάρικο.

Ετελείωσε. Ο Γιάννης έπεσε στην παγίδα. Σε κάτι τέτοιες περιστάσεις ή αρχή είναι κάτι περισσότερο από το ήμισυ του παγτός, είναι πολλές φορές αυτό το πόν.

Ερρίξε το χιλιάρικο και το έχασε. Δεν είχε τώρα τα λεπτά που του χρειαζόνταν... Σκέφθηκε ότι έπρεπε να ξαναπαίξει πάλι, μήπως και κερδίσει, εκείνο που έχασε. Ξαναπαίζει και ξαναπαίζει και πάλι ξαναπαίζει και πάλι ξαναχάνει. Ο Γιάννης έχασε... Μάλιστα, έχασε όλα τα λεπτά που του είχε δώσει ο πατέρας του.

Σιγά - σιγά, χωρίς να το καταλάβη, κάποτε κερδίζοντας και τις περισσότερες φορές χάνοντας, ήρθε στιγμή που έβαλε τήρη στην τσέπη και δεν βρήκε τίποτα. Άχერი στην τσέπη και δεν πρόφερε μιά νοίξε τότε το στόμα του και πρόφερε μιά βλαστήμια από εκείνες που άκουγε εκεί τόση ώρα. Και άμέσως σά να ντράπηκε, όσους τόν άκουσαν, είπε:

— Δεν έχω άλλα πιά... Καληνύχτα σας.

Φεύγοντας άκουσε ένα μεγαλύτερο που στεκόταν εκεί να λήη.

— Βρέ τόν ήλιθιο! Έκοσε και του πήραν όλα τα λεπτά του.

— Ω, τί εντύπωση του έκαναν αυτές οι λέξεις. Ήταν ήλιθος λοιπόν... Και τώρα με τί λεπτά θα αγοράζε το βιβλίο; Τί θα έ-

λεγε στον πατέρα του, στο δάσκαλό του; Τί ντροπή!

Εγύρισε στο σπίτι σαν τη βρεγμένη γάτα και ανέθηκε κατ' ευθείαν στο δωμάτιό του. Για δυστυχία του όμως τόν άκουσε ο πατέρας του και του φώναξε από κάτω.

— Έ, πήρες το βιβλίο;

Είναι καλά να μην πάρη κανείς τόν κατήφορο, γιατί τότε δεν μπορεί εύκολα να σταματήσει.

— Ναι, απάντησε ο Γιάννης. Τώρα θα μελετήσω.

Άλλα που και με τί να μελετήση;

Η λύπη του, ή ταραχή του, ήταν τόση ώστε δεν είχε όρεξη ούτε τα άλλα του βιβλία ν' άνοιξη. Άραγε είχε αρχίσει να μετανοών; Πολύ πιθανόν... Ο Γιάννης δεν ήταν κακό παιδί, δεν ήταν συνηθισμένος σε τέτοιες παρεκτροπές και δεν μπορούσε χωρίς τύψη να λήη ψέμματα και να υποκρίνεται. Άπειρία και αδυναμία τόν έφεραν σ' αυτή τη δύσκολη θέση. Η αλήθεια είναι όμως ότι τώρα ακόμα φοβόταν πολύ περισσότερο την τιμωρία που τόν περίμενε άμα ανακάλυπταν το λάθος του, παρά το λάθος του το ίδιο. Η θέση του ήταν πολύ άσχημη. Ο κύρ Γιώργης δεν ήταν πολύ εύπορος και ήξερε ο Γιάννης ότι με μεγάλη δυσκολία θα τουδινε άλλα χρήματα αν του έλεγε έξαφνα ότι τα πρώτα τα είχε χάσει στο δρόμο (γιατί πρὸς στιγμήν σκέφθηκε να τρυπήση την τσέπη του και να πη ότι του έπεσαν).

Εξ άλλου, ο δάσκαλός του ήταν πολύ αυστηρός και ποιος ξέρει τί θα του έκανε αύριο αν τόν εύρισκε άμελέτητο και χωρίς βιβλίο. Ίσως να ειδοποιούσε τόν πατέρα του. Η πράξη του δεν ήταν δυνατό να μείνη πολύ καιρό κρυμμένη.

Έφαγε χωρίς καθόλου όρεξη και πολύ σκεπτικός. Πέρασε δε μιά νύχτα πολύ - πολύ άσχημη και με κακά όνειρα.

Το πρωί σκέφθηκε να κινή τόν άρρωστο και να μην πάη σχολείο. Άλλα το γεγονός ότι γρήγορα έδιωξε από το μυαλό του τη σκέψη αυτή σημαίνει ότι στο βάθος της ψυχής του είχε αρχίσει να βλαστήνη η αληθινή μετάνοια.

Ξέρεις να μās πής τί λέει το κεφάλαιο αυτό που έχουμε σήμερα; τόν ρώτησε ο δάσκαλος όταν ήρθε ή σειρά του στο μάθημα.

Ο Γιάννης κοκκίνισε και έμεινε άφωνος.

— Πάλι άμελέτητος είσαι; Που είναι το βιβλίο σου; Πάλι δεν πήρες βιβλίο;

Ο Γιάννης είπε όχι.

— Καί γιατί;

— Κύριε... ο πατέρας μου δεν μου έδωσε λεπτά

— Του ζήτησες;... Καί γιατί;

— Μου είπε... πώς δεν είχε φιλά. Θα μου δώση σήμερα.

— Έκανε πολύ κακά ο πατέρας σου! φώναξε θυμωμένος ο δάσκαλος. Τί γονείς είναι αυτοί που δεν φροντίζουν για τὰ παιδιά τους. Έπί τέλους! Τί να σε κάνω τώρα χωρίς βιβλίο; Εγώ δεν ξέρω τίποτα! Θα σε αφήσω σήμερα νηστικό, γιατί δεν ξαίρεις μάθημα και κάνε καλά με τόν πατέρα σου. Πήγαινε να σταθής στη γωνία! Γρήγορα!

Ο Γιάννης δεν έβγαλε ούτε λέξη.

Τα μάγουλά του είχαν γίνει κατακόκκινα και άφθονα δάκρυα άρχισαν να τρέχουν από τὰ μάτια του. Το κλάμμα δεν έπαψε, παρά εξακολούθησε κατ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος. Από καιρού εις καιρόν εγύριζε ο δάσκαλος και τόν έβλεπε. Στην αρχή το βλέμμα του ήταν αυστηρό. Άλλα έπειτα αφού έβλεπε όλα εκείνα τὰ δάκρυα, το βλέμμα του έγινε ημερώτερο και πιο γλυκό. Ο δάσκαλος πάντοτε εύχαριστείται όταν βλέπει ότι ή τιμωρία κάνει εντύπωση στον μαθητή.

Άλλα ο Γιάννης δεν έκλαιγε τώρα για τόν εαυτό του... Έκλαιγε για τόν πατέρα του, τόν καλό του πατέρα, που αν και δεν ήταν πλούσιος και είχε μεγάλη οικογένεια, έδδευε για να τόν έχη στο σχολείο και στερούσε τόν εαυτό του για να του πληρώνη δίδακτρα και βιβλία.

Και αυτός... Αυτός να γίνη αίτία να πόν προσβάλη σήμερα ο δάσκαλος και να πη έναντίον του τις σκληρές και άδικες εκείνες λέξεις! Ω, πόσο ήταν κακός, πόσο ήταν άνόητος. Ποτέ δεν φανταζόταν ότι θα είχε τέτοιο αποτέλεσμα το ψέμμα, που σκέφθηκε να πη για να κρύψη μιά κακή πράξη. Και μέσα στα δάκρυά του νόμιζε ότι βλέπει το πρόσωπο του πατέρα του, να τόν κυτάζει με παράπονο σά νάβελε να τόν πη:

— Έτσι να με εκθέσης... Έτσι λοιπόν με άνταμείβεις έπειδη σ' αγαπώ;

— Ω, όχι! όχι, πατέρα μου χρυσέ. Συγχώρεσέ με! Δεν συλλογίστηκα τί έκανα... θα δής, πώς θα σε ίκανοποιήσω, έλεγε μόνος του κλαίγοντας για τη φιλοτιμία του πατέρα του που τόσο είχε πληγώσει.

Το μεσημέρι, αφού σχολάσαν όλα τὰ παιδιά, ο δάσκαλος τόν πλησίασε και του έπτε:

— Πήγαινε, παιδί μου, και σύ. Σε συγχωρώ, γιατί βλέπω ότι μετανοείς. Έπειτα δεν φταίς εσύ... Φαίει ο πατέρας σου. Πές του όμως να σου δώση τὰ λεπτά και να πάρης πιά το βιβλίο, γιατί είναι κρίμα να μένης πίσω. Έλα, έλα μην κλαίς, πήγαινε.

Και ο καλός δάσκαλος του χείδεψε τὰ μαλλιά. Άλλα ο Γιάννης δεν κουνιότανε και δεν σταματούσε τὰ κλάμματα.

— Μα πώς! Δεν πεινάς; Δεν θέλεις να φύγης; τόν ρώτησε ο δάσκαλος με άπορία. Εσύ δεν κάνεις πείσματα; πώς αυτό σήμερα;

Ο Γιάννης έπαψε να κλαίη και δάγκωνε την άκρη του μαντηλιού του.

— Δεν μου μιλάς; Πρόσεξε θα θυμώσω. Άμα σου λέω πήγαινε, να πηγαίνεις και άμα σε συχωρώ, είσαι συχωρεμένος.

— Δεν είμαι άξιος να με συχωρέσετε! ψιθύρισε ο Γιάννης.

— Καί γιατί; ρώτησε ο δάσκαλος.

— Γιατί... σάς είπα ψέμματα, είτε ο Γιάννης.

— Πώς;

— Μάλιστα... σάς είπα ψέμματα... Ο πατέρας μου δεν είναι από εκείνους που

Α'. ΦΤΕΡΑ... ΣΤΟ ΠΛΥΣΙΜΟ

Ο Πετρής τούτες τις μέρες διάβαζε μετά μανίας, για Σελήνη, κι' άλλες Σφαίρες, περί αεροπλοΐας!...

— "Αχ και γάμουνα πουλί, έστω αδελφέ τρυφόνι! Θα πετούσα — τί ζωή! — πάν' από της γής τη σκόνη!...

Θα πετούσα στα ψηλά, πιό ψηλά κι' από τα άστρα! Θα κουνούσα τὰ φτερά που θὰ λάμπουν... από πάστρα!

— "Ω, αν είχα δυο φτερά, δεν θὰ άφιναν... συκιά!...

Βάλθηκε λοιπόν να κάνει δυο πελώρια φτερά! Σκίζει - ράβει, μάνι - μάνι, τὰ ψαλλίδια μὰς χαλά!...

— Βρέ Πετρή, λέει η Κική τάχα πώς θὰ τὰ κολλήσεις; Μήπως με πολύ κερύ; Τότε θὰ μετανοήσεις!...

— Μπράβο! Γνωστική κοπέλλα και μαθήτρια άρίστη! Έθυμήθηκε μια τρέλλα του 'Ικάρου και... συγχύστη!...

— "Οχι! Μή στενοχωριέσαι, θάβρω τρόπο να τὸ φτιάξω και στα ύψη — χασμουριέσαι; — χαρωπά θὲ να πετάξω!...

Μη... ζητήσεις δανεικά! Δεν δανείζονται φτερά!

Χάλασε έφημερίδες, ξέσκισε παλιά κουρέλια. — "Αν τὰ βλέπαν, και μαριδες θὰ λυνόντουσαν στα γέλια!

Μὰ στο τέλος — πάρε δώσ' — τὰ φτερά του σκαρωθήκαν!... Κι' όταν τάδανε δυο κλώσσες απ' τή... λύπη τους πνιγήκαν...

Η... ΜΕΓΑΛΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ

— "Εμοιάζαν κάπως... με σκούπες και λιγάκι με σεντόνια! — Τί χρειάζονται οι τρούπες; — Να περνούν τὰ χελιδόνια!...

Τάκρυνε στην άποθήκη μὰ εκεί — πώ, πώ, τί φρίκη! — κολυμπήσανε... στο λάδι πούχυσ' η μαμά τὸ βράδυ!...

— "Ο Πετρής μας έτρελλάθη! — "Ω φτεράκια μου φτωχά, αν... κάθε αητός τὸ μάθει θὰ μου κάνει συντροφιά;

— "Απ' τὸ κλάμα τὸ πολύ κόντηψ' ο κουτός να σκάση. — Σώπα, τούπα, βρέ Πετρή, η Κική θὰ μπουγαδιάση

κι' έτσι, δώσ' της... τὰ φτερά (σου. Μια χαρά θὰ σου τὰ πλύνει! Με πλυμένα... τὰ παπά σου θὲ να σε ύμνουν κι' οι σπίνοι!

— "Υστερ' όμως από τὸ πλύσιμο, η κατάσταση... γελοία!... — Θέλεις κόκορα μου ψήσιμο με τήν σκέψη τήν αθλία!...

Μουπε κι' άλλ' απ' τήν καρδιά με έφώναξε και κόπανο! (του, Γιατί γίναν τὰ φτερά του φίνο... σφουγγαρόπανο!...

Β' ΙΚΑΡΟΥ... ΚΑΤΑΝΤΙΑ!

Δεν τὰ έχασ' ο Πετρής κι' άποφάσισε με κέφι σαν άλεξιπτωτιστής να πηδά από τὰ νέφη!...

— Πέτρο αν τὰ καταφέρεις θάσαι ήρωας... να ξέρης! — Πράγμα δύσκολο αυτό όμως λύση θὰ τὸ βρῶ!...

Νέα σχέδια και λύσεις έθεσε υπό ένέργεια.

— "Έκανε και μικροπτήσεις από... μικροπεριέργεια!...

Λύση όμως δὲ βρισκόταν κι' απ' τή λύπη του τήν τόση, δὲν μιλούσε, δὲν κοιμόταν, πήγαινε ο φτωχός να λυώσει!

— "Ωπου ο φίλος μια μερούλα που φυσούσε αεράκι στην ψηλή μας ταρατσούλα άνοιξε τὸ όμπρελλάκι

πούπαιρνε η γιαγιά μαζί της. Πριν κανέναν τὸν προφτάσει — Βρέ τί θάρρος ο... αλήτης! — πήδησε στη γή να φτάση!...

Για καλή του τύχη όμως πέφτει... στην άμυγδαλιά! Είναι τόσος του ο τρόμος που ξανακουτροβαλά!...

Τη γλυτώνει όμως πάλι γιατί πέφτει — τυχερό! — μέσ' της στέρνας... τήν άγκάλη τούχε μπόλοκο νερό!...

Κι' όταν βγήκε από κεί κίτρινος σαν πεθαμένος, έμοιαζε πάρα πολύ σα γωδιός... ξενερισμένος!...

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

δὲν φροντίζουν για τὰ παιδιά τους. Ο πατέρας μου μου έδωσε τὰ λεπτά για να πάρω τὸ βιβλίο... Αλλά...

— Αλλά; — Τὰ έχασα!

— Πώς τὰ έχασες; Μήν ήταν τρύπια η τσέπη σου;

— "Οχι" σκέφθηκα να τήν κρυπτήσω και να πῶ αυτό τὸ ψέμμα... Θα ήταν καλλίτερα... δὲν θὰ σὰς έκανα να μιλήσετε έτσι για τὸν πατέρα μου μπροστά σε όλα τὰ παιδιά...

Ο δάσκαλος κάθισε και άφου έπιασε από τὸ χέρι τὸν Γιάννη, τὸν τράβηξε κοντά του.

— "Έλα εδώ... Πές μου έμένα πώς έχασες τὰ λεπτά και μη σε μέλλει... Έγώ θὰ τὰ διορθώσω όλα... Έγινες αίτία ν' αδικηθῇ ο πατέρας σου και γι' αυτό λυπάσαι... αλλά είναι στο χέρι σου να τὸν ίκανοποιήσης.

— Γι' αυτό και γὼ θὰ σὰς τὰ πῶ όλα! Φώναξε ο Γιάννης.

Και με όσο θάρρος τὸν άφινε να έχη η ντροπή, διηγήθηκε στο δάσκαλό του τη χθεσινή ιστορία, κατηγορώντας διαρκώς τὸν εαυτό του για τήν άπερίσκεψιά και τήν αδυναμία του χαρακτήρα του.

— Βλέπω από τὸ ύφος σου και από τούς λόγους σου ότι σου στοίχισε πολύ αυτή η παρεκτροπή, του είπε ο δάσκαλος. Δεν είχες τὸ θάρρος να τῆς άμέσως τήν αλήθεια και γι' αυτό υπέφερες τόσο πολύ. Φαντάζομαι πόση λύπη και πόσες τυψεις θὰ έννοιωσες σε όλο αυτό τὸ διάστημα, ώστε βέβαια δὲν θὰ έχης ποτέ πιά τήν όρεξη

να κάνης τὰ ίδια. Η μετάνοιά σου είναι βαθειά και εϊλικρινής, γι' αυτό όχι μόνο σε συγχωρώ, αλλά για να σε βγάλω από τη δύσκολη θέση θὰ σου δώσω εγώ ένα βιβλίο και έτσι ο πατέρας σου δὲν θὰ μάθη ποτέ τίποτα!

Και ο καλός δάσκαλος του έδωσε τὸ βιβλίο και του είπε ακόμη μερικές συμβουλές. Πόση άνακούφιση αισθανθηκε ο Γιάννης, εκείνη τη στιγμή, ύστερα από τὸ βάρος και από τὸ μαρτύριο τῶσων άρῶν. Αλλά η εὐτυχία του δὲν ήταν τέλεια παρά μόνο τὸ άπόγευμα, όταν ο δάσκαλος διηγήθηκε μπροστά σ' όλους τούς μαθητές τήν υπόθεση και έπανόρθωσε τὸ άδικο που χωρίς να θέλη είχε κάνει στὸν κύρ Γιῶργη, χωρίς έξ άλλου να έκθέση τήν υπόληψη του καλού και άξιου γιού του που άπεναντίας έπαίνεσε τὰ εὐγενή αίσθήματα, φέρων αυτός ως παράδειγμα σε όλους εκείνους που κατά τύχην κάνουν ένα σφάλμα και παρεκτρέπονται.

Π.Θ.Κ.

(Διασκευή εκ τὸυ γαλλικού)

Σκίτσα άναγνωστών

ΑΡΜΑΤΩΛΟΣ
Κ. Παπαγιαννόπουλου,
(Καρδίτσα)

ΤΟ ΓΕΦΥΡΑΚΙ
(Τὸυ Σ. Σταμπούλη)

Στὸ νησί τῶν σφουγγαράδων

(Συνέχεια από τη σελίδα 509)

τὴν Παναγία τὴ Χωστή, τὴν Κυρά Ψηλή, τὴ Χαριτωμένη, τὴν Κυρά - Γαλατιανή, και τὴν Περιμιώτισσα. Πόσα έπίθετα δὲ χαρίζει στη μεγάλη προστάτισσα τὸυ νησιού, ο πιστός της λαός.

Από τὰ παιδιά τῆς ήρωϊκής Καλύμνου, θὰ ξεχωρίσωμε δυο θαδέρφια ήρωϊκά, που τὰ ξέρει όλη η Έλλάδα: Τὸ Σκευὸ Ζερβὸ και τὸ Γιάννη Ζερβὸ. Ο πρώτος ήταν γιατρός, κι' ο δεύτερος ποιητής. Ο πρώτος πολέμησε, μ' όλα τὰ μέσα για τὴν λευάγωνα, εξορίστηκε, φυλακίστηκε, μὰ ποτέ του δὲ λύγισε. Όταν λευτερώθηκε η Καλύμνος, ο λαός τὸν στεφάνωσε με δάφνη. Ο άλλος, ο ποιητής, πούναι μαζί και γυναικάς, και με τὴν ψυχή, και τραγούδησε με τὴ λύρα του, τὸν μεγάλο του πόθο και τὴν αγάπη του για τὰ χῶματα τὸυ νησιού του... Γι' αυτό σήμερα είναι κι' οι δυο τους τὸ ἱνδαλμα τὸυ λαού. Όταν μιλάνε γι' αὐτούς οι Καλύμνιοι, νιώθεις τὴ συγκίνηση στη φωνή τους.

Καθὼς τὸ βαπόρι άπομακρύνεται, τὸ νησί τῶν σφουγγαράδων φαντάζει πάλι με τὴν τραχεία γραφικὴ του όψη, σα Σπαρτιάτισσα τῆς Δωδεκανήσου... Τὴ χαιρετάμε με θαυμασμό και μ' αγάπη και προχωρούμε για τὴν Πάτμο.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Ἡ ΠΡΩΤΙΑ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Μὲ τὰ σπαθιά καὶ μὲ τοὺς ὤμους, γύρευαν νὰ γκρεμίσουν τὰ τείχη.

Δυὸ ἐπιθέσεις κράτησαν ἔτσι οἱ πολιορκημένοι, καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ σκότωναν ἑκατοντάδες ἐχθρούς.

— Βλέπεις, καπετάν Ἀνδρόνικε, τοῦ εἶπε ὁ Ὀδυσσεύς, ποὺ στέκονταν πάνω στὴ στέγη τοῦ Χανιοῦ. Βλέπεις ἐκείνους τοὺς καθαραρέους; Ὁ μεσιανὸς εἶναι ὁ Ὁμέρ Βρυώνης μὲ τὴν κόκκινη φορεσιά. Ἄν τὸν ρίξης κάτω, θὰ σὲ κάνω πρωτοπαλλήκαρό μου!

— Τὸ βόλι μου δὲν φτάνει ὡς ἐκεῖ. Ἄν ὅμως ζυγώσουν κομμάτι ἀκόμα, ἔννοια σου καπετάνιο μου, καὶ τὸν ἔχω στὸ μάτι!

Στὴν τρίτη ἔφοδό τους, δυὸ Μουσουλμάνοι κατάφεραν νὰ σκαλώσουν στοὺς τοίχους τοῦ προαυλίου καὶ νὰ στήσουν ἐκεῖ τὴν σημαία μὲ τὸ μισοφέγγαρο.

Τὸν ἕναν ὁ Γκούρας τὸν ἔρριξε νεκρὸ μὲ τὸ τουφέκι του. Τὸν ἄλλον τὸν τίναξε πέρα ἕνα παλληκάρι μὲ μιὰ κλωτσιά.

Στὸ μεταξύ, μιὰ σφαῖρα τῆς Ἀνδρονίκης βρῆκε κατάστηθα τὸν ὑπασπιστὴ τοῦ Ὁμέρ Βρυώνη. Φρύαξε ὁ μαῦρος ἐκεῖνος ἄνθρωπος ποὺ ἀγαποῦσε πολὺ τὸν ὑπασπιστὴ του, ἐνῶ στὸ στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων γιόρταζαν καὶ συγχαίρονταν θερμὰ τὴν Ἀνδρονίκη.

Ἡ τρίτη ἐπίθεση εἶχε κι' αὐτὴ ἀποτύχει.

Οἱ ἐχθροὶ εἶχαν ἀφήσει στὸ πεδίο τῆς μάχης ἑφτακόσιους νεκρούς.

Ὁ Ὁμέρ πασάς πολὺ ἔπνεε μένεα γιὰ τίς τόσες πιά ἀποτυχίες τῶν στρατιωτῶν του, τοὺς ἔδριζε καὶ φοβερίζοντας πρόσταξε νὰ γίνη καὶ τέταρτη ἐπίθεση.

Αὐτὴ ἦταν ἡ πιὸ καταστρεπτικὴ ἀπ' ὅλες.

Ὁ Ὀδυσσεύς πολεμοῦσε σὰ δαίμονας τῆς μάχης. Βόλι δὲν ἔχανε οὔτε μιὰ φορά.

Κάθε τουφεκιά καὶ σκοτωμένος. — Πάρτε καὶ τούτη γιὰ τὸν Διάκο. Πάρτε καὶ τὴν ἄλλη γιὰ τὸν σταυραδερφό μου!

Τὸ παράδειγμά του γαλβάνιζε ὅλους, αὖςαινε ὅλων τὴν ὀρμὴ.

Στὸ τέλος οἱ Τούρκοι ἀναγκάστηκαν νὰ ὑποχωρήσουν γιὰτὶ κόντευε νὰ βασιλέψῃ ὁ ἥλιος καὶ αὐτοὶ δὲν πολεμοῦσαν μετὰ τὴν Δύση τοῦ ἡλίου. Ἄν ἐκεῖνη τὴν στιγμή ἔρχονταν νὰ βοηθήσουν ὁ Πανουργιάς ὁ Δουβουνιώτης, θὰ κέρδιζε ὁ Ὀδυσσεύς τὴν πιὸ ἐνδοξή μάχη τοῦ ἁγῶνα, καὶ θάρχονταν ἡ ἀπελευθέρωσις. — πολὺ πιὸ γρήγορα ἢ ἀπελευθέρωσις. — Δυστυχῶς ὅμως αὐτοὶ οἱ δυὸ ἀρχη-

γοὶ δὲν φάνηκαν πιά καὶ τὰ πολεμοφόδια τοῦ Ὀδυσσεύς εἶχαν ἐξαντληθῇ.

Ὀλὴ τὴ νύχτα ὁ Ὀδυσσεύς καὶ τὰ ἑκατὸ παλληκάρια του ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἕνα μονάχα ἦταν πληγωμένο, σκέπτονταν μὲ ποῖο τρόπο θάβγαιναν ἀπὸ ἐκεῖ μέσα.

Γιὰτὶ εἶχαν πιά ἐλάχιστα βόλια κι' ἂν τὸ καταλάβαινε αὐτὸ ὁ ἐχθρὸς, τὸ χάνι θὰ γινόταν πραγματικὴ φάκα.

Οἱ Τούρκοι ὡστόσο ξέγνοιαστοὶ τὸρριζαν στὸν ὕπνο σὲ ἀπόσταση βολιοῦ ἀπὸ τὸ χάνι.

Ἦξεραν πὼς ἦταν τόσοι πολλοί, ποὺ ἀναγκαστικὰ αὐτοὶ θάχαν τὴν τελευταία λέξη.

— Ἀδέρφια, εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη. Ἀπ' ὅσα πῆρε τὸ αὐτί μου, καταλαβαίνω πὼς αὐριο ὁ Ὁμέρ Βρυώνης φρόντισε νάχη καὶ κανόνια. Πέτρα στὴν πέτρα δὲν θὰ μείνῃ ἀπὸ τὸ χάνι αὐτό. Μὲ κάθε τρόπο πρέπει νὰ βγοῦμε ἀπὸ ἐδῶ πρὶν ξημερώσῃ!

— Νὰ κάνωμε γιουρούσι τώρα ποὺ οἱ Μωχαμετανοὶ κοιμούνται τοῦ καλοῦ καιροῦ! εἶπε κάποιος.

— Ναί. Εἶπε σοβαρὰ κι' ὁ Ὀδυσσεύς. Αὐτὴ εἶναι κι' ἡ δική μου γνώ-

— Μὲ κάθε τρόπο πρέπει νὰ βγοῦμε ἀπὸ ἐδῶ πρὶν ξημερώσῃ.

μη! Γι' αὐτό, παιδιά, καλὸ εἶναι νὰ βάλωμε ἀμέσως σ' ἐφαρμογὴ τὸ σχέδιό μας, ἐλάτε τώρα. Κάντε μιὰ σύντομη προσευχή, καὶ καλὴν ἀντάμωσις στὸν ἄλλο κόσμο, παλληκάρια.

Οἱ ἄντρες ἔκαναν σύντομα τὸ σταυ-

ρὸ τους καὶ ξεγύμνωσαν τὰ σπαθιά τους.

— Σταθίτε μιὰ στιγμή νὰ δοῦμε μὴν παραμονεύουν ἔξω ἀπὸ τὴν μάντρα! ἔκανε ὁ Ὀδυσσεύς.

— Ὅχι! Κανένας! εἶπε.

Κι' ἀρπάχοντας τὴν κάπα ἐνὸς στρατιώτη τὴν πέταξε ἔξω ἀπὸ τὸ χάνι, στὸ δρόμο, σὰ νὰ πῆδησε τάχα ἕνας ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἦταν κλεισμένοι μέσα. Ὑστερα πέταξε κι' ἄλλη, καὶ τρίτη κάπα.

Κι' ὅταν εἶδε πὼς οἱ Τούρκοι δὲν πυροβόλησαν τότε πιά πείστηκε πὼς δὲν εἶχαν καρτέρι, καὶ διέταξε τὰ παλληκάρια του νὰ βγοῦν ἔξω δίχως φόβο.

Τελευταῖος βγήκε ὁ Ὀδυσσεύς.

— Ἀνάψτε ὁ καθένας σας δυὸ τρεῖς φωτιές, εἶπε στὰ παλληκάρια του. Ἐτσί θὰ πιστέψουν οἱ Τούρκοι πὼς ἦρθαν οἱ ἐνισχύσεις μας καὶ θὰ φύγουν!

Πράγματι. Οἱ Τούρκοι ποὺ ξύπνησαν ξαφνικὰ κι' εἶδαν ἀπέξω τίς τόσες φωτιές, φαντάστηκαν πὼς ἦρθαν καὶ ἄλλοι Ἕλληνες ἀπὸ ἄλλου, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἦταν κλεισμένοι στὸ χάνι. Καὶ τότε τοὺς ἔπιασε πανικός.

Μέσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι ἀντὶς νὰ χτυποῦν τοὺς Ἕλληνες, χτυποῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

Ὁ πανικός τους μάλιστα ἦταν τέτοιος ποὺ παρ' ὀλίγο νὰ φύγουν γιὰ τὰ βουνὰ νομίζοντας ὅτι οἱ χριστιανοὶ σχεδιάζαν νὰ τοὺς περικυκλώσουν καὶ νὰ τοὺς κόψουν τὴν ὑποχώρησι.

Ὑστερ' ἀπὸ δυὸ ὥρες, κατὰ τὰ χαράματα τῆς 9 Μαΐου 1821, ὁ Ὀδυσσεύς καταματωμένος μέτρησε τὰ παλληκάρια του καὶ βρῆκε ὅτι δυὸ ἦταν λαβωμένα καὶ δυὸ ἔλειπαν: ὁ Θανάσης Καστάνης κι' ὁ Θανάσης Ζέχερης. Μαῦροι σὰν καρβουνιάρηδες ἀπὸ τὸν καπνὸ τὰ παλληκάρια γονάτισαν καὶ πάλι γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Παντοδύναμο Θεὸ γιὰ τὴν βοήθειά του.

Ὁ Ὀδυσσεύς κάλεσε τὴν Ἀνδρονίκη καὶ τῆς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ γυρίσῃ στὸ Κηρύκειο Ἄντρο καὶ νὰ πῇ στὴν γυναῖκα του τὰ μαντάτα. Ἡ Ἀνδρονίκη χάρηκε πολὺ, γιὰτὶ ἡ τύχη τῆς ἔδινε τὴν εὐκαιρίαν ποὺ ζητοῦσε. Πράγματι ἀνεχώρησε ἀμέσως καὶ ἀφοῦ ἔκανε τὴν παραγγελία ποὺ εἶχε ἀναλάβει, συναντήθηκε μὲ τὴν Διαμάντη καὶ οἱ δυὸ μαζὺ τότε κατέβηκαν στὸ Γαλαξειδί, ὅπου ἐναύλωσαν ἕνα πλοῖο γιὰ τὴν Χίο. Ἀφοῦ πήραν μερικὲς συστατικὲς ἐπιστολὲς ἔφυγαν γιὰ τὸ ὠραῖο νησί.

* Ὁ συγγραφέας τοῦ βιβλίου Ξένος, βεβαιώνει ὅτι αὐτὲς τίς πληροφορίες τοῦ τις ἔδωσε ὁ Γαλαξειδιώτης καπετάνιος Ἠλίας Μιχαλόπουλος ποὺ πολέμησε κι' αὐτὸς στὸ Χάνι.

τοῦ Αἰγαίου, ὅπου θὰ εὕρισκαν ὅπως ἐνόμιζαν, τὴν ἡσυχία τους.

ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΥΝΑΒΙΕΣ ΧΩΡΕΣ

“Ἀς ἀφήσωμε τὴν Ἀνδρονίκη νὰ ταξιδεύῃ καὶ ἄς γυρίσωμε στὸν Θρασύβουλο. Ὅσο κι’ ἂν ἀγαποῦσε τὴν Ἀνδρονίκη, οἱ τελευταῖες τραγικὲς περιπέτειες τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸν ἐξάλισαν καὶ δὲν συλλογίζονταν τοὺς κινδύνους ποὺμποροῦσε νὰ περνᾷ ἢ ἀρραβωνιαστικιά του στὸν Μωρητᾶ. Ὅταν ὁμως ἀφῆσε τὴν Ὁδησσὸ κι’ ἐπῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ στρατόπεδο τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη, ὁ Θρασύβουλος ἀρχισε νὰ σκέπτεται μὲ τρόπο γιὰ τὴν κοπέλλα. Καμμιά εἰδήση δὲν εἶχε, γιὰτὶ ἡ συγκοινωνία ἐκείνη τὴν ἐποχὴ εἶχε κοπῇ ἐντελῶς.

Ἐφθασε κοντὰ στὸν Ὑψηλάντη τὴν στιγμὴ ποὺ αὐτὸς εἶχε χάσει τὴν ἐπιρροή του στὴν Μολδοβλαχία, πρῶτα γιὰτὶ προδῶθηκε ἀπὸ τὸν Σάββα καὶ τὸν Βλαδιμηρέσκο κι’ ὕστερα γιὰτὶ μὲ τὴν Διακήρυξη του, ἐπερίμενε τὴν βοήθεια τῆς Ρωσσίας. Ἐτοί ἔχασε ἀδίκαια δύο τρεῖς μῆνες στὶς Παραδουνάβιες ἐπαρχίες, χωρὶς νὰ προχωρήσῃ στὴ Βουλγαρία καὶ Μακεδονία ὅπου ὅλοι οἱ χριστιανοὶ μὲ τὰ ὅπλα τὸν περιμέναν γιὰ νὰ ἐπαναστατήσουν καὶ νὰ πεθάνουν κάτω ἀπὸ τὴν σημαία τοῦ σταυροῦ. Ἀς προσθέσωμε ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες του ἦσαν ἀπειθεῖς καὶ αὐθάδεις καὶ εἶχαν καταστήσει σωστὴ μάλιστα τὰ μέρη ὅπου ἐστρατοπέδευαν.

Καὶ ὁμως μεταξύ τους ἦταν κι’ ὁ Ἱερὸς Λόχος, ποὺ εἶχε σχηματισθῇ ἀπὸ τριακόσιους ἕως τετρακόσιους νέους ἀπὸ τὶς καλλίτερες οἰκογένειες τῆς Ἑλλάδας. Αὐτοὶ εἶχαν ὅλοι σχεδὸν ἀνατραφῇ καὶ σπουδάσει στὴν Εὐρώπη. Ἦταν στρατοπεδευμένοι ἀπέναντι ἀπὸ τὸ χωρίο Δραγατσάνι, ποὺ τὸ κατεῖχαν οἱ Τούρκοι καὶ βρίσκονταν σιμὰ σὲ μιὰ στενὴ χαράδρα.

Ὁ ἀρχηγὸς τους Νικόλαος Ὑψηλάντης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου, οἱ ἐκατόνταρχοι Σπύρος Δρακούλης, Ρίζος Ἀνδρόνικος καὶ Δημήτριος Σούτσος τὸ βράδυ τῆς 7 Ἰουνίου 1821 ἐκάθονταν σιμὰ στὸν Θρασύβουλο ἐνῶ ἔπεφτε ραγδαία βροχὴ ἐξω καὶ ἄκουγαν τὴ διήγησιν τοῦ θανάτου τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν ἐπισκόπων, ποὺ ἔκανε ὁ νέος.

Ὁ Δημήτριος Σούτσος ἓνας ἄνδρας ὠραίος καὶ ρωμαλέος, στηρίζοντας τὸ κεφάλι του στὸ χέρι, φαίνονταν πιὸ συγκινημένος ἀπ’ ὅλους.

— Καὶ πῶς κατάντησες σ’ αὐτὰ τὰ μέρη; ρώτησε τὸν Θρασύβουλο ὅταν τελείωσε τὴ δραματικὴ ἀφήγησή του. Ζῇ ὁ πατέρας κι’ ἡ μάνα σου;

— Πῶς κατάντησα ἐδῶ; Ὁ χείμαρρος δὲν σέρνει μαζί του φύλλα καὶ κλαδιά καὶ πολλὰς φορὲς κορμούς ὁλόκληρους; Ἐτοί κι’ ἐμὲ μ’ ἔρριξε ἡ τύχη ἐδῶ. Μὲ ρωτᾷς ἂν ἔχω γονεῖς... Εἶχα... Ἀλλὰ ξέρω τώρα; Τὸ μόνον ποὺ γνωρίζω εἶναι ὅτι στὰ στήθη μου βράζει ἐκδίκηση γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴν πίστη!

— Ἐχεῖς δίκην! Ἡ ἐκδίκηση καὶ ὁ πατριωτισμὸς εἶναι τὰ μόνον ποὺ θὰ μᾶς ἐλευθερώσουν ἀπὸ τὴ δεινὴ θέσιν ὅπου βρισκόμαστε.

— Ἡ πρέπει νὰ ζωντανέψωμε τὴν

Πατρίδα ἢ νὰ πεθάνωμε! εἶπε ὁ Σπύρος Δρακούλης.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνειρο ὁλωνῶν μας! εἶπε ἓνας ἄλλος.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνειρο ὁλων τῶν Ἑλλήνων τὴ στιγμὴ αὐτῇ, πρόσθεσε ὁ Δρακούλης. Ἀκούστε ἓνα γράμμα ποὺ ἔπεσε κατὰ τύχην στὰ χέρια μου καὶ τόσωσα ἀπὸ τὶς φλόγες. Θυμᾶστε πῶς οἱ δικοί μας ἐπίασαν τὸν ταχυδρόμο ποὺ πῆγαινε ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν στὸ Βουκουρέστι καὶ τοῦ πήραν ὅλα τὰ χαρτιά ποὺ ἔφερε καὶ τὰ κάψαν; Ἐγὼ τυχαῖα κατόρθωσα νὰ πάρω αὐτὸ τὸ γράμμα ποὺ κάποιος ἔκαψε τὸ πρῶτο φύλλο του γιὰ ν’ ἀνάψῃ φαίνεται τὸ τσιμποῦκι του. Αὐτὸ τὸ γράμμα λοιπὸν τόστελνε μιὰ νέα ποὺ τὴν ἔλεγαν Ἀνδρονίκη κι’ ἦταν ἀπὸ τὴν Ἀρκαδία, στὸν ἀρραβωνιαστικό της.

Ὁ Θρασύβουλος ποὺ ἄκουσε τὸ ὁ-

Ἐμεινε ἐκεῖ ἐπὶ πολλὴν ὥραν προσευχόμενος.

νομα τῆς μνηστῆς του, χωρὶς νὰ φανερώσῃ τίποτε ἐπὶμενε τὸν Δρακούλη νὰ διαβάσῃ τὸ γράμμα.

Ὁ Δρακούλης ἔβγαλε μερικὰ τσαλακωμένα καὶ μισοκαμμένα χαρτιά ἀπὸ τὸ σελάχι του, καὶ νὰ τὶ διάβασε:

... «Κι’ ὥστόσο φίλε μου αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι σήμερον πιὸ μεγάλη μὲς στὴν δυστυχία ἀπ’ ὅτι ἦμουν στὴν εὐτυχία. Ἀφότου ἔχασα τὸν πατέρα μου καὶ τὸν ἀδελφὸ μου, τίποτε ἄλλο δὲν συλλογίζομαι παρὰ τὴν πατρίδα κι’ ἐσένα. Γλυκεῖα πατρίδα, κατακαυμένη Ἑλλάδα μας! Πόσον καιρὸ ἀκόμη θὲ νὰ στενάξῃς στὴν σκλαβιά! Πόσον καιρὸ θὰ πολεμοῦνε τὰ παιδιὰ σου γιὰ νὰ σοῦ χαρίσουν τὴν Λευτεριά σὰν ἓνα ὄωρο ἀτίμητο ποὺ τόσο τὸ ἀξίζει! Καὶ σὺ Θρασύβουλε μου ξέρω πῶς ἀγαπᾷς τὴν χώρα μας ὅπως ἐγώ. Ἐ-

χασα τὰ πάντα πιά, τὰ πάντα! Γονιούς κι’ ἀδελφὸ, καὶ περιουσία καὶ Πύργο. Μὰ στὴν καρδιά μου μένει ἡ Ἑλλάδα, μένεις ἐσύ, καὶ εἶναι σὰν νὰ μὴν εἶμαι στὸ κόσμον πανέρημη καὶ χωρὶς σκοπὸ. Κι’ ὅταν πέφτει τὸ βράδυ καὶ τὸ σκοτάδι σκεπάζει τὴν ὁμορφὴ χώρα μας, τότε Θρασύβουλε μου ἐγὼ ἐσένα μπροστὰ μου. Κλείνω τὰ μάτια κι’ ἀναθυμῶμαι τὴν ὁμορφὴν, εὐτυχισμένη ἐποχὴ ποὺ γύριζα μαζί σου στὶς κορυφὲς τοῦ Μαίναλου καὶ στὶς ὄχθες τοῦ Λαδωνα. Μοῦ φαίνεται πῶς ξανακούω τὸ γκλιγκλίνισμα τῶν κουδουνιῶν ποὺ εἶχαν στὸ λαϊμό τους οἱ γιδούλες μου. Οἱ σκύλοι μου ἀγρυπνοῦν κοντὰ μου. Πέρα μακριά, ἀκούγεται μιὰ φλογέρα, κι’ ὕστερα ἀρχίζουν τ’ ἀηδόνια νὰ κελαῖδουν. Σ’ ἀκούω νὰ μοῦ μιλάς γιὰ τὰ μελλοντικά σου σχέδια. Γιὰ τὴν θερμὴ ἀγάπη σου γιὰ τὴν πατρίδα ποὺ ἔκανε τὴν φωνή σου νὰ τρέμῃ καὶ νὰ πάλλεται. Ὅλα αὐτὰ ὁμως εἶναι ἀναμνήσεις καὶ ὄνειρα. Ὅλα αὐτὰ ἐγίναν, δὲν γίνονται τώρα. Τώρα, πρέπει νὰ ξαναγυρίσω στὴν σκληρὴ πραγματικότητα. Στὸν πόλεμο ποὺ εἶναι ἡ μοίρα μας, ἡ μοίρα ὁλων τῶν Ἑλλήνων... Τώρα φέρνω τὰ δέκα παλληκάρια μου στὴν Πάτρα, κι’ ἐκεῖ θὰ δῶ ἂν πρέπει νάρθω στὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ πῶς... Ἐχε γιὰ καλὴ μου Θρασύβουλε! Καὶ συγχώρησε τὸν ἀχρεῖο τὸν Βάρθακα ποὺ καθὼς σοῦ ἔγραψα πιὸ πάνω εἶναι ἡ αἰτία νὰ βρίσκομαι στὴν δραματικὴ θέσιν ποὺ βρίσκομαι σήμερον. Ἐγὼ τὸν συγχώρησα μιὰ φορὰ, κι’ ἄς τὸν τιμωρήσῃ ὁ Θεός. Ἐχε γιὰ καὶ πάλι!

Ἀνδρονίκη»

Ὁ Θρασύβουλος ἄκουσε μὲ πραγματικὴ ἀγωνία νὰ διαβάσῃ αὐτὸ τὸ γράμμα καὶ τέλος σηκώθηκε καὶ εἶπε τοῦ Δρακούλη.

— Ἀφῆστε με νὰ δῶ τὸν γραφικὸ χαρακτήρα.

Κι’ ἀφοῦ ἐπῆρε στὰ χέρια του τὸ χαρτὶ καὶ βεβαιώθηκε ὅτι πράγματι τὸ γράψιμο ἦταν τῆς Ἀνδρονίκης, τὸ ἔφερε στὰ χεῖλη του καὶ τὸ φίλησε μὲ συγκίνηση.

— Ναί! Εἶναι δικό της! Εἶναι γράμμα τῆς Ἀνδρονίκης! ψιθύρισε.

— Ὡστε ἐσύ εἶσαι ὁ Θρασύβουλος ποὺ λέει τὸ γράμμα αὐτό; ρώτησε ὁ Δρακούλης.

— Ἐγὼ εἶμαι καπετάνιο, κι’ αὐτὴ ποὺ μοῦ τὸ ἔγραψε εἶναι ἡ ἀρραβωνιαστικιά μου ἡ Ἀνδρονίκη! Καλύτερα νὰ τὸ τρώγαν ὁμως οἱ φλόγες τὸ γράμμα αὐτό. Ἐτοί δὲν θὰ μάθαινα σὲ τί ἀπελπιστικὴ θέσιν βρίσκεται ἡ Ἀνδρονίκη. Καὶ τί μπορῶ νὰ κάνω γιὰ νὰ τὴν βοηθήσω;

— Καρδιά Θρασύβουλε! εἶπε ὁ Νικόλαος Ὑψηλάντης. Οἱ πόνοι τῆς ψυχῆς πονᾶνε περισσότερο ἀπὸ τοὺς σωματικούς πόνους. Πρέπει ὥστόσο νὰ εἴμαστε ἄντρες, καὶ νὰ ξέρωμε νὰ ὑποφέρωμε μὲ γενναιότητα. Κοίτα ἀντίκρουστο τὸ Δραγατσάνι. Κι’ ὕστερα τοὺς Τούρκους ποὺ εἶναι στρατοπεδευμένοι ἀντίκρου. Νὰ τρόπος νὰ ἐκδικηθῇς μου!

— Ἀλήθεια. Ἐχεῖς δίκην.

Οἱ συνάδελφοί του εἶχαν μεγάλη περὶεργεια νὰ μάθουν γιὰ τὴν Ἀνδρονίκη, κι’ αὐτὸς τοὺς διηγήθηκε τὴν ἱστορία του σὰ νάταν ἀδερφία του.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΣΤΟΥ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Αλλά η κυρά Λοξή δεν σκέφτεται μονάχα να κάνει ευεργεσίες και όσο ζή και έπειτα από το θάνατό της. Είναι ακόμη κι ένας ισχυρός παράγοντας του τόπου μας. Έχει μεγάλη επιρροή και ελπίζω πως θα μου είναι πολύ ωφέλιμος για τις προσεχείς εκλογές, που με την παρακίνηση των φίλων μου και με την ευχή σας σκέφτομαι να εκθέσω ύποψηφιότητα.

Έχω πεποίθηση ότι ή εκ μέρους σας περιποίηση της γριάς θα μου δώσει δικαιώματα επί της ευμενείας της.

Για το στραβό ούτε λέξη. Ο γιατρός δεν έδωσε και πολλή προσοχή σ' αυτή την αποσιώπηση. Από το γράμμα απέκόμισε τη δυσάρεστη εντύπωση πως ή πρόθεση του συναδέλφου του ήταν να έκτεθι στο βουλευτικό άγωνα.

— Ω τόν άνοητο, σκέφτηκε, και έριξε το γράμμα του στο τραπέζι.

Πήρε κατόπι από το χέρι το στραβό τον έφερε κοντά στο παράθυρο, του άνοιξε με τα δάχτυλά του τα βλέφαρα, εξέτασε για λίγο προσεκτικά τα μάτια του, έκαμε μια κίνηση του χεριού του σά να έλεγε: Τετέλεσται.

Η γριά έφερε το δάχτυλό της στα χείλη της, ένωσε ίκετευτικά τα χέρια της, παρακαλώντας έτσι το γιατρό να μη μάθη ο στραβός πως δεν υπήρχε γι' αυτόν καμιά ελπίδα να ξαναδη το φως του.

Ο γιατρός κατάλαβε τη βουδή της παράκληση. Ήταν συνηθισμένος να δίνει θάρρος στους άρρωστους με άπατηλες παρηγορίες.

— Από πόσο καιρό δεν βλέπεις, ρώτησε τον στραβό!

Αλλά πήρε το λόγο ή κυρά Λοξή.

— Είναι τώρα τρία χρόνια που άρχισε να λιγοστεύη το φως του. Έλειπε ο κακόμοιρος από νέος στα ξένα. Δούλευε για να βγάλη το ψωμί του. Μά στα ύστερα, όλα του τὰ κέρδη τὰ ξόδεψε στους γιατρούς. Είδε κι' άπόπειδε και γύρισε στην πατρίδα εδώ κι' ένα χρόνο. Κατάλαβαινε ακόμα τότε είναι μέρα και πότε νύχτα. Τώρα τρεις μήνες δεν βλέπει τίποτε. Όλα είναι μαύρα γύρω του.

— Μαύρα, μαύρα, πρόσθεσε ο γέρος με την πένθιμη φωνή του.

Η γριά έτριψε τα μάτια της με τα δάχτυλά της για να έμποδίση ένα δάκρυ που ήταν έτοιμο να κυλήση στο μάγουλό της.

Ο γιατρός την παρατηρούσε με βλέμμα γεμάτο συμπάθεια!

— Αντρας σου είναι; ρώτησε.

— Ογεσκε, άπάντησε ή γριά.

Αυτή τη φορά όμως ή άπάντησή της δεν είπώθηκε με τη δυσάρεσκεια ούτε με την ανυπομονησία που άπάντησε προηγήτερα στον Έπαρχο.

— Άδελφός σου; ξαναρώτησε ο γιατρός.

— Ογεσκε.

— Άρραβωνιαστικός σου;

Η κυρά Λοξή έφερε πάλι τα χέρια στα χείλη της, κρύβοντας το χαμόγελό της με τη συνηθισμένη της χειρονομία.

— Πατριώτης μου είναι...

Ο γιατρός την κοίταξε χαμογελώντας.

— Ο άμοιρος, ξανάπε ή γριά, δεν έχει κανένα δικό του. Τον γνώριζα από παιδί. Κι' εγώ που σου μιλώ είμαι ξεκληρισμένη, έρημη και μόνη. Τώρα κοντεύουμε κι' οι δυο μας στο τέλος. Αν έβλεπε αυτός κι' εγώ δεν είχα μάτια θα μου έδειχνε το δρόμο στον τάφο. Εγώ έχω τὰ μάτια μου ακόμα... Κατάλαβες.

— Εκατάλαβα πως είσαι καλή χριστιανή, είπε ο γιατρός. Και γυρίζοντας προς το γέρο.

— Να δοξάσης το Θεό, του είπε, που βρέθηκε αυτή ή κυρά και σε βοηθάει.

— Δόξα σοι ο Θεός, φώναξε ο γέροντας.

— Τι γιατρικό θα του δώσης, γιατρέ μου; ρώτησε ή κυρά Λοξή και έκλεισε το ένα της μάτι για να δείξη γιατί ακριβώς έκανε την έρώτηση.

— Θα του δώσω κάτι να πλένη τὰ μάτια του. Αλλά πρέπει να δουλεύη με τὰ χέρια του.

— Αυτό το λέω κι' εγώ, γιατρέ μου. Με τὰ χέρια σταυρωμένα και με τὰ μάτια κλειστά σκουριάζει ο νους του ανθρώπου του λέω να πλέκη καλάθια.

— Σωστά σου λέει ή γερόντισσα και να την άκούς, είπε ο γιατρός στο στραβό.

Μά ο γέρος κούνησε το κεφάλι του χωρίς να πη λέξη. Είχε κατάλαβει την άλήθεια. Ήξερε πως δεν θα ξαναδη το φως όσο ακόμα ζούσε.

Ο γιατρός κάθισε να γράψη τη συνταγή, τη δέθεν συνταγή. Η κυρά Λοξή στο μεταξύ τράβηξε από τον κόρφο της το κομποδέμα της, το έλυσε, έβγαλε δυο άσημένια τάλλαρα και τὰ άπίθωσε χωρίς θόρυβο στο τραπέζι. Την ίδια στιγμή ο γιατρός της έδινε τη συνταγή.

— Τι είναι αυτά, φώναξε ο γιατρός. Πάρτα πίσω! Αυτή την ώρα δεν δέχουμε έπισκέψεις. Μόνο φίλους μου δέχουμαι.

Και τότε πήρε από τὰ χρήματα που είχε στο τραπέζι του ένα χρυσό νόμισμα, το πρόσθεσε στα δυο άσημένια τάλλαρα και τὰ έδωσε στη γερόντισσα.

— Για τὰ κοφίνια, είπε σιγά, δείχνοντας το στραβό.

— Μόνο αυτό δεν γίνεται, είπε ή κυρά Λοξή. Όχι μονάχα να μην παίρνης αλλά και να δίνης.

Και άρνήθηκε αποφασιστικά την προσφορά.

Σκίτσα αναγνωστών

(Σκίτσο της Ζηλιάρας)

— Δεν μου τὸ είπαν ψέμματα, είπε, πως είσαι καλὸς ἄνθρωπος.

— Εσὺ είσαι καλή. Εγὼ δὲν πῆγα νὰ ξοδευτῶ καὶ νὰ θαλασσοπνιγῶ γιὰ ἓνα πού δὲν τὸν ἔχω τίποτα. Οὔτε ἄντρα, οὔτε ἀδελφὸ, οὔτε ἀρραβωνιστικό!

— Αἶ, νὰ σοὺ πῶ γιατρέ μου. Κι' ἔκρυψε πάλι μὲ τὸ χέρι τῆς τὸ χαμόγελό της. Δὲν εἶναι οὔτε ἄντρας μου, οὔτε ἀδελφός μου, οὔτε ἀρραβωνιαστικός μου. Καὶ ὅμως πῶς νὰ στὸ πῶ. Ἐναν καιρὸ ἦταν κατὶ γιὰ μένα. Κατάλαβες; Ὅταν οἱ γονεοὶ μου μὲ πάντρεψαν αὐτὸς ξενιτεύτηκε. Δὲν τὸν ἤθελαν, βλέπεις, γιὰ ἄντρα μου μιὰ καὶ ἦταν φτωχός. Ἀν μὲ ρωτοῦσαν ἐγὼ αὐτὸν θὰ προτιμοῦσα. Ήταν ὁμορφος ἄντρας, καλὸς ἄνθρωπος καὶ πιστός.

Ἐμεινε λεύτερος. Ἐφυγε νέος καὶ γύρισε γέρος καὶ στραβός. Ὅσο αὐτὸς βρισκόταν στὴν ξενιτεία ἐγὼ ἔθαψα τὸν ἄντρα μου καὶ ὅλα μου τὰ παιδιὰ. Καὶ ξαναβρεθήκαμε, κι' οἱ δυὸ δυστυχισμένοι, ὁ ἓνας κοντὰ στὸν ἄλλο. Ἀλλὰ τί τὰ θέλεις. Ἡ νιότη πέταξε. Δὲν ξαναγυρίζει. Ἐκατάλαβες γιατρέ μου; Ἐάν ἐγὼ εἶμαι τώρα ἔρημη καὶ μόνη δὲν μοὺ φταίει. Εγὼ ὅμως ἔχω χρέος νὰ τὸν βοηθῶ στὰ μαύρα καὶ στὰ σκότεινα πού βρίσκεται. Κατάλαβες;

— Μαρία, Μαρία! φώναξε ὁ γιατρός στὴ μαγειρίσσα, ἀνοίγοντας τὴν πόρτα. Βάλε δυὸ πιάτα ἀκόμα στὸ τραπέζι.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴν κυρά Λοξή:

— Κυρά μου, τῆς εἶπε, ἔλα νὰ φάμε μαζί καὶ νὰ μοὺ πῆς τὴν ἱστορία σου. Πολὺ μοὺ ἀρέσει.

— Καλὰ, πῶς γίνεται γιατρέ μου; Στὸ τραπέζι σου νὰ μᾶς κρατήσης.

Γίνεται καὶ καλογίνεται.

Ἡ κυρά Λοξή δὲν θέλησε νὰ δεχθῇ τὴν πρόσκληση τοῦ γιατροῦ. Θυμήθηκε ὅμως τὴ μαγειρίσσα καὶ σκέφτηκε πῶς θὰ δοκίμαζε μεγάλῃ χαρὰ ἂν ἔβλεπε τὰ μούτρα πού ἔκανε, αὐτὴ πού θέλησε νὰ τὴν διώξη, βλέποντάς τὴν νὰ κάθεται στὸ τραπέζι τοῦ κυρίου της.

— Ἀφοῦ τὸ θέλεις, γιατρέ μου, μόνο ἓνα ποτήρι κρασί στὴν ὑγεία σου.

Καὶ παίρνοντας τὸ στραβό ἀπὸ τὸ χέρι ἀκολούθησε τὸ γιατρό στὴν τραπεζαρία.

— Ἐλέησόν με ὁ Θεός, ἄρχισε ὁ στραβός.

— Σώπασε, Γιάννη, μὴ σ' ἀκούσῃ ὁ γιατρός.

Ὁ Γιάννης ἐσώπασε.

Ὁ συνάδελφός μου, σκεφτόταν ὁ γιατρός, θὰ νομίσῃ πῶς περιποιοῦμαι τὴ γριά γιὰ νὰ τοῦ προμηθέψω ψήφους. Θέλει νὰ γίνῃ βουλευτής. Ἀς γίνῃ νὰ δῇ τὴ γλύκα.

— Ἀχ γιατρέ μου, εἶπε ἡ κυρά Λοξή, καθὼς ὁ γιατρός γέμιζε τὰ ποτήρια. Ἀν ἤθελες νὰ γίνῃς βουλευτής μας θὰ ἔκανα τὸν κόσμο ἄνω - κάτω γιὰ νὰ μὴν ἀποτύχῃς!

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ. Δὲν τὸ ἔχω σκοπὸ. Ἀντὶ γιὰ μένα, βρῆθησε τὸ συνάδελφός μου κεὶ κάτω, πού τὸ θέλει τὸ βουλευτικὸ.

Καὶ καθὼς πρόσφερε τὰ ποτήρια.

— Στὴν ὑγεία σου κυρά Λοξή καὶ τοῦ συντρόφου σου.

— Στὴν ὑγεία σου, γιατρέ μου.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ
(Διασκευή Κ. Α. Μ.)

Τὸ ὀλέθριο λάθος

Τὸ λάθος πὺ ἔκανε ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς, πὺ εἶδαμε στὸ περασμένο σημεῖωμα δὲν εἶναι, δυστυχῶς κάτι τὸ σπάνιο. Πολλοὶ ἀνθρώποι, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν, παθαίνουν τὸ ἴδιο. Καὶ ὅταν τὸ καταλάβουν, ἂν τὸ καταλάβουν ποτέ, εἶναι πιά πολὺ ἀργά.

Θὰ ρωτήσετε: «πὺ τὴν παθαίνουν ἔτσι πολλοί, χωρὶς νὰ τὸ πολυκαταλάβουν;» Ἡ ἀπάντησις εἶναι ὅτι ξεγελοῦνται πολλοί, γιὰτὶ συνήθως ἐκεῖνο πὺ τὸν ἀπασχολεῖ δὲν εἶναι κάτι κακὸ. Εἶναι καλὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἅμα τὸ συγκρίνεις μετὰ τὴν μεγάλη ἀποστολή, νὰ ἐργασθῇς γιὰ τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τότε φαίνεται ποῖα εἶναι ἡ πραγματικὴ του ἀξία.

Μία ἄλλη παραβολὴ πὺ εἶπε ὁ Κύριος τὸ δείχνει καθαρώτερα. Ἦταν, λέει, κάποτε ἓνας μεγάλος βασιλῆας. Τὸ παλάτι πὺ ἦταν ἀληθινὸς παράδεισος. Μέσα σ' ἓνα ἀπέραντο περιβόλι μετὰ λογίων - λογίων δέντρων καὶ ἀνθῶν, ὑψώνων - οἱ μαρμάρινοι τοῖχοι του, σὰν ἓνας πύργος τῶν παραμυθιῶν. Ἀναρίθμητες ποικιλίες πουλῶν γλυκοκελαῖδουσάν ἀπ' τὰ ξημερώματα μέχρι τῆς δροσερῆς νύχτας. Βῆμα δὲν ἀκούσαν μέσα στοὺς ἀτέλειωτους διαδρόμους του καὶ τὰ ἀναρίθμητα δωμάτια καὶ σαλόνια του, γιὰτὶ κάθε περπάτημα πνιγόταν πάνω στοὺς βαρυτίμους τάπητες. Τὸ χρυσάφι καὶ τὸ ἀσημὶ θάμπωναν τὸ

μάτι καὶ ἀπ' τοὺς πελώριους πολυελαίους τὰ κρύσταλλα ἔστελναν διαρκῶς σὰν ἀστραπὲς τοὺς ποικιλόχρωμους ἰριδισμούς των. Καὶ οἱ πῖο μεγάλοι ἀρχόντες τοῦ βασιλείου τὸ θεωροῦσαν τιμὴν τοὺς νὰ βρεθοῦν μιά φορά στὸ παλάτι καὶ πολὺ περισσότερο νὰ πλησιάσουν τὸν βασιλῆα καὶ νὰ μιλήσουν γιὰ λίγο μαζί του. Ὅταν κάποτε συνέβαινε νὰ ἔχη κανεὶς αὐτὴ τὴν τιμὴ, σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ κατόπιν εἶχε νὰ διηγῆται καὶ νὰ λὲη καὶ νὰ ξαναλὲη γιὰ τὴν εὐτυχία πὺ εἶχε νὰ τὸν καλέσουν στὸ παλάτι.

Ὁ βασιλῆας αὐτὸς εἶχε ἓνα μονᾶκριβο ἀγόρι. Ὅταν αὐτὸ μεγάλωσε καὶ ἤρθε ἡ ὥρα νὰ τὸ παντρεύῃ, ὁ βασιλῆας ἀποφάσισε νὰ κάμῃ τὴν χαρὰ του ὅσο μπορούσε μεγαλύτερη. Καὶ πὺς αὐξάνει ἡ χαρὰ; Πὺς ἄλλοιως, παρὰ ἂν τὴν μοιρασθῇ καὶ μετὰ ἄλλους. Γιὰτὶ, ὅπως λέει καὶ ἡ παροιμία, «μοιρασμένη λύπη, μισὴ λύπη, μοιρασμένη χαρὰ, διπλὴ χαρὰ». Γι' αὐτὸ, μὴ τηρώντας αὐτὴ τὴν φορὰ τοὺς αὐστηροὺς κανονισμοὺς τοῦ παλατιοῦ, κάλεσε πολλούς. Ὅσο τὸ δυνατόν πῖο πολλούς. Δὲν ἔμεινε ἀξιωματοῦχος τοῦ κράτους καὶ προύχοντας μέσα στὴν πολιτεία, πὺ νὰ μὴ πάρῃ καὶ πρόσκλησις γιὰ τοὺς γάμους.

Οἱ ἐτοιμασίες στὸ παλάτι ἄρχισαν ἀπὸ βδομάδες ὀλόκληρες. Ἀποθήκες ὀλόκληρες γέμισαν μετὰ ὑλικά γιὰ τὰ φαγητά, τὰ γλυκίσματα καὶ μετὰ τὰ ποτὰ πὺ θὰ σέρβιραν στοὺς καλεσμένους. Κοπάδια ὀλόκληρα ἦταν τὰ καλοδιαλεγμένα ἀρνία καὶ μοσχάρια, πὺ θὰ ἔψηναν σὲς γιορτές καὶ σὲς τραπέζια πὺ θὰ ἀκολουθοῦσαν τοὺς γάμους. Ὅσοι δὲν εἶχαν πάρει πρόσκλησις, ὁ πολὺς καὶ ἀπλόκοις κόσμος, καλοτύχιζαν τοὺς προσκαλεσμένους περιμένοντας μετὰ ἡλίου τὴν ἡμέρα τῶν γάμων, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τουλάχιστον ἀπὸ μακριὰ τὴν σπάνια αὐτὴ γιὰ τὸν βασιλεῖο τὸν γιορτῇ.

Ἡ ἡμέρα ἦλθε. Ὅλα εἶχαν ἐτοιμασθῇ. Οἱ πῖο σπουδαῖοι μάγειροι ἀπὸ νωρὶς εἶχαν βάλει ὅλη τὴν τέχνη τους, γιὰ νὰ ἐτοιμάσουν τὰ καλύτερά τους

φαγητά καὶ τὰ ἐκλεκτότερα γλυκίσματα. Οἱ σερβιτόνοι ἔτρεχαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ βιαστικά νὰ ἐτοιμάσουν τὰ πελώρια καὶ ἀναρίθμητα τραπέζια. Ὅλοι ἦταν σὲ κίνησι. Ὅταν ὁμως ἔφθασε ἡ ὥρα νὰ ἔλθουν οἱ καλεσμένοι, ὅσο ἀπίστευτο κι' ἂν φαίνεται, δὲν φάνηκε κανεὶς. Ὁ βασιλῆας πῆγε νὰ σκάσῃ ἀπ' τὴ στενοχώρια του, γιὰ τὴν προσβολὴ πὺ τοῦ γινόταν καὶ γιὰτὶ τοῦ κατέστρεφαν ἔτσι τὴν χαρὰ γιὰ τὸ μονᾶκριβό του παιδί. Δὲν ἤθελε καλὰ - καλὰ οὔτε τὰ μάτια του νὰ πιστέψῃ. Γι' αὐτὸ ἔστειλε δικούς του ἀνθρώπους στὰ σπιτία μερικῶν νὰ ἐξακριβώσῃ τί εἶχε συμβῇ.

Καὶ τί διαπίστωσαν; Ὁ ἓνας, λέει, εἶχε ἀγοράσει κάποιον σπουδαῖο κτῆμα κι' ἔπρεπε νὰ πεταχθῇ νὰ τὸ δῇ. Ὁ ἄλλος εἶχε ἀγοράσει πέντε ζευγάρια ἐξαιρετικὰ βώδια καὶ ἔπρεπε νὰ κάμῃ μερικὲς δοκιμές, γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν πραγματικά τὰ ζῶα αὐτὰ ἦσαν ὅπως τὰ νόμιζε. Ἐνας ἄλλος εἶπε: ἔξερτε κι' ἐγὼ ἔκαμα τοὺς γάμους μου καὶ γι' αὐτὸ, λυποῦμαι ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχω κι' ἐγὼ καλεσμένους στὸ σπῆτι δὲν μπορῶ νὰ ἔλθω! Τέλος, ἄλλοι, οἱ πῖο ἀδιάντροποι, οὔτε συγγνώμῃ δὲν ζήτησαν. Μερικοί, μάλιστα πῆραν πολὺ θάρρος ἀπ' τὴν ἐξαιρετικὴ καλωσύνη πὺ εἶχε δεῖξει ὁ βασιλῆας. Βλέποντας δηλαδὴ πὺς πῆγαιναν γυρεύοντας νὰ τοὺς πάρουν στὸ παλάτι, ἄρχισαν νὰ τὸ παίρνουν στὸ ἀστεῖο καὶ νὰ κοροιδεύουν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ βασιλῆα καὶ νὰ τοὺς πετοῦν καὶ πέτρες καὶ ἄλλα πράγματα, ἔτσι πὺ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς πληγώθηκαν θανάσιμα.

Ὅταν ὁ βασιλῆας ἔμαθε ὅλα αὐτά, θύμωσε ἐξαιρετικά, ἔδωκε διαταγὰς νὰ ἐπιβληθοῦν οἱ ἀνάλογες τιμωρίες καὶ τοιοῦς ἔφερε ὡς προσκεκλημένους; Τοὺς ἀνθρώπους, πὺ μὴ ἐλπίζοντας πὺς μπορεῖ ποτὲ νὰ προσκληθοῦν κι' αὐτοί, μὴ κρυφὴ ζήλεια, μακάριζαν τοὺς καλεσμένους.

Σὰς φαίνεται ἀπίστευτὴ ἡ ἱστορία αὕτη; Εἶναι πραγματικὴ ἀπίστευτὴ. Ἀλλ' ὅμως εἶναι δυστυχῶς ἀληθινὴ.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 506)

Ὁ Ζήσης Γραμμένοπουλος μετὰ ἐρωτᾷ: «Πότε ἐκρησμοποιήθηκαν γιὰ πρώτη φορά τὰ γραμματόσημα;»

Ἀπάντησις: Τὰ πρῶτα γραμματόσημα καθιερώθηκαν στὴν Ἀγγλία τὸ 1840. Στὴν Ἑλλάδα τὰ πρῶτα γραμματόσημα μπήκαν σὲ κυκλοφορία στὰ 1861.

Ὁ Λουκάς Ντερέκας μετὰ ἐρωτᾷ: «Υπάρχει κανὲν ψάρι πὺ νὰ πνίγεται στὸ νερό;»

Ἀπάντησις: Δὲν ξέρω κανένα τέτοιο ψάρι, ἂν ὑπῆρχε κανένα ζῶο πὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ ζῇ στὴ θάλασσα, δὲν θὰ ἦταν ψάρι. Ἀν μπορούσε νὰ ζῇ καὶ στὴν ξηρὰ καὶ στὴ θάλασσα θὰ ἦταν ἀμφίβιο.

Ὁ Γεώργιος Καμπούρης μετὰ ἐρωτᾷ: «Πὺς διακρίνεται λογικὰ τὸ ὅτι ἡ δοκιμὴ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ γίνεται μετὰ τὸ γνωστὸ Σταυρὸ καὶ τὴν ἀντιπροσωπεύει ὁ μονοψήφιος πὺ βγαίνει ἀπὸ τὴν πρόσθεσις τοῦ πολλαπλασιαστέου καὶ τοῦ γινόμενου;»

Ἀπάντησις: Ὅλα αὐτὰ στηρίζονται στὸ γεγονός ὅτι τὸ 9 ὅταν προστίθεται σὲ κάποιο ἀριθμὸ μᾶς δίδει ἄθροισμα τοῦ ὁποίου τὰ ψηφία προστιθέμενα μᾶς δίδουν ἢ τὸν ἴδιο ἀριθμὸ ἢ τὸ ἄθροισμα τῶν ψηφίων του: Π.χ. $7+9=16$ $1+6=7$ ἢ $25+9=34$ $2+5=7$ $3+4=7$. Ἐπίσης τὸ 9 ὡς πολλαπλασιαστής ἡ πολλαπλασιαστέος ἐπὶ ὁποιοῦδήποτε ἀριθμοῦ μᾶς δίνει γινόμενο τοῦ ὁποίου τὰ ψηφία ἀθροιζόμενα μᾶς δίδουν τὸν ἀριθμὸ 9. Παράδειγμα $7 \times 9 = 63$ $6+3=9$. $25 \times 9 = 225$ $2+2+5=9$. Ἄλλο παράδειγμα $375+9=384$ $3+8+4=15$ $1+5=6$.

Ἔτσι ἔχουμε 25×47 ἄθροισμα τοῦ πρῶ-

του 7 τοῦ δευτέρου 2 $(4+7=11$ $1+1=2)$. Ἐάν τοὺς πολλαπλασιάσουμε αὐτοὺς μᾶς δίδουν $2 \times 7 = 14$ $1+4=5$. Ἔτσι καὶ τὸ ἄθροισμα τοῦ γινόμενου τῶν ἀριθμῶν 25×47 πρέπει νὰ εἶναι 5. Καὶ ἰδοὺ $25 \times 47 = 1175$ $1+1+7+5=14$ $1+4=5$.

Ὁ Ἰωάννης Νικ. Τοπούζας μετὰ ἐρωτᾷ: «Ποῖος κατασκεύασε τὸ ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ ἀπὸ πὺ τοῦ ἐνεπνεύσθη;»

Ἀπάντησις: Τὸ χρυσοελεφάντινο ἄγαλμα τοῦ Δία στὴν Ὀλυμπία πὺ θεωρεῖται σὰν ἓνα ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου, ἔφτιασε ὁ Φειδίας ἔχοντας ὑπ' ὄψιν του τὴν περιγραφή τοῦ Ὀμήρου στὴν Ἡλιάδα (Α 528).

Ὁ Σ. Κυριακίδης μετὰ ἐρωτᾷ: «Τί εἶναι Μέρισμα;»

Ἀπάντησις: Μέρισμα λέγεται τὸ ποσοστὸ τῶν κερδῶν πὺ διανέμει ἡ ἐταιρεία στὸν κάτοχο ἢ τὸν κομιστὴ μᾶς μετοχῆς τῆς.

Ὁ Ἀθανάσιος Παπαμάνος μετὰ ἐρωτᾷ: «Τί εἶναι οἱ κηλίδες τοῦ Ἡλίου;»

Ἀπάντησις: Μετὰ τὸν ὄρο «κηλίδες τοῦ Ἡλίου» ἐννοοῦμε ὠρίσιμα σκιερὰ στίγματα πὺ παρατηροῦνται στὸν ἥλιον μετὰ τὸ τηλεσκόπιο. Νομίζει κανεὶς πὺς εἶναι τρύπες μέσα στὴ φωτόσφαιρα τοῦ ἡλίου. Στὴν ἀρχὴ οἱ κηλίδες ἐφαίνοντο σὰν μελανὰ σημεῖα πὺ σιγά-σιγά μεγάλωναν. Στὸ μέσον τῆς κηλίδος διακρίνεται ἓνας μαῦρος πυρήνας πὺ περιβάλλεται ἀπὸ ἓνα σκίωμα. Ἀπὸ τὴ στιγμή πὺ θὰ ἐμφανισθῇ ἡ κηλίδα τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς στιγμῆς πὺ θὰ ἐξαφανισθῇ περνᾶνε συνήθως ἀπὸ 10 μέχρι 30 μέρες. Οἱ κηλίδες κατὰ τὴ διάρκειά τῆς ἐμφανίσσεως τους χωρίζονται σὲ δυὸ ἢ περισσότερες κηλίδες καὶ διαρκῶς παθαίνουν παραδόξως μεταβολές. Ἡ παρατήρησις τῶν κηλίδων ἀπέδειξε ὅτι ὁ ἥλιος περιστρέφεται γύρω στὸν ἑαυτὸν του. Οἱ κηλίδες παρουσιάζουν κατὰ τὴν ἐμφάνισή τους περίοδο 12 χρόνων.

Ὁ Πάνος Α. Μπασκούτας μετὰ ἐρωτᾷ: «Πότε ἔζησε ὁ Πίνδαρος καὶ ποῖα τὰ ἔργα του;»

Ἀπάντησις: Πίνδαρος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς μεγαλείτερους λυρικοὺς ποιητὲς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Γεννήθηκε κατὰ πᾶσα πιθανότητα στὰ 522 π.Χ. εἰς Κυνὸς Κεφαλὰς τῶν Θηβῶν. Ἐξύμνησε θεοὺς, ἥρωας καὶ ἀνθρώπους. Γιὰ τοὺς θεοὺς ἔγραψε ὕμνους, παιάνες, διθυράμβους, προσοδίου καὶ παρθέσιους. Γιὰ τοὺς ἥρωας καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐπίκαιρα, ἐγκώμια καὶ θρήνημα. Ἀπὸ τὰ ποιήματά του τὰ ὁποῖα οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ καταγράψαν σὲ 17 βιβλία, σώζονται σήμερὰ τὰ 4 μόνο τῶν ἐπινικίων.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Τὸ χωριό μου εἶναι τὸ ωραιότερο στὸ νησί Κάρπαθος καὶ ὀνομάζεται Ἀτέρι. Οἱ προστάτες τοῦ νηιοῦ εἶναι ἡ δάση πού χαρίζουν στοὺς κατοίκους ὑγεία, δροσιά καὶ εὐτυχία. Ἀποτελείται ἀπὸ τέσσερες συνοικίες. Ἀπ' αὐτές οἱ δύο εἶναι χτισμένες μέσα στὰ δέντρα καὶ στὶς πρασινάδες. Οἱ ἄλλες δύο ἔχουν τὰ σπίτια τους χτισμένα τὸ ἓνα πάνω στὸ ἄλλο σάν φαλαγγες ἀπὸ λευκὰ περιστοράκια. Στῇ πλατεῖα, τέσσερα γερικά πλατάνια καὶ στὴ μέση μιὰ βρύση κυλάει ἡσυχα τὰ γάρφαρα νερά της ὁμορφαινόμενες περισσότερο τὸ χωριό μου. Παρέκει τὸ ποταμάκι ρέχει τὰ νερά του κελαριζώντας τὸ αἰῶνιο καὶ γλυκὸ τραγούδι της ζωῆς!

Ζῆλῆς!
«Ἀληθεὶα! Πόσο ὁμορφο εἶναι, τὸ χωριό μου
τὸ καλοκαίρι!» Μὲς τὰ ὥραια καταπράσινα
δέντρα κρύβονται οἱ μικρούτσικες φώλιες τῶν
πουλιῶν. Ὡ, τί ὥραιοι οἱ κάμποι καὶ τὰ δαν-
τελωτά ἀκρογιάλια. Ἐκεῖ πού συναλλεις που-
λιῶν συνταγριάζουν τὸ σκοπό τους μὲ τὸ κε-
λάρημα τῶν πηγῶν καὶ τὸ φάισμο τῆς θα-
λάσσης. Τὰ δειλιὰ τὸ ἀπαλὸ ἀεράκι χαϊδεύει
τὰ λουλούδια πρὸ σκορπιζούν γυρὰ τὰ μεθυ-
στικά τους ἀρώματα. Τὸ κελυδῆμα τῶν ἀηδο-
νῶν συμπληρώνει τὸ παπῶραμα... Μὰ τὸν
χειμῶνα... Τί ἀλλὰγμένα πού εἶναι τὰ μα-
γευτικά δλάνθιστα τοῖτιά τοῦ χωριοῦ μου! Τὰ
δέντρα στέκονται γυμνά ἀγαντεύοντας λιπη-
μένα τὸ γκριζὸ ὀρίζοντα. Ὅλα σκυθρωπά,
λυπημένα. Βροχές, ἀστραπές, χιόνια. Οἱ ἀν-
θρώποι κλείνονται στὰ σπίτια καὶ χαίρονται
τὴν θαλπωρὴ τοῦ τζακιῶ. Τὰ δρομάκια πλημ-
μυρίζουν καὶ οἱ χειμάρροι παρὰσούρουν ὅτι
βροῦν στὸ διάβα τους. Τώρα τὸ ποταμάκι
κατεβαίνει ὀρημτικά μουγκρίζοντας ἄγρια μὲ
θολωμένα καὶ ἄλλοτε κατακαθάρα νερά. Ὁ ἀέ-
ρας σαρώνει τὰ πάντα. Σφύριζει μὲ ἕνα πα-
ράξενο ἦχο τραγουδώντας μὲ τὴ γλῶσσα τοῦ
το τραχυτοῦ τοῦ τρόμου... Ὡ, χωριό μου,
πόσο σ' ἀγαπῶ!... Πόσο σ' ἀγαπῶ!...

ΔΙΑΒΑΤΗΣ Κ. Κ.
Γυμνάσιον Ἀπερείου

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ ΠΟΘΟΣ

[illegible]

λινά καὶ θεὸς νὰ γυρίζω βράδυ-βράδυ γεμάτος
χαρὰ στὸ σπίτι μου.
ὦ Θεέ μου, βοήθα νὰ γίνῃ ἀληθινὸς αὐ-
τὸς ὁ καλοκαιρινὸς μου πόθος!

ΓΙΩΡΓΗΣ Ι. ΤΣΑΛΙΟΣ
(Β' τάξις Γυμνασίου
Παιδόπολις Α. Δ. Θεσσαλονίκης)

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

Χτυπᾷς τὸ παραθύρι μου
κι' ἀνύποπτος σ' ἀνοίγω
καὶ σὰν μπαϊνης στὸ σπίτι
πισθάγκωνα μὲ δένεις
καὶ ἀλύπητα μὲ δέρνεις
ὥς που νὰ παραλύσω.

11.
Μὲ τὰ βρωμόχερά σου
ἀρπάξεις τὴν ψυχὴ μου
καὶ τὴν ξεκουρελιάξεις
κὶ' ἀφοῦ τὴν κουβαριάσεις
στὴν ἄβυσσο τὴν ρίχνεις
νὰ συντριφῇ, γελώντας.

III.
Πρὶν ὅμως πέσῃ κάτω
"Ἄγγελοι τὴν προσμένουν
μὲ ἀνοιχτὰς ἀγκάλας
καὶ πλύνουν τὰς πληγὰς τῆς
καὶ θοάβανταυεῖ
καὶ μοῦ γλυκολεῖ!

IV.
 "ὦ, νῆαται· νὰ σὲ πιάσω
 πού μού γλυστᾶς γιὰ πάντα
 καὶ νὰ σὲ ρίξω κάτω
 πατώντας τὸ λαιμό σου
 κι' ἐξολοθρευόντάς σε
 νὰ βρῶ τὴ λύτρωσή μου!

ΑΛΚΗΣ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟΣ

ΣΤ' ΑΛΩΝΙΑ

Πητώντας με τὰ φτερά τῆς φαντασίας φέρνω
στό νοῦ μου ἀναμνήσεις περασμένων χρόνων.
Θυμάμαι ὅτι τότε ὅπως καὶ τώρα πέρα — κείθε
τὸν Τρυητὸ κοίμασσε στ' ὁλῶνια ὅπου εἶ-
χαμε ἀπλῶς τὰ ταχαῖνα στασύλια. Ἐκεῖ κά-
θε βρόδυ ὅλοι γύρω — γύρω, μιλούσαμε στασυρο-
πόδι, γιὰ τίς νεράιδες καὶ τὰ φαντάσματά,
γιὰ «βουρδουχίσματα» καὶ γιὰ «ζωτικά» με ἐ-
ξαιρετικῇ προσοχῇ. Ὁ ἕνας ἀπ' ὅλους μιλοῦ-
σε διγώνοντας ὅσες ἤξερε ἱστορίες, καὶ οἱ ἄλ-
λοι μὲ τ' αὐτὰ πετωμένα. Μῆτε βῆχα δὲν ἄκου-
γες. Τὴ ἀπόλαυση! Ὡστόσο ἐγὼ πάντα πα-
ρακαλοῦσα τὴ γιαιγία μου — τὴ γριά Μητέρας-
λαίνα — νὰ μὴ λέγῃ, πῶς ἔδελπε τίς νε-
ράιδες ὁ παπούλης μου, κ' ἡ καυμένη μου
διγώνετο μὲ εὐλάβεια τίς λεπτομέρειες «κάθε
βρόδυ. Πότε, δηλαδή, πηγαίνον στὴν «Ἀγία
Πελαγία» νὰ πλύνουν τὰ μεταξοτὰ μαντήλια,
πότε τραγουδοῦσαν τὰ γλυκὰ τραγούδια μέσα
στὰ ρεμπά που ἀπλώναν τὰ μοντήλια τους
ὁ νεαρίδες καὶ πότε πετοῦσαν χαλκίσκι στοὺς
διαβότους, γιὰ νὰ μιλήσουν, νὰ τοὺς κόψουν
τὴ φωνή. Μοῦ ἔλεγε ἀκόμη, ἡ γιαιγία μου,
ὅτι βουδοβουκιάζει ὁ σκοταμένος ἄνθρωπος, ἀν-
μειν ἀτάφος δυὸ βροδεῖς, κ' ἂν τὸν ἀδρα-
σκεῖται τραγουμένο καὶ τόσα ἄλλα. Κι' ἐγὼ
τὰ ἤξερα όλα ἀπὸ ἐξ, σὰν τὸ «Πότερ ἡμῶν».
Καὶ σὺν ἀστροφάμε τὰ μάτια μας πρὸς τὰ
πάνω, τὰ δούμε; Χίλια λυγρὰ εἶχαν ὀ-
νάειν στὸν οὐράνιο θόλο φοντάζοντας σὰν νὰ
γίνονταν νύκτερινὸ πανηγύρι. Ὁ πύρινος δίσκος
μὲς ἔδειχνε τὸν Ἀποσπερίτη — καθὼς καὶ
ἄλλα ἄστρα — ποὺ ἔκλινε πρὸς τὴν δύση ὀφί-
νοντας τίς στερεῖς ἀμυδρὲς ὀκτίτες τῶν. «Ο-
ταν πιά ἡ νύκτα εἶχε προαρχήσει», νεκρικὴ σι-
γὴ ἀπλώνονταν παντοῦ ἀφου καὶ ἡ κουκουβα-
γία εἶχε πᾶναι τὸ λυπητερὸ μοιρολόγι της
κοὶ τὸ τοῖκόνι εἶχε σταματήσει τὸ θλιβερὸ
ψάλλισμά του. Ἐπίσης τὸ κελάρῳμα καὶ τοῦ νε-
ροῦ ἀπ' τὴν κοντινὴ βρύση εἶχε σταματήσει,
εἶχε καὶ τὸ νερὸ κοιμηθῇ, ὅπως λέγε. Μόνον
ὁ φρουροὶ τῶν σπιτιῶν μὲ τὰ ἀχίχτισμάτα
τους, τὸ ἀπόλο βοοῖσμα τῶν φύλλων καὶ ὁ
ὄνοςσμος τοῦ γλυκοῦ ζεφύρου ἀκονιστόταν. Ἐ-
τσι τὰ μάτια μας γλάρῳσαν καὶ γέλασε γλυ-
κὰ στὶς ἀγκάλες τοῦ Μορφέα.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ
(Φαλάνθη - Κορώνης)

Ἀπ' τὸ «ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΩΝ»

Ἰριδίσματα θῆα σ' ἔναν τόλο γυαλένιο
οἱ λαμπρές οἱ ἰδέες μὲς τὸ ὕλινο χάος...
Κι' ἂν ἐτοῦτο γροικιέται φανταζῆι κρυστάλ-
(λένιο,
ωημένα, τὸ ἄλλο θὰ τὸ δῆς χωματένιο!...

Η ΦΥΣΗ ΓΕΝΝΑ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

Μπροστά μου ή βρύση ἔχυνε τὰ γάργαρα νερά
(της
σιγά - σιγά
ἐξάπλωσα κι' ἐγὼ σιμὰ νὰ πλέξω τὰ ὄνειρά
(της
τὰ μαγικά.

Καὶ μίᾱς φλογέρας ἡ φωνὴ σιγῶπαίξε στ' αὐ-
 ὕπνωτικά (τιὰ μου)
 συντρώφευε τὰ ὄνειρα πού διάδαιναν σιμὰ μου
 γλυκά - γλυκά...

Μὲ τοῦ ὄνειρου τὰ φτέρὰ τρελλόπαϊζα, μεθούσα
στῆς νύχτας τ' ἀνθοκήπια
καὶ μὲ τὴν πλάνα μου φωνὴ σιγὰ ἐτραγουδοῦσα
καντάδες ξωτικές...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ

ΕΜΕΙΣ

Οί μέρες χάνονται καὶ σβύνουν
 ποντοῦ στοῦ διάβα τους ἀφήνουν
 τοῦ χρόνου τὰ σημάδια.

“Ὑλὴ τὸ σῶμα μας καὶ λυώνει
ὅπως οἱ τοῦφες ἀπὸ χιόνι.
εἰς τοῦ ἡλίου τὰ χάδια.

Ἄφθαρτοι οἱ πόθοι μας· αἰώνια
μισοσβυσμένοι ἀπ' τὰ χρόνια
εἰς τὶς ψυχές μας μένουں.

Σὲ κίτρινα χαρτιά σκυμμένοι
σκαλίζουν ὅλοι ζαλισμένοι
κάτι νὰ βροῦν, μὰ γέρονται.

Τὰ μάτια σφαιλιστὰ θὰ κλείσουν
προτοῦ προλάβουν ν' ἀντικρύσουν
πῶς ὄνειρα ὅλα μένουν.

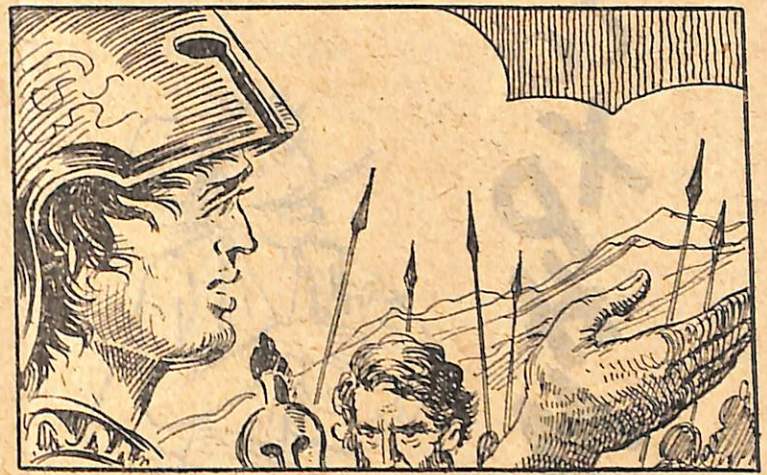
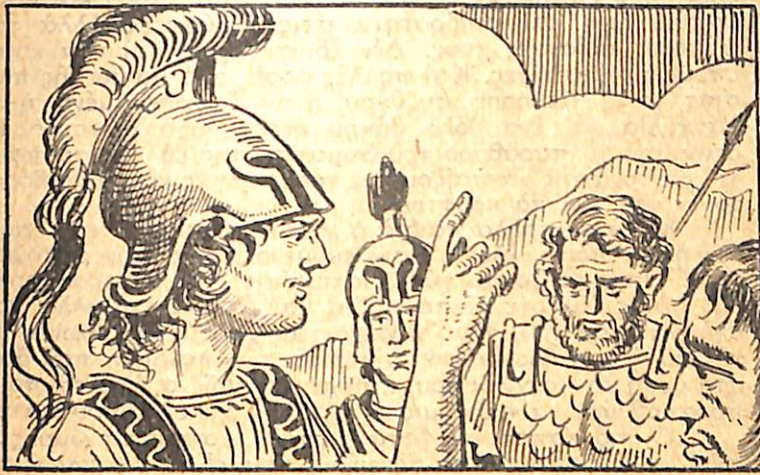
ΝΙΚΟΣ ΒΕΡΙΤΗΣ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

ὦρα δειλινού.
 Ἀπὸ τῆ ράχης τοῦ βουνοῦ
 δράματα, σκηνογραφίες...
 Τὸ Ἴονιο πέρα πυρπολοῦν φωτιές
 — χρυσοπλημύρες —
 θάλασσαι στεριές,
 καὶ τὰ δάση ἀχνόβυσσινες ντύνονται πορφύρες!
 Σὲ χρυσάφια
 πλέουν ἀναμμένα γῆ κι' οὐρανοί,
 στὸ ἐκκλησάκι — τὸν Ἑσπερινὸ διαβάξουν οἱ
 (παπάδες — τοῦ βουνοῦ
 κι' ἀρωματίζει τὸ θυμίαμα στὰ ὕψη τοῦ οὐ-
 (ρανοῦ
 τὸν ἀγνὸν αἰθέρα.

Ἡ φύση μὲ τὸν καπνὸ ποῦ στὰ γαλαξία ὕψη
τὸν βασιλεύοντα Πατέρα,
"Ἡλιο χαιρετᾷ.
"Ὁρα δεξινοῦ.
Τῇ Μεσόγειο κάτω πυρπολοῦν φωτιές
κε' ἀπὸ τῇ ράχῃ τοῦ βουνοῦ
δράματα, σκηνογραφίαις.

ΧΑΡ. ΜΠΑΛΤΑΣ
Φουρτζή - Πυλίας

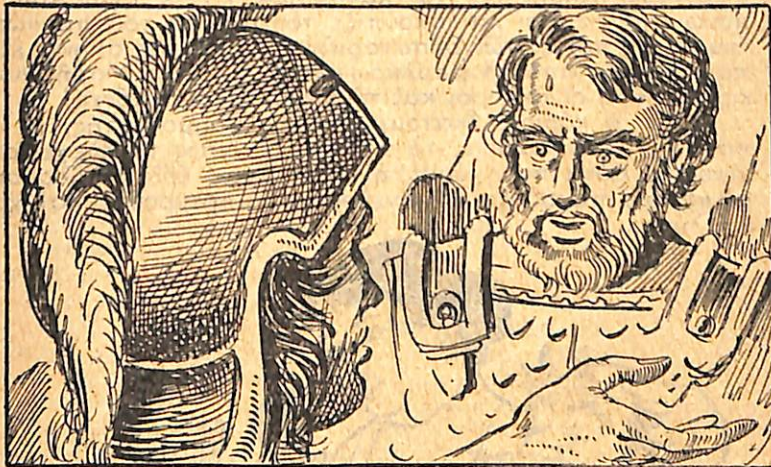
109 Ἡ πορεία, στὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς, ἐξακολουθοῦσε. Κι' ὠστόσο, πλήθος ἀπὸ γεωγράφους καὶ σοφούς κι' ἐπιστήμονες μελετοῦσαν τὴ φύση, τῶν ἀγνωστων αὐτῶν τόπων.

Μὰ ποῖο θάταν τὸ τέρμα; ἀναρωτιόταν ὁ ταλαιπωρημένος στρατός. Μὲ τὸ θάρρος πού εἶχαν, ζήτησαν νὰ μάθουν ἀπ' τὸν Ἀλέξανδρο τοὺς σκοπούς του. Κι' οὗτος κάλεσε σὲ συμβούλιο τοὺς ἐπισημότερους στρατηγούς κι' ἀρχηγούς καὶ τοὺς μίλησε ἔτσι:

«Ρωτᾷ ὁ στρατός ποῖο θὰ εἶναι τὸ τέλος τῶν κόπων καὶ τῶν ἀγῶνων μας. Θὰ σᾶς τὸ ἐκθέσω ἀμέσως κι' ἐσεῖς νὰ δια φωτίσετε τὸ στρατό.

110 Ὅλοι στήλωσαν ἐπάνω του τὰ μάτια:

«Ἀκολουθώντας τὸ Γάγγη ποταμὸ πού θὰ συναντήσουμε σὲ λίγο, θὰ φτάσουμε ὡς τὸν Ἀνατολικὸ Ὠκεανὸ πού ὅπως θὰ δῆτε, ἐνώνει τὰ ρεῦματά του μετ' ἄλλες θάλασσες. Ἐκεῖ, στὸν Περσικὸ Κόλπο, θὰ μپούμε στὸ στόλο πού ὠστόσο κατασκευάζουν οἱ ναυπηγοί μας ἀπὸ τ' ἀπέραντα δάση τῆς Ἰνδικῆς, καὶ θὰ περιπλεύσουμε ὅλη τὴ Λιβύη, φτάνοντας ὡς τὴς Ἡράκλειες Στήλες. Ἔτσι, ἡ Ἀφρικὴ κι' ἡ Ἀσία ὁλόκληρη γίνονται δική μας. Καὶ τὰ σύνορα τῆς μεγάλῃς μας ἐπικράτειας, θὰ συμπίπτουν μετὰ τὰ ὅρια, πού ὁ Θεὸς ἔβαλε στὴ γῆ.

111 Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, πού δὲν ᾔξερε ὅρια ἢ ὁρμὴ κι' ἡ παλληκαριά του. Καὶ νὰ τί ἀπάντησε στὸ χρυσόφτερο ἀέτο τους, ὁ Κοῖνος:

«Βασιλιά, ὠραῖο πράγμα εἶναι στὴν εὐτυχία ἢ φρόνηση. Στρατός, σὰν αὐτὸν πού ὁδηγεῖ στρατηγὸς σὰν ἐσένα, δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τίποτε, ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Μὰ ὅ,τι ἐρχεται ἀπὸ τοὺς θεοὺς, εἶναι ἀπροσδόκητο. Ἄς γυρίσουμε πιά στὴν πατρίδα μας. Κι' ἐσὺ ὁ ἴδιος, ὅταν ἀναπαυθῇς καὶ δῇς τὴ μητέρα σου καὶ τακτοποιήσῃς τὰ πράγματα στὴν Ἑλλάδα, ξεκινᾷς πάλι. Ἐσὺ ὁ ἴδιος, μετὰ τὸ στρατὸ ἀναγεωμένο. Ὅχι μὲ κουρασμένους καὶ γέροντες, ὅπως εἴμαστε τώρα ἐμεῖς».

112 Ὁ Ἀλέξανδρος κοίταξε ἀνήσυχος τὴν ὁμήγυρη. Ἦταν ἀλήθεια αὐτὰ πού ἔλεγε ὁ Κοῖνος; Ἔτσι ἐνιωθάν ὅλοι τους;

Ναί, οἱ θερμὲς τοὺς ἐπευφημίες αὐτὸ μαρτυροῦσαν. «Πολὺ καλά», εἶπε θυμωμένος. «Εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ γυρίσετε στὴ γενέτειρά· ἐγὼ ὅμως θὰ προχωρήσω. Κι' ἂν σᾶς ρωτήσουν οἱ Μακεδόνες πού ἔμειναν στὴν πατρίδα, γιὰ μένα, πέστε τους πὼς ἀφήσατε μόνο τὸ βασιλιά σας ἀνάμεσα στοὺς ἐχθρούς».

Μὲ τὰ πικρὰ ἐκείνα λόγια ἔλυσε τὴ συνεδρίαση καὶ κλείστηκε στὴ σκηνή του, τρεῖς μέρες, ἀμίλητος, ἐλπίζοντας μὴπως γίνῃ στὸ μεταξὺ καμμιὰ ἀλλαγὴ. Μὰ ἡ ἀλλαγὴ πού περίμενε, ἐγίνε στὴ δική του ψυχῇ.

113 Καὶ νὰ τί συλλογιζόταν περιπατώντας σὰν λιοντάρι κλεισμένο στὸ κλουδί, τρεῖς ὁλόκληρες μέρες:

«Ποτέ μου δὲ θέλησα νὰ κυβερνήσω μετὰ τὴ βία. Καὶ τί θὰ μ' ὠφελοῦσε; Ἄν κέρδινα τόσες δόξες, αὐτὸ δὲν ὀφείλεται μόνο στὴ δύναμή μου, ἀλλὰ καὶ στὴν ἀγάπη καὶ στὴν παλληκαριά τοῦ στρατοῦ, πού μ' ἀκολουθοῦσε μετὰ πίστη. Τί νὰ τὸν κάμω λοιπὸν τώρα τὸ στρατὸ τοῦτο, τὸν ἀποκατωμένο, πού πιστεύει ἐξ ἁλλου πὼς τὸ ἔργο μας τελειώσε;» Ἐκαμε λίγους γύρους βουβός, κι' ὑστερὰ ἀνοίξε λίγο τὸ παραπέτασμα τῆς σκηνῆς καί, κοιτάζοντας στὴς Ἀνατολῆς τὰ μάκρη, πού φαίνονταν ἀτέλειωτα, ἐξακολούθησε τοὺς συλλογισμούς του.

114 «Μὰ μήπως πραγματικὰ τὸ ἔργο μου ἔχει τελειώσει; Τί κι' ἂν φτάσω στὸ Γάγγη, ἀφού πιδ πέρα προσμένουν ἄλλα ποτάμια, πού θὰ μὲ καλοῦν; Τί κι' ἂν νικήσω καὶ νῆα ἔβην, ἀφού, μετὰ ἀπ' αὐτά, ὁ ἀπαντήσω νῆα, πού θὰ μὲ θεωροῦν ἄρπαγα καὶ κατακτητὴ τοῦ πατρίου ἐδάφους;

Ἐξέκίνησα γιὰ μιὰ ἱερὴ ἐκδίκηση, πού πήρε τὸ πιδ ἔνδοξο τέλος. Εἶμαι κύριος τῆς Μηδίας καὶ τῆς Περσίας, τῆς Παλαιστίνης καὶ τῆς Συρίας καὶ μέρους ἀκόμα τῆς Λιβύης. Ἄς ἀρκεστώ σ' αὐτὰ κι' ἄς φροντίσω γιὰ τὴν ὀργάνωσή τους.

(Συνεχίζεται)

ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΣ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το διήγημα αυτό, που την υπόθεσή του έχουν έκμεταλλευτή πολλοί, δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στην «Εστία». Είναι γραμμένο στην υπερκαθαρεύουσα και γι' αυτό το δίδουμε διασκευασμένο στους φίλους μας.

Το διήγημα αναδημοσιεύτηκε στη συλλογή «Το Έλληνικό Διήγημα» του Κ. Φ. Σκόκου που εκδόθηκε στα 1920. Εκεί ο εκδότης σημειώνει: «Αναγκαίον κρίνεται, προς αποφυγήν ένδεχομένης πλάνης να σημειωθή ένταύθα ότι το διήγημα αυτό έδημοσιεύθη το πρώτον έν τη «Εστία» τόν 'Οκτώβριον του 1886 ήτοι τετραετίαν όλην πρό της πρώτης παραστάσεως της Λύρας του Γέρω Νικόλα του Δ. Κόκκου».

Όπως αντίλαμβάνεται ο άναγνώστης και ο Κόκκος στο θεατρικό του έργο έκμεταλλεύεται το ίδιο θέμα, που και σήμερα παραμένει άληθινό όπως και πρό 70 χρόνων.

Ήταν, στον ίδιο δρόμο, δυο σπιτία, το ένα δίπλα στο άλλο!

Το ένα μεγάλο, άρχοντικό σπίτι, σωστό παλάτι.

Το άλλο, μικρό καλυβόσπιτο. Φτωχή, θεόφτωχων κατοικία!

Εδώ ώραιες έξωπορτες και πολλά παράθυρα με βαρύτιμες κουρτίνες! Κομψά μπαλκόνια όμορφαιναν όλη την οικοδομή. Ένας όλοπράσιнос κήπος, που στα δέντρα του που έρριχναν βαθιές σκιές χιλιάδες πουλιά κελαϊδούσαν και σκόρπιζαν τη χαρά σε όλη την περιοχή, που την χαρακτήριζε ή σοβαρότητα που δίνει ο πλούτος.

Εκεί μία μόνο μικρή πόρτα και ένα στενό παράθυρο που το άνοιγαν μόνον στις Κυριακές και τις γιορτές, και στην άκρη ενός στενού διαδρόμου πίσω από δυο χαμόγειες κάμαρες που ήταν το φτωχικό σπίτι — βρισκόταν μεγάλη κι' ευρύχωρη αύλη.

Αυτήν έσκάλιζαν όλη την ήμέρα ξυπόλυτα παιδιά, που ξεφώνιζαν χαρούμενα, και κόττες που κλώθανε και κτυπούσαν διαρκώς το χώμα με τη μύτη τους. Μ' αυτές έπαίξε ένας κοκκινωπός σκύλος, παρά κάτω δέ, όλος άπάθεια, και καλοσυνεμένος όπως, φαινόταν ένας γαΐδαρος, δεμένος σε μία σαραβαλιασμένη ταΐστρα, κάτω από ένα παμπάλαιο, σανιδένιο ύπόστεγο.

Τού πλούσιου άρχοντικού οι κάτοικοι, χωρίς φυσικά να λογαριάσουμε τους πολλούς υπηρέτες που περιπατούσαν μέσα στο σπίτι άμίλητοι και σοβαροί, ήταν δυο μόνο: Ο άντρας και ή γυναίκα. Ο Θεός δέν τους είχε δώσει παιδιά, ίσως γιατί πίστρευε πως ήταν αρκετός γι' αυτούς ο διά, ίσως γιατί έδωσε πολλούς φίλους στον πλούτο πλούτος τους. Είχε όμως δώσει πολλούς φίλους στον πλούτο

τους, που έκάθονταν ταχτικά στο τραπέζι τους και έδιναν κάποια ζωή και φαιδρότητα στις ευρύχωρες αλλά τόσο άδειανές αίθουσες τους. Δέν έδιναν όμως και την καρδιά στους οικοδεσπότες. Και πολλές φορές στα μάτια της πλούσιας αλλά άκληρης συζύγου, ήταν ζωγραφισμένη ή μελαγχολία, κι' ένα θολό δάκρυ έτρεχε στο μάγουλό της, όταν από το παράθυρο τού δωματίου της έβλεπε τα παιδιά του γείτονα της να παίζουν με τόσες φωνές και τόσο θόρυβο το κεράκι και το κρυφτούλι.

Και είχε πολλά παιδιά ο γείτονας της. Ούτε κι' αυτός δέν ήξερε πόσα, έλεγε, άστειευόμενος, όταν τόν ρωτούσαν.

Όταν το βράδυ γύριζε στο σπίτι του ο μεροκαματιάρης αυτός, άλλοτε με τα πόδια και άλλοτε καβάλλα πάνω στο γαΐδαρό του, τόν υποδέχονταν χαρούμενες φωνές από την αύλη, και όλο εκείνο το κοπάδι τών παιδιών, που άφηνε στη μέση το παιγνίδι του, έτρεχε και καθένα από τα παιδιά προσπαθούσε να πάρη μία θέση στην άγκαλιά του πατέρα.

Ο πιο καπάτσος, έφτανε στους πατρικούς ώμους. Η πιο ζωρή άρπαζε από τα χέρια του το ψωμί, άλλος κρεμόταν από το σβέρκο του, και τα πιο μικρά του άγκάλιαζαν τα πόδια.

— Έλα! Ήσυχάστε! Άστε τόν πατέρα σας να ξανασάνη, έφώναζε στα παιδιά της ή κυρα - Δημήτραϊνα, μία παχύσαρκη μεσόκοπη, που στο πρόσωπο της ήταν ζωγραφισμένη ή καλωσύνη!

— Άστα, μην τα μαλώνης, έλεγε ο κυρ - Δημήτρης στη γυναίκα του, καθώς έπαιρνε στην άγκαλιά του τα δυο μικρότερα παιδιά του και κατάκοπος καθώς ήταν καθόταν πάνω στο σαμάρι και σκούπιζε τόν ιδρώτα του προσώπου του με τις ποδιές τών βλασταριών του. Τέτοιες σκηνές έβλεπαν τακτικά από το μπαλκόνι τους, ο κύριος Μαρής και ή κυρία Μαρή οι άκληροι και πλούσιοι οικοδεσπότες!

Και ο κύριος, έκατομμυριούχος χρηματιστής, με κάποια δυσφορία έβλεπε, τα πρόστυχα, όπως τα έλεγε, οικογενειακά αυτά πανηγύρια, ή κυρία όμως έβλεπε όλα αυτά με κάποιο παράδοξο χαμόγελο, που μαρτυρούσε και χαρά και λύπη.

Οι ήχοι τού μπουζουκιού άκούστηκαν χαρούμενοι.

“Ένα βράδυ — ήταν ή Κυριακή της άποκριάς, ό Δημήτρης γύρισε νωρίτερα στο σπίτι του. Ήταν καταφορτωμένος με ψώνια.

Με τό δεξί του χέρι έσφιγγε ένα ταβά, γεμάτο παχύ στρώμα ρυζιού, απ’ όπου πρόβαλαν, σαν βουναλάκια, κομμάτια ψημένου κρέατος, κάτω δέ από τόν ταβά, σαν νά ήταν έκκρεμες ρολογιού, κουνιότουν, κρεμασμένα από τό δεξί του χέρι, μία μακρόμαυρη μεγάλη μπουκάλια γεμάτη ξανθειά ρετσίνα. Από τό άριστερό του χέρι κρεμόταν ένα μεγάλο, σαν δίχτυ, μαντήλι, γεμάτο, ποιος ξέρει, τί νόστιμα και γαρφαλιστικά τρόφιμα, και πάνω απ’ αυτή, συγκρατιόταν με τό ένα δάχτυλο, μία πρόστυχη μουτσούνα από τίς πιό φθηνές.

— Τρέξε, Μαριώ, ξεφόρτωσε με, φώναξε καθώς έμπαινε. Άλλά πού νά προφτάση ή Μαριώ! Τρία παιδιά, άρπαξαν με μιάς την μπουκάλια, άλλα τόσα τό μαντηλόδεμα, τού οποίου τό περιεχόμενον σκορπίστηκε σε όλα τά σημεία τού σπιτιού — δυό λεμόνια έδώ, πέντε μήλα εκεί, λίγα μύγδαλα πάρα κάτω, — και ή γενική αυτή έφοδος τών παιδιών έσωσε από σοβαρό κίνδυνο τόν ταβά, τόν όποιον κατάφερε επί τέλους νά παραλάβη σώο και άκέραιο ή μητέρα.

— Κοίταξε, κοίταξε τά διαβολόπαιδα, έλεγε ή Μαριώ, καθώς άγωνιζόταν, λαχανιάζοντας, νά επιβάλη κάποια τάξη μέσα σ’ αυτό τό άφηνιασμένο παιδόκοσμο.

Και ό πατέρας, με σηκωμένο τό χέρι κρατούσε την μουτσούνα όσο μπορούσε πιό ψηλά, ψηλότερα από όσο έφταναν τών παιδιών τά πηδήματα, και έλεγε άτάραχα:

— Αϊ ήσυχία. Κάμετε ήσυχία! Κάτσετε φρόνιμα, αλλοιώς δέν έχει μουτσούνα!

— Μουτσούνα, μουτσούνα, κραυγάζανε όλα μαζί τά παιδιά, και χόρευαν γύρω από τόν πατέρα τους ένα άσυγκράτητο χορό, με δρασκειές και πηδήματα. Στο μεταξύ ή μητέρα πάσχιζε νά μαζέψη από τού «πεδίου της μάχης» τούς από τού μανδηλιού πεσόντας... τραυματίας.

Επί τέλους επικράτησε ήσυχία στο σπίτι τού κυρ Δημήτρη. Τά παιδιά, περιτριγύρισαν τώρα τόν ταβά και άπολάμβανον τή γαρφαλιστική μυρωδιά του.

Η νοικοκυρά έστρωσε στη μέση τού δωματίου τό κοντό τραπεζάκι, πού ήταν ένα είδος σοφρά, και άναψε κοντά του ένα λύχνο πού διαρκώς τσίριζε.

Ό κυρ Δημήτρης κάθησε χάμου σταυροπόδι και άφου σταύρωσε με τό μαχαίρι τό ψωμί τό έκοψε και τό μοίρασε.

— Άς είναι, γυναίκα, δοξασμένο τό όνομα τού Θεού, είπε, κάνοντας τό σταυρό του. Η βδομάδα μας πήγε καλά. Βγάλαμε τριάντα δραχμές. Υγεία νάχουμε και έξωνού! Η φτώχεια, βλέπεις θέλει καλοπέραση.

Έτσι εύθυμα άρχισε, και εύθυμα τελείωσε τό φτωχικό τού φτωχόσπιτου δείπνο.

Και άφου τά παιδιά έτραγάνισαν και τό τελευταίο φαγώσιμο κόκκαλο, πού βρισκόταν στον ταβά, για μεγάλη στενοχώρια τού παρακολουθόντος τό συμπόσιο, σκύλου, για τόν όποιον άπομεινάρι μόνον ότι άπρόσιτο στα δόντια τών παιδιών, και άφου σκουπισαν με τό ψωμί τους και τό τελευταίο ίχνος σάλτσας τού πηλίνου σκεύους, πού τό έκαμαν νά γυαλίζει, ό κυρ - Δημήτρης έμοίρασε, με προσοχή για νά μην άδικήση κανένα, στραγάλια στα παιδιά του, έστράγγισε μέσα στο ποτήρι του και τίς τελευταίες σταγόνες της μακρόμαυρης μπουκάλιας, σπόγγισε με την παλάμη του τό μουστάκι του, και είπε με άληθινό μεράκι στην γυναίκα που.

— Δός μου τώρα τό μπουζούκι μου, κυρά Μαριώ, νά τραγουδήσουμε.

— Δέν νυστάξατε σείς ακόμα είπε στα παιδιά της, ή κυρά - Δημήτρα.

— Μα όλα μαζί, με μιά σύγχρονη κραυγή άπάντησαν όχι. Και έτσι σαν μητέρα ήσύχασε, σαν σύζυγος όμως έξετέλεσε πρόθυμα την παραγγελία τού άντρός της.

Τό μπουζούκι αυτό ήταν πατρική κληρονομία τού κυρ - Δημήτρη. Ό πατέρας του ήταν βαρελάς, μα τίς ώρες πού δέν είχε δουλειά

(Συνέχεια στην όπισθεν σελίδα)

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Ό “Αγγελος Βλάχος, πού τό διήγημά του, «Τά Χρήματα» δημοσιεύουμε από σήμερα είναι μία από τίς έξέχουσες φυσιογνωμίες τού περασμένου και τών πρώτων χρόνων τού είκοστού αιώνα. Ήταν: Θεατρικός συγγραφέας, ποιητής, λογογράφος μεταφραστής και πολιτικός. Γιός τού Σταύρου Βλάχου — ό θεός του Γιαννακός Βλάχος καθώς και ό πατέρας του ήταν από τούς όργανωτές της Έπαναστάσεως τού 1821 στην Άθήνα — γεννήθηκε στην πρωτεύουσα στα 1838. Σπούδασε στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Βερολίνου. Όταν δέ έπειτα από τίς σπουδές του στη Γερμανία, γύρισε στην Ελλάδα, διωρίστηκε στα 1863 Γραμματέας στο Υπουργείο Έσωτερικών. Δυό χρόνια αργότερα τοποθετήθηκε Γραμματευσ στο Υπουργείο της Παιδείας.

Στα 1868 άποσύρθηκε από τη δημόσια υπηρεσία για νά άφοσιωθεί στην λογοτεχνία και τη δημοσιογραφία.

Όταν στα 1875 σχηματίστηκε για πρώτη φορά ή Κυβέρνηση Τρικούπη ό “Αγγελος Βλάχος διωρίστηκε τμηματάρχης στο Υπουργείο Έξωτερικών.

Όταν τελείωσε ό Ρωσοτουρκικός πόλεμος έλαβε μέρος στην διπλωματική άποστολή της Ελλάδος στο συνέδριο τού Βερολίνου και όταν έπέστρεψε από εκεί προβιβάστηκε σε Γενικό Γραμματέα τού Υπουργείου Έξωτερικών. Στη θέση αυτή έμεινε μέχρι τό 1884.

Αργότερα έπέτυχε στις βουλευτικές εκλογές της Άττικής ως υποψήφιος τού Τρικουπικού κόμματος. Σαν βουλευτής έλαβε ένεργό μέρος στις πολιτικές διαμάχες μεταξύ Τρικούπη και Δηλιγιάννη.

Όταν για δεύτερη φορά σχηματίστηκε Κυβέρνηση Τρικούπη ό “Αγγελος Βλάχος τοποθετήθηκε Πρεσβευτής της Ελλάδος στο Βερολίνο. Στη θέση αυτή παρέμεινε μέχρι τό 1890. Στις 26 Ιουνίου 1883 διωρίστηκε Νομάρχης Κερκύρας, παρέμεινε δέ στη θέση αυτή μέχρι τις 8 Νοεμβρίου τού ίδιου χρόνου. Άπελύθη από την Κυβέρνηση Τρικούπη, με τόν πρόεδρο της όποιας είχε έλθει εις διάσταση.

Στις 12 Ιανουαρίου 1895 διωρίστηκε επί Κυβερνήσεως Δηλιγιάννη Υπουργός της Δημοσίας Εκπαιδεύσεως και προσωρινώς τών Οικονομικών. Παρητήθη την 31 Μαΐου τού ίδιου χρόνου.

Τόν Ιούλιον τού 1898 ό Βασιλεύς ανέθεσε στον “Αγγελο Βλάχο την διεύθυνση τού υπό ίδρυση Βασιλικού Θεάτρου. Άλλά άφου εργάστηκε επί τρία όλόκληρα χρόνια για την λειτουργία τού θεάτρου, αναγκάστηκε — άφου διεφώνησε — νά παραιτηθ ή πρωτού άρχιση ή λειτουργία τού θεάτρου.

Μετά τετραετή περίπου ένασχόληση του με την δημοσιογραφία και τη λογοτεχνία — ανέλαβε τη διεύθυνση της «Έφημερίδος τών Συζητήσεων» πού επανεξεδόθηκε τότε και διάκοψε την έκδοσή της έπειτα από λίγο καιρό — διωρίστηκε στα 1905 διευθυντής τών Ταχυδρομείων και Τηλεγράφων. Στα 1906 ανέλαβε και πάλι τη διεύθυνση τού Βασιλικού Θεάτρου. Άφου διαλύθηκε και αυτό άσχολήθηκε μέχρι της ήμέρας τού θανάτου του — 1920 — με τη λογοτεχνία. Για τό κυρίως λογοτεχνικό του έργο θα τά πούμε στο άλλο φύλλο.

Ό Νικολός πού τραβούσε τό χορό, φορούσε και την μουτσούνα.

ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα)

μουσικός. Μόλις κατάφερε να μάθη στο γιό του, εκτός από μερικές τυπικές «υποκρουσίες» ένα συρτό και μισό καλαματιανό! Άλλα αυτό το έναμισυ ήταν άρκετο για να διασκεδάσει τα παιδιά που ήξαιραν και αυτά από χορό όσο τους επέτρεπαν οι ήχοι του πατρικού μπουζουκιού.

— Έλάτε τώρα έσείς είπε ο πατέρας. Πιαστήτε από τα χέρια. Πρώτος ο Νικολής, ύστερα ο Γιώργης και οι άλλοι με την άρσδα. Συρτό. Ο Νικολής που θα τραβάει και το χορό να φορέσει και τη μουτσούνα.

— Κι' έμεις πατέρας, είπαν όλα σχεδόν τα παιδιά μαζί με γκριμάτσες λύπης και διαμαρτυρίας. Έμεις δεν θα τη φορέσουμε;

— Αγάλια - αγάλια. Ένας ένας με τη σειρά του θα τραβάει το χορό και θα φοράει και τη μουτσούνα.

Οι ήχοι του μπουζουκιού ακούστηκαν χαρούμενοι. Η διασκέδαση είχε αρχίσει στο φτωχόσπιτο του κυρ-Δημήτρη.

Ελαφρά τα πόδια των παιδιών κτυπούσαν, κάποτε με ρυθμό το πάτωμα, και οι γλώσσες τους παρακολουθούσαν κάπου - κάπου με κάποιο πρόχειρο τραγουδί το σκοπό της «όρχηστρας». Ο δέ πατέρας, σταματούσε κάθε τόσο τη μουσουργία, και το έριχνε στο τραγουδί με «έρρινη» και βροντώδη φωνή, προς την όποιαν απαντούσε χαρούμενος ο χορός των παιδιών του.

— Κέφι, που το έχεις εύλογημένε, έλεγε η κυρά Μαριώ, καθώς νανούριζε ήσυχα - ήσυχα και στοργικά το βρέφος της - γιατί είχε και βρέφος ή εύλογημένη - κέφι που τώχεις. Δεν πέφτεις να πλαγιάσεις που είσαι κουρασμένος μόνο κάθεσαι καί...

Δυνατός χτύπος στην έξωπορτα έκοψε τη φράση της Δημήτραινας και τη μουσική του Δημήτρη.

— Ποιός νάναι τέτοια ώρα, είπε ο κυρ - Δημήτρης, άκουμπώντας κάτω το μουσικό του όργανο και σηκώθηκε. Έλα. Έσείς σιωπή και ήσυχία, φώναξε, κοιτάζοντας τα παιδιά του, που εξακολουθούσαν να χορεύουν και ύστερα από το σταμάτημα της μουσικής, καθώς και η θάλασσα εξακολουθεί να σαλεύεται και ύστερα από τη πτώση του αέρα.

Και τράβηξε για την έξωπορτα.

Όσο εύθυμούσαν και διασκεδάζαν οι κάτοικοι του φτωχόσπιτου, οι οικοδεσπότες του πλούσιου μέγαρου είχαν χάσει το κέφι τους. Ο ένας άφηνε το χασμουρητό για να το άρχιση ο άλλος.

Άφου τελείωσαν το δείπνο τους, που, όπως συνήθως, είχε και άφθονία και ποικιλία φαγητών, αλλά δεν είχε τίποτα το ιδιαίτερο ή το μη συνηθισμένο που να τους θύμιζε άλλον. Κάθισαν ο ένας απέναντι στον άλλον. Ο κ. Μαρής πάνω στο σοφά καπνίζοντας το τσιγάρο του, αυτή δέ στην άμιλητος τον καφέ του, αυτή δέ στην πολυθρόνα, κοντά στο τραπέζι, έχαιδε με τα άσπρα της χέρια και γεμάτα από κομψά και πολύτιμα δαχτυ-

λίδια, το τρίχωμα χονδροκέφαλου γάτου, ο οποίος ροχάλιζε μακάρια, καθισμένος πάνω στα γονάτα της.

Αν έλειπε και το ροχαλητό του γάτου, θα έπικρατούσε μέσα στην τραπέζια νεκρική σιωπή.

Όταν, τέλος, ο κ. Μαρής, τράβηξε, έπειτα από τον καφέ, και ένα μικρό ποτήρι κονιάκ, και είδε πως το τσιγάρο του είχε σχεδόν καή ολόκληρο ανάκαθισε πάνω στο σοφά, στραβομουτσουναίζοντας, λίγο έξ αιτίας κάποιου μικρού ρευματικού πόνου, που αίσθανόταν κάθε τόσο στο πόδι του, και άφου χασμουρήθηκε με άρκετο θόρυβο είπε:

— Δεν παίζεις, Έρμιόνη, λίγο στο πιάνο;

— Ούφ! καύμενε Άγηςίλαε. Να ήξερες πόσο βαρυνέμαι! είπε με πραγματική βαρεμάρα εκείνη καθώς τραβούσε τις λέξεις λες και τις έσυλλάβιζε. Πάνω στη χώνευση να παίζω; Και που να αφήσω τώρα τον καύμενο τον Πλούτωνα, που κοιμάται τόσο όμορφα.

— Καλά έκαμε ο Άγηςίλαος και η τελευταία συλλαβή του ανακατώθηκε με δεύτερο, πιο φοβερό από το πρώτο, χασμουρήμα.

— Τί; νύσταξες κι' όλα; ρώτησε η σύζυγος που άκουε παρά έβλεπε τη συζυγική εκείνη χασμωδία. Μήπως δεν είσαι καλά;

— Καλά είμαι. Άλλα βαρυνέμαι κι' εγώ ξέρεις.

— Δεν πηγαίνεις καμμιά ώρα στη Λέσχη να διασκεδάσεις;

— Αποκριά σήμερα... Ποιός θα είναι στη Λέσχη! Έπειτα... μπορεί να μάς έλθουν και τίποτα μάσκαρες απόψε.

— Ο Θεός να τους φωτίση να σου πώ. Γιατί αυτές οι βραδυές του χειμώνα είναι άτελείωτες.

— Τη στιγμή εκείνη μπήκε ο υπηρέτης λαμπροστολισμένος και άτσάκιστος άφησε στο τραπέζι ένα μάτσο έφημερίδες και είπε με κάποια έπισημότητα.

Σκίτσα αναγνώστων

(Σκίτσo του Λ. Ντά Βίντσι)

— Ταχυδρομείο.

— Ά τι καλά, φώναξε εύθυμα ο Άγηςίλαος. Και άφου τοποθέτησε πάνω στη μύτη του τα γυαλιά του, άνοιξε μια από τις έφημερίδες και άρχισε το διάβασμα.

Ο Πλούτων ξύπνησε και χωρίς πολλές διατυπώσεις, πήδησε χάμω και βύθισε τα νύχια των μπροστινών του ποδιών στο παχύ χαλί και κουλούριασε με ευχαρίστηση τη ράχη του. Η κ. Έρμιόνη, σηκώθηκε τότε και άνοιξε ένα από τα παράθυρα που έβλεπαν στο δρόμο.

— Να πάρουμε λίγο άέρα και τότε κλείνω, είπε τότε για να προλάβη κάθε διαμαρτυρία του άνδρός της. Άλλα από το παράθυρο, εκτός από το δροσερό άέρα, μπήκε άπρόσκλητος έπισκέπτης και η εύθυμη άντήχηση του μπουζουκιού του κυρ - Δημήτρη.

— Να τα, είπε ο χρηματιστής, χωρίς να σταματήσει το διάβασμα της έφημερίδας. Άρχισαν πάλι οι γείτονες μας τα συνειθισμένα τους ξέρεis, Έρμιόνη, ότι κατάντησε άνυπόφορος αυτός ο κυρ - Δημήτρης με τα παιδιά του.

— Γιατί οι κακόμοιροι; ρώτησε με κάποια καλωσύνη η κυρία. Διασκεδάζουν οι άνθρωποι. Δεν κάνουν κακό. Σε τί σε πειράζουν;

— Με άνησυχούν. Τί άλλο θέλεις να μου κάνουν, άπάντησε εκείνος, χωρίς να σταματήσει το διάβασμα.

— Έγώ τους ζηλεύω, για να σου πώ την αλήθεια, ώμολόγησε η κ. Μαρή καθώς πλησίαζε τον άντρα της και χαιδεύε με κάποια στοργή το σβέρκο του, καθώς το κεφάλι του έσκυβε προς την έφημερίδα.

— Τί σου ήλθε, είπε εκείνος σηκώνοντας τα μάτια του από την έφημερίδα.

Η Έρμιόνη νόμισε πως η έρώτηση αυτή γινόταν περισσότερο για τη ζηλεια της παρά για το χαιδεμα της. Και είπε:

— Άχ ζηλεύω τα παιδιά τους. Δεν ξέρεις, πόσα είναι Άγηςίλαε. Και όλα τόσα, τόσα το ένα μικρότερο και ώραιότερο από το άλλο. Να είχαμε κι' έμεις κανένα! είπε σιγά - σιγά καθώς σίμωνε το πρόσωπο της κοντά στο πρόσωπο του άντρα της.

— Χά - χά - χά, φώναξε εκείνος γελώντας. Με την ώρα σου ήλθε η όρεξη. Ποιός σου φταίει;

Και άφου έβγαλε τα γυαλιά του σηκώθηκε και πλησίασε το τζάκι.

— Με τα σωστά σου λοιπόν άγάπη μου, πρόσθεσε εκείνος προσπαθώντας να κάμη όσο μπορούσε πιο γλυκειά τη φωνή του και να αλλάξη την εντύπωση που προκλήθηκε από την προηγούμενη τραχύτητά του, με τα σωστά σου ζηλεύεις τους γειτόνους μας;

— Και είναι να μη τους ζηλεύει κανείς; Δεν τους βλέπεις πως ζούνε εύτυχισμένοι; Είναι φτωχοί; Δεν έχει να κάμη. Είναι όλοι τους ροδοκόκκινοι από ύγείαν. Άνάγκη δεν έχουν! Φροντίδες δεν έχουν φτωχό σπίτι γεμάτο όμως ζωή και χαρά. Όταν είναι η ώρα να δουλέψουν, δουλεύουν, όταν είναι να διασκεδάσουν, διασκεδάζουν. Όχι...

(Συνέχεια στο άλλο φύλλο)

Η Σελίδα των Μυρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Καλή Σχολική χρονιά

Άγαπητά μου παιδιά,

Σήμερα, είμαστε για να μάστε! Είναι η πρώτη μέρα μίας νέας μαθητικής σας προσπάθειας. Οί αὐλές τῶν σχολείων, πού ὅλο τὸ καλοκαίρι ἦταν βουβές, γέμισαν πάλι ἀπὸ χαρούμενα χελιδονίσματα. Γιατὶ τοῦ σχολείου τὰ χελιδόνια ἔχουν, γιὰ ἀνοιξη, τὸ φθινόπωρο. Τ' ἄλλα φεύγουν, γιὰ τὶς ζεστὲς χώρες, αὐτὰ γύρισαν ἀπ' τὶς ἐξοχές καὶ φωλιάζουν πάλι στὴ ζεστὴ ἀγκαλιά τοῦ σχολείου.

— Λοιπόν, Ἄννα, τὰ πῆρες ὅλα ἐν τάξει; Μολύβια, τετράδια, χρώματα, χάρτες;

— Ὅλα, γιαγιά, τὴν εὐχή σας μονάχα θέλω.

— Νὰ τὴν ἔχης, παιδάκι μου, κι' ἐσύ, κι' ὅλα τὰ ἐγγονάκια μου, κι' ὅλα μου τὰ καλά παιδιά, οἱ ἀναγνώστες τῆς γιαγιάς Καντιανῆς. Τὴν εὐχή μου νάχετε, νὰ προκόψετε καὶ νὰ μάθετε τοῦ Θεοῦ τὰ

χίλια καλά: Τραγουδάκια, παιχνίδια, ἀνάγνωση καὶ γραφὴ καὶ λογαριασμούς. Κι' ἀκόμα, νᾶστε τὰ πιὸ καλά, τὰ πιὸ φρόνιμα, τὰ πιὸ λογικά, ὅταν πρέπει. Γιατὶ, στὸ διάλειμμα καὶ στὶς ἐκδρομές, ἔχετε τὸ ἐλεύθερο νᾶστε ζωηρὰ καὶ χαρούμενα καὶ νὰ παίζετε ὅσο σᾶς ἀρέσει.

— Γιαγιά, περίμενε νᾶρθω κι' ἐγώ, γιὰ ν' ἀκούσω τὶς εὐχές σου.

— Ἐλα, Δροσούλα, γιατί ἀργεῖς;

— Ἐφαχνα στὸ συρτάρι μου, νὰ βρῶ τὸ μολύβι μου. Ἦταν χωμένο κάτω ἀπὸ ἓνα βιβλίο παλιό.

— Μὴν ἀρχίζης, μικρούλα μου, μ' ἀκαταστασίες, τὴ σχολικὴ σου χρονιά. Νὰ ταχτοποιῇς ἀπὸ τὸ βράδυ τὴ σάκκα σου καὶ κάθε τί στὸ συρτάρι σου μέσα, νάναι βαλμένο στὴ θέση του, νὰ τὸ βρίσκης εὐκολα, ὅταν τὸ θέλῃς! Ἐλα τώρα ἄμε στὴν εὐχή μου.

Ἔνα-ἓνα, πέρασαν καὶ μοῦ φίλησαν τὸ χέρι.

— Ἐμένα τί θὰ μοῦ εὐχηθῇς, γιαγιά; εἶπε ὁ Τέλης.

— Νὰ 'σαι λιγώτερο τεμπέλης φέτος, τὸν ἔκοψε ὁ Δημητρός.

— Τὴν ξέρεις τὴν παροιμία; ἀπάντησε ὁ Τέλης. «Ἐβγήκε τ' ὄνομα τοῦ θεριστῆ, κι' ἄς πέφτη νὰ κοιμάται».

— Ἐχει δίκιο ὁ Τέλης, εἶπα κι' ἐγώ. Ἦτανε κάποτε λίγο τεμπελάκος, μὰ τώρα πιά διορθώθηκε. Τί τοῦ τὸ θυμίζετε;

— Ἀστειεύτηκα, εἶπε ὁ Δημητρός. Ἐμένα τί θὰ μοῦ πῆτε;

— Νάσαι λιγώτερο φαντασμένος, τὸν πλήρωσε τώρα ὁ Φάνης. Ὅποιος ἔχει ἀξία, ποτέ του δὲν κοκορεύεται οὔτε ζητᾷ νὰ χτυπᾷ διαρκῶς τοὺς ἄλλους.

— Ἐλάτε, δὲν εἶναι ὥραϊο ν' ἀρχίσετε μὲ τὴ γκρίνια, παιδιά μου, ἔστω καὶ στ' ἀστεῖα. Φιληθῆτε μ' ἀγάπη, δώστε τὰ χέρια, καὶ ξεκινήστε. Ἔτσι, μπράβο! Καλὴ σχολικὴ χρονιά!

Μ' αὐτὴ τὴν εὐχή, πού τὴν ἀποτείνω σὲ ὅλους καὶ ὅλες σας, ἀγαπητά μου παιδιά, τελειώνουμε σήμερα τὶς κουβεντούλες.

Μ' ἀγάπη,

Ἡ γιαγιά ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ὁ ΑἶΤΟΣ καὶ Ἡ Χελώνα

Μιά φορὰ κι' ἓναν καιρὸ ζοῦσε μιὰ χελώνα κι' ἓνας αἰτὸς. Ἦταν ἀγαπημένοι κι' ἔκαναν συχνὰ παρῆα. Ὁ ἓνας ἀγαποῦσε τὸν ἄλλον μὰ ἡ χελώνα ζήλευε τὸ φίλο τῆς γιατί μπορούσε νὰ πετάξῃ ψηλὰ καὶ νὰ σχίξῃ μὲ τὶς φτερούγες του τὸν οὐρανό! Καὶ μιὰ μέρα τοῦ εἶπε:

— Θὰ μὲ μάθῃς, αἰτέ μου, νὰ πετώ κι' ἐγώ;

— Νὰ σὲ μάθω, τῆς εἶπε, ὁ αἰτὸς. Ἀλλὰ πῶς θὰ μπορέσης νὰ πετάξῃς χωρὶς φτερά; Εἶναι δυνατό; Μὰ ἡ χελώνα τοῦ ἀπάντησε ἀσυλλόγιστα:

— Εἶναι. Μὲ τοὺς ὀνυχάς σου θὰ μ' ἀρπάξῃς καὶ θ' ἀνοίξης τὰ φτερά σου νὰ πετάξῃς.

Καὶ συνεχίστηκε ἔτσι, παιδιά μου, ἡ κουβέντα τους.

— Κι' ἔπειτα, καλὴ χελώνη;

— Θὰ μ' ἀφήσης κι' ἐγώ μόνη, θὰ πετάξω μιὰ χαρά!

— Ἀλλὰ πῶς; Χωρὶς φτερά;

— Πῶς χωρὶς! Μὲ τὰ φτερά σου.

Μὰ, χελώνη μου στοχάσου ὅτι τὰ φτερά τὰ ξένα εἶναι ὄνειρα χαμένα ἔχεις ἰδικά σου; Πέτα, εἰ δὲ μὴ...

— Ὡ ἀφῆσε τὰ. Καὶ εἶπέ μου, πρὸς Θεοῦ! θὰ μὲ μάθῃς, ναι ἢ οὐ;

Τοῦ κάκου, ἀγαπημένα μου παιδιά, ὁ αἰτὸς προσπαθοῦσε νὰ πείσῃ τὴ χελώνα πῶς κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πετάξῃ χωρὶς δικά του φτερά! Καὶ ἡ ἀνόητη ἐνῶ μὲ δυσκολία σέρνεται στὴ γῆ, τῆς μπήκε στὸ νοῦ νὰ πετάξῃ!

Καὶ ἐκεῖνη δὲν τὴν μέλει μόνο νὰ πετάξῃ θέλῃ.

Καί:

— Αἶ, λοιπόν, χελώνη στάσου ἀφοῦ θέλεις ἐτοιμάσου, εἶπε, καὶ τὰς πτέρυγές του τὰς τινάσσει δυνατὰ καὶ εὐθὺς στοὺς ὀνυχας του τὴν ἀρπάζει καὶ πετᾷ.

Ἀνέβηκαν λοιπόν οἱ δυὸ φίλοι ψηλά. Πολὺ ψηλά. Ἐφτασαν καὶ πετοῦσαν τώρα ἀνάμεσα στὰ σύννεφα. Μὰ τὴ χελώνα...

Τόσο ὕψος τὴν τρομάζει, «στάσου, αἰτέ μου κράζει ν' ἀναπνεύσω μιὰ στιγμή».

Καὶ ὁ αἰτὸς χωρὶς νὰ δείξῃ πῶς κατάλαβε τὴν τρομάρα τῆς:

— Ὅπότε εἶναι ὥρα πέ μου νὰ σ' ἀφήσω...

— Ἀετέ μου.

Μὴ μ' ἀφήσης μὴ μὴ μὴ!

Ἀετέ, συχώρεσέ με καὶ στὴ γῆ κατέβασέ με ἔφταιξα τ' ὁμολογῶ...

Τί ἀνόητη ἐγώ, στὰς φρονίμους συμβουλὰς σου νὰ μὴ θέλω νὰ πεισθῶ! νὰ χαρῆς τὰς πτέρυγές σου μὴ μ' ἀφήσης νὰ χαθῶ.

Χάρηκε ὁ αἰτὸς καὶ πέταξε πρὸς τὰ κάτω.

Κι' εἰς τὸ χῶμα τὴν ἀφήνει καὶ μ' ὀρμὴν πετᾷ ἐνῶ λέγει δακρυσμένη ἐκεῖνη «αἰτέ σ' εὐγνωμονῶ».

Κι' ἔζησαν σὰ δυὸ γκαρδιακοὶ φίλοι καλὰ κι' ἐμεῖς καλλίτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

Γύρω 'απ' τόν 'Αθλητισμό

ΠΟΙΟΣ ΕΦΘΑΣΕ ΠΡΩΤΟΣ
ΣΤΟ ΤΕΡΜΑ;

Τόν περασμένο Μάρτιο σ' έ-
να αγγλικό ιπποδρόμιο έξετυ-
λίχθηκε μιά σκινη που δεν ή-
ταν συνηθισμένη σέ τέτοιο πε-
ριβάλλον. Συγκεκριμένα ση-
μειώθηκε άγριος ξυλοδαρμός
μεταξύ των θεατών έξ αιτίας
διαφωνιών τους γιά τόν σχεδόν
ταυτόχρονο τερματισμό δύο ά-
λόγων. Τό ωραίο είναι ότι τό
κακό αυτό έγινε τή στιγμή που
κάθε συζήτηση θα έπρεπε νά
είχε πάψη γιατί είχε εκτεθή ή
φωτογραφία που έδειχνε τόν
τερματισμό των αλόγων. Η
άτμοσφαιρα ήταν ηλεκτρισμένη
άπολύτως δικαιολογημένα γιά-
τί π.χ. ένας θεατής είχε πον-
τάρει πάνω στό ένα άλογο
9.000 χάρτινες λίρες (720.
000.000 δρχ.). Μέχρι τής στιγ-
μής που θα εκτεθή ή φωτογρα-
φία τού τερματισμού που άπο-
τελεί άναμφισβήτητη άπόδειξη
όλες οι συζητήσεις επιτρέπον-
ται. Καί μάλιστα στό ιππο-
δρόμιο υπάρχουν άνθρωποι
που έχουν δευτάτη όραση καί
κερδίζουν μυθώδη ποσά. Δια-
κρίνουν καθαρά ποιά άπό τά
άλογα έχει τερματίσει πρώτο
— όταν πρόκειται βέβαια γιά
τερματισμό που είναι σχεδόν
ταυτόχρονος — καί έκμεταλ-
λεύονται τά λίγα λεπτά που
μεσολαβούν μέχρις ότου εκτεθή
ή φωτογραφία γιά νά προκα-
λέσουν συζητήσεις μέ εκείνους
που έχουν αντίθετη γνώμη. Η
φωτογραφία φυσικά δικαιώνει
έντελώς αυτούς, που εισπράτ-
τουν τά στοιχήματα. Λίγοι εί-
ναι ίσως αυτοί που γνωρίζουν
πως τό άλογο που κερδίζει εί-
ναι εκείνο που άκουμπάει τό
νήμα πρώτο μέ τήν... μύτη
του καί όχι εκείνο που ίσως
νά έχη τόν θώρακά του πιο
μπροστά άπό τού αντίπαλου
του καί τό κεφάλι πιο ψηλά
καί κατά συνέπεια τήν μύτη
πιο πίσω.

Καί στις κυνοδρομίες (άγώ-
νες δηλαδή μέ ειδικώς γυμνα-
σμένα σκυλιά) — έκτός άπό
τίς ιπποδρομίες — κατά τόν
τερματισμό λαμβάνεται ύπ' ό-
ψη ή μύτη.

Πρόσφατα στην αγγλική
πρωτεύουσα παρέτρήθη μιά
σοβαρή διαφωνία μεταξύ των
θεατών μιάς κυνοδρομίας στην
όποία όμως έτέθη άμέσως τέρ-
μα μετά τήν εμφάνιση τής φω-
τογραφίας. Δύο σκύλοι συνα-
γωνίζονταν σκληρά σέ όλη τή
διαδρομή. Ακριβώς όμως στή
γραμμή τού τέρματος ό βέ-
βαιος νικητής — γιάτί σωμα-
τικά βρισκόταν πλησιέστερα
πρός τό τέρμα — έγυρίσε τό
κεφάλι του καί... έγαύγισε
τόν αντίπαλό του, ό όποιος ό-
μως μέ προτεταμένη τήν κεφα-
λή απέσπασε τή νίκη μέ δια-
φορά μύτης!

Στους ανθρώπους δεν λαμβά-
νεται ύπ' όψη αυτό τό κρι-
τήριο γιά τήν κατάκτηση τής

νίκης. (Γιατί διαφορετικά πρω-
ταθληταί θα ήσαν όλοι εκείνοι
που έχουν μεγάλη μύτη), ούτε
όμως καί τά πόδια που έπω-
μίζονταν όλο τό βάρος καί μέ-
σω αυτών καταβάλλεται όλη ή
προσπάθεια.

Τό στήθος είναι εκείνο που
δίνει τή νίκη καί πρώτος νι-
κτητής κατατάσσεται ό άθλη-
τής που κόβει μέ τό στήθος
του τό νήμα τοποθετημένο σέ
ύψος περισσότερο άπό ένα μέ-
τρο άπό τό έδαφος.

Όταν όμως τό νήμα κοπή
άπό τόν πρώτον καί εκείνοι
που άκολουθούν βρίσκονται στό
ίδιο ύψος τότε έπακολουθούν
συζητήσεις καί διαφωνίες μέ-
χρις ότου κάνουν τήν εμφάνισή
τους οι φωτογραφίες γιά νά
γίνη ή τελική καί ολάνθαστη
κατάταξη.

Στους 'Ολυμπιακούς τού
Λονδίνου τού 1948, στόν τελικό
των 100 μ. άνδρών ό 'Ηγουελ
άμέσως μετά τόν τερματισμό
έδέχτο συγχρητήρια. Οι κρι-
τές όμως έδωσαν πεισμηφεί τή
νίκη στόν Ντίλλαντ.

Σάν νά μή έφθανε όμως αύ-
τό γιά τόν 'Ηγουελ εμφανίζει
ό Λάμπης μιά φωτογραφία ά-
πό μπροστά, εις τήν όποία έ-
φαίνετο καθαρά ότι είχε πατή-
σει τή γραμμή τού τέρματος
πρώτος. Η άμφισβήτηση ούτή
τής 2ας θέσεως έληξε όταν ένε-
φάνησαν τό φίλμ μέ λήψη άπό
τήν πλάγια πλευρά τού τέρ-
ματος, όπου έφαινετο καθαρά
ότι ό 'Ηγουελ έτρεχε μέ προ-
τεταμένο τό στήθος καί έτσι
απέσπασε τή δεύτερη θέση. Τό
ίδιο συνέβη καί περίου στό
'Ελσίνκι, αλλά ατή τή φορά
γιά τήν κατάληψη τής πρώτης

θέσεως. 'Ενώ όλοι συνεχαίρον-
το τόν έκ Ζαμάικας τέως παγ-
κόσμιον ρέκοντμαν των 400 μ.
Μάκ Κίνλεϋ, ή κινηματογραφι-
κή ταινία έδινε τή νίκη εις τόν
'Αμερικανό Ρεμίτζινο.

Στήν ποδηλασία θεωρείται
νικητής εκείνος που περνάει μέ
τήν μπροστινή του ρόδα πρώ-
τος τήν λευκή γραμμή που εί-
ναι χαραγμένη στό έδαφος. Αύ-
τό σημαίνει πως οι κριταί
πρέπει νά έχουν τά μάτια τους
κορφωμένα στό χώμα. Νά ό-
μως πώς τό 1931 σημειώθηκε
τό μεγαλύτερο λάθος που άνα-
φέρεται στην ιστορία τής παγ-
κόσμιου ποδηλασίας.

Ο Γάλλος Μισσάρ καί ό
Δανός Χάνσεν συναγωνίζονταν
στόν τελικό άγώνα γιά τό παγ-
κόσμιο πρωτάθλημα ταχύτη-
τας, μεταξύ έπαγγελματιών.
Στήν στροφή πρό τής τελικής
εϋθείας τήν έσωτερική γραμμή
είχε ό Χάνσεν καί τήν έξωτερι-
κή ό Γάλλος Μισσάρ. 'Από
τήν στιγμή εκείνη ό 'Αγγλος
κριτής άφίξεως Κόλλιγκτον έ-
παυσε νά κυττά τους συναγω-
νιζομένους ποδηλάτας καί κάρ-
φωσε τό βλέμμα του στην
γραμμή τού τέρματος. 'Όταν
είδε τους δύο ποδηλάτας νά
πλησιάζουν καί νά περνά πρώ-
τος τήν γραμμή τού τέρματος
έκείνος που είχε τήν έσωτερική
γραμμή φώναξε δυνατά: «Χάν-
σεν». 'Αμέσως όμως έμεινε κα-
τάπληκτος, αλλά τό αποτέλε-
σμα έφ' όσον έξεφωνήθη ήτο
όριστικόν καί άμετάκλητον.

Τί είχε συμβή λοιπόν; Τήν
έσωτερική γραμμή είχε καταλα-
βει ό Μισσάρ γιάτί ό Χάνσεν
παρεσύρθη άπό τήν φυγόκεντρο
δύναμη καί άνοιξε προς τά πλά-

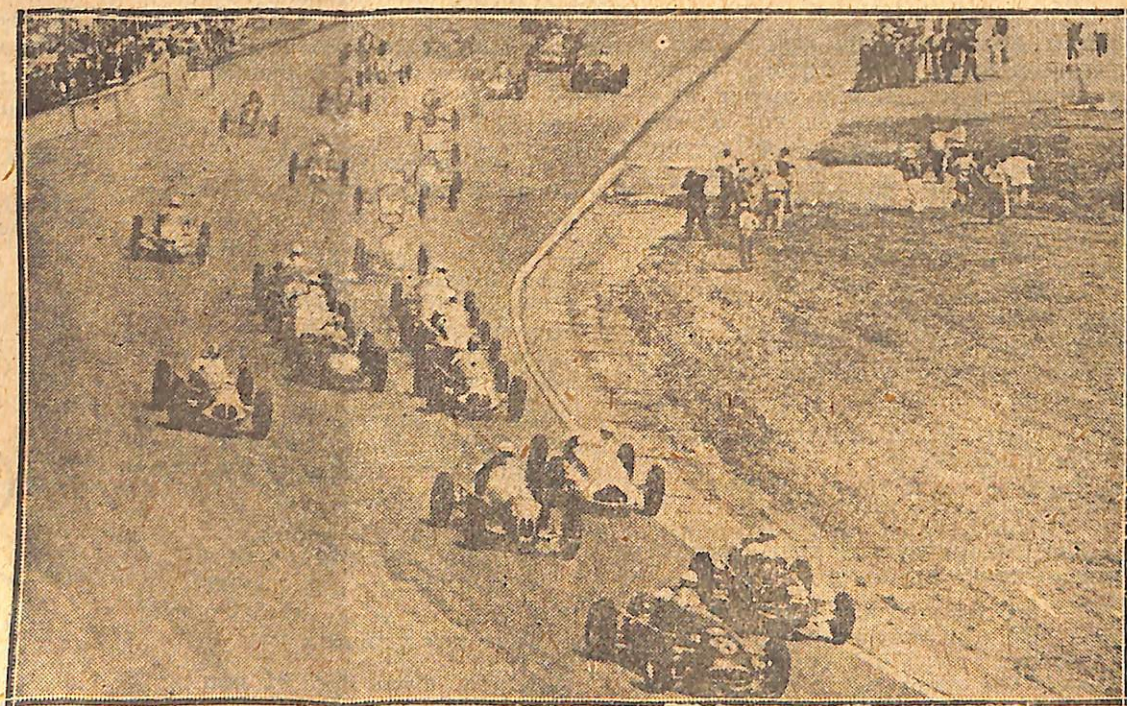
για. Αυτό τό έπωφελήθη ό
Γάλλος πρωταθλητής γιά νά νι-
κήση στό ποδηλατοδρόμιο καί
νά ήττηθή στό χαρτιά. 'Ετσι ό
Χάνσεν απέκτησε ένα τίτλο
που ποτέ δεν τόν είχε κατα-
κτήσει.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΠΟΝΗΣΘΕ

Θά συνεχίσουμε σήμερα τίς
συμβουλές μας μιλώντας γιά
τους δρόμους άντοχής. 'Όπως
φαίνεται καί άπό τήν όνομασία
τους, οι δρόμοι αυτοί άπαιτούν
μεγάλη άντοχή. 'Εκτός όμως
αυτού άπαιτούν καί μιά πολύ
δυνατή θέληση άπό μέρους τού
άθλητού καθώς καί άταραξία,
έπιμονή καί συστηματική προ-
πόνηση. Γι' αυτό ό άθλητής
πρέπει νά επιδιώξη νά άποκτή-
ση μιά άρμονική έλαστικότητα
τού σώματος, νά άποφύγη τίς
βεβιασμένες καί άσυνάρτητες
κινήσεις καθώς καί τίς περιτ-
τες συσπάσεις των μυών. 'Αλ-
λωστε κάθε σύσπαση (ή σφίξι-
μο) οίουδήποτε μέρους τού σώ-
ματος άποτελεί σοβαρό έμπό-
διο γιά τόν άθλητή.

'Ενα τακτικό όριζόντιο τρέ-
ξιμο μέ τό σώμα σέ αρκετά
χαμηλή θέση επιτρέπει νά πε-
ριορίζονται οι ταλαντεύσεις
καί τά τινάγματα.

Κατά τό μεγαλύτερο μέρος
τού άγωνίσματος, αυτού επι-
βάλλεται ή φυσική καί διανοη-
τική ήρεμία τού άθλητού, έτσι
ό τελευταίος αυτός, εγκαταλεί-
πεται στό ρυθμό τού δρόμου, ή
προσοχή του περιορίζεται καί
δεν έπεμβαίνει παρά μόνον στις
σπουδαιότερες φάσεις τού άγω-
νίσματος. Η έκκίνησης δεν ά-
παιτεί ένα άπότομο τινάγμα ό-

Μιά θεαματική φωτογραφία άπό τους τελευταίους άγώνες ταχύτητας αυτοκινήτων στην 'Ιταλία,
γιά τό παγκόσμιο πρωτάθλημα.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Πολλές από τις αναγνώστριες του περιοδικού μας, μου γράφουν για να μου παραπονεθούν πως δεν τους δίνω ταχτικά συνταγές φαγητών και εύκολων γλυκών.

Ένα γράμμα όμως που έλαβα τελευταία, μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση. «Γιατί θεία Μαριάνα» μου γράφει η φίλη μας «δεν μάς γράφεις τίποτε πιο άγνωστά μας φαγητά; Όλο για τα συνηθισμένα μάς γράφεις!».

Μάλιστα μικρές μου φίλες. Για τα απλά και τα συνηθισμένα θα σας γράφω, για να μάθετε όλες σας να τα μαγειρεύετε νόστιμα. Γιατί το απλό και το καθημερινό αν μαγειρευτεί καλά, γίνεται άμβροσία. Και η προσωπική μου πείρα μου έχει μάθει ότι αυτό το καθημερινό, δεν μαγειρεύεται σ' όλα τα σπίτια όπως πρέπει... Γιατί πολλές νομίζουν πως αν ρίξης όλα τα υλικά σε μία κατσαρόλα... αναγκαστικά θα βγίη μαγειρεμένο φαί. Μπορεί. Αλλά εγώ προσωπικά, θα προτιμούσα να μην τρώω από αυτό. Αν συμφωνείτε μαζί μου, τότε κοιτάξτε με ιδιαίτερη προσοχή τις συνταγές που σας δίνω.

ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ ΓΕΜΙΣΤΑ ΜΕ ΡΥΖΙ

Είναι ένα νοστιμώτατο φαί που τρώγεται περιχυμένο με σάλτσα κρέμα.

Μιά όκα κολοκυθάκια.

50 δράμια ρύζι.

25 δράμια βούτυρο.

2-3 κρεμμύδια.

Μισό μάτσο μαϊντανό.

4-5 κουτ. της σούπας παξιμάδι ή ξερό ψωμί κοπανισμένο.

2 αυγά.

Αρκετό αλάτι και πιπέρι κι αν μάς άρεση, δύο σμος. Διαλέμε τα κολοκύθια να μην είναι πολύ διαφορετικά στο μέγεθος, και αρκετά μεγάλα ώστε να μη σκίζονται. Τα κόβουμε λίγο στις άκρες και τ' αδειάζουμε με το ειδικό εργαλείο που μπορεί να μάς το φτιάξη ένας φαναρτζής ή με ένα κουταλάκι. Την γέμιση την ετοιμάζουμε έτσι:

Βάζουμε το ρύζι να βράση με ανάλογο νερό και αλάτι πέντε λεπτά της ώρας κι ύστερα το στραγγίζουμε. Υστερα κόβουμε ψιλά τα κρεμμύδια και τα βάζουμε στην φωτιά να ξανθίσουν με το βούτυρο. Ρίχνουμε τότε μισό ποτηράκι νερό, τόν μαϊντανό, αλάτι, πιπέρι, λίγο δυόσμο και το μισοβρασμένο ρύζι.

Τ' αφήνουμε να πάρουν λίγες βράσεις ώστε ν' απορροφήση το ρύζι το νερό, και το τραβάμε από την φωτιά.

Προσθέτουμε τότε την γαλέτα, τ' ανακατεύουμε καλά και σπάζουμε μέσα τα δυό άσπραδια του αυγού, και τόν έναν κροκό (τόν άλλον τόν φυλάμε για την σάλτσα).

Αν η γέμιση είναι πολύ άραιη προσθέτουμε ακόμη λίγη γαλέτα.

Γεμίζουμε τότε τα κολοκύθια και τα τοποθετούμε κατά σειρά μέσα σε κατάλληλη κατσαρόλα (αν είναι δυνατό σε μία στρώ-

ση, γιατί αν μπούν δυο στρώσεις, χρειάζεται πολύ νερό να τα σκεπάσει και γίνονται άνοστα. Γι' αυτό προτιμούμε μικρό βαθύ ταψί). Τα βάζουμε στην φωτιά και τα σκεπάζουμε με νερό.

Ρίχνουμε ακόμη λίγο αλάτι, λίγο βούτυρο, σκεπάζουμε την κατσαρόλα και τα αφήνουμε να σιγοβράσουν. Αν τραβηχτεί το νερό πριν βράσουν, ρίχνουμε κι άλλο, υπολογίζοντας να μείνη στην κατσαρόλα κάτι παραπάνω από ένα μεγάλο ποτήρι του νερού που θα το χρησιμοποιήσωμε στην σάλτσα.

Αφού βράσουν τα σερβίρουμε στην πιατέλα και τα περιχύνουμε με την σάλτσα, η οποία πρέπει να είναι πολύ ζεστή.

ΠΩΣ ΦΤΙΑΝΟΜΕ ΤΗΝ ΣΑΛΤΣΑ

150 δράμια γάλα

5 κουτάλια της σούπας αλεύρι.

3 κουτάλια βούτυρο ή φυτίνη.

Το ζουμί από τα κολοκυθάκια.

Τόν έναν κροκό από τα δυό αυγά.

Όταν είναι έτοιμη, τόν χυμό ενός λεμονιού.

Βάζουμε στην κατσαρόλα το βούτυρο να λυώση. Προσθέτουμε το αλεύρι κι' όταν ζεσταθή ρίχνουμε το γάλα ζεστό καθώς και το ζουμί από τα κολοκυθάκια.

Όσο να πάρη βράση, το ανακατεύουμε συνεχώς με το σύρμα ώσπου να ξεβολιάση έντελως.

Προσθέτουμε το ανάλογο αλάτι και πιπέρι, τόν κροκό του αυγού και το ζουμί του λεμονιού. (Αν δεν μάς άρεση, βάζουμε λιγώτερο λεμόνι). Δουλεύουμε ακόμη με το σύρμα ως να πάρη κι' άλλη βράση, και περιχύνουμε μ' αυτήν τα κολοκύθια.

Πρέπει να είναι τόσο πυκνή ώστε να πέφτη από το κουτάλι.

Αν δεν είναι, αρκετά πυκνή προσθέτουμε λίγο πατατάλευρο λυωμένο στο γάλα.

ΜΕΛΙΤΖΑΝΕΣ ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΙΑ

6 μελιτζάνες μέτριες.

5-6 μεγάλα κρεμμύδια.

30 δράμια βούτυρο ή φυτίνη.

50 δράμια ντομάτα πουρέ ή ανάλογη φρέσκη.

4 κουτάλια της σούπας παξιμάδι ή ψωμί ξερό κοπανισμένο.

2 κουτάλια μαϊντανό ψιλοκομμένο.

Λίγη ζάχαρη ψιλή (αν θέλωμε).

Ανάλογο αλάτι και πιπέρι. Κόβουμε τις μελιτζάνες στα δύο. Αφαιρούμε τα σπόρια. Τις τηγανίζουμε λίγο από όλες τις μεριές να ξανθίνουν και τις τοποθετούμε στο ταψί. Μ' ένα κουτάλι τις πιέζουμε λίγο όπου

έφυγε ή ψύχα για να χύουν χώρο για την γέμιση. Ρίχνουμε δε άνω και λίγο αλάτι.

Στο μεταξύ κόβουμε τα κρεμμύδια ψιλά, τ' αφήνουμε να ξανθίνουν στην κατσαρόλα με το βούτυρο, προσθέτουμε την ντομάτα μαϊντανό, ζάχαρη, αλάτι και πιπέρι, και τα αφήνουμε να σιγοψηθούν ως ένα τέταρτο περίπου. Αν δεν απορροφήθηκε το υγρό της ντομάτας αρκετά, τ' αφήνουμε να βράσουν ακόμη λίγη ώρα. Υστερα τα βγάζουμε από την φωτιά ανακατεύουμε το παξιμάδι και γεμίζουμε τις μελιτζάνες. Τις αφήνουμε να ψηθούν στον φούρνο 20-25 λεπτά. Αν θέλουμε, χύνουμε πάνω στην γέμιση και λίγη σάλτσα μπεσαμέλ για να γίνη κρούστα (άσπρη σάλτσα).

Νά πως γίνεται η μπεσαμέλ για τις μελιτζάνες.

100 δράμια γάλα

2 κουταλιές βούτυρο

1½ κουταλιά αλεύρι.

αλάτι και μοσχοκάρυδο.

Βάζουμε το γάλα να βράση και το διατηρούμε ζεστό.

Βάζουμε σε μία κατσαρόλα το βούτυρο και αφού λυώση προσθέτουμε το αλεύρι και το δουλεύουμε με το σύρμα. Όταν ζεσταθή καλά ρίχνουμε σιγά σιγά το γάλα δουλεύοντας συνεχώς ως να πυκνώση και να πάρη βράση. Προσθέτουμε ανάλογο αλάτι, τριβόμε και λίγο μοσχοκάρυδο και την δουλεύουμε καλά ως να γίνη καλός χυλός.

Αν θέλουμε, προσθέτουμε και λίγο τυρί τριμμένο. Η μπεσαμέλ δεν τρώγεται ποτέ ως σάλτσα. Μ' αυτήν περιχύνουμε φαγητά που θα πင်း κατόπιν στον φούρνο, για να γίνη κρούστα.

ΚΡΕΑΣ ΜΕ ΣΚΟΡΔΟ (Σκορδοστούμπι)

Μισή όκα κρέας ψαχνό.

Μισή όκα ντομάτες.

7-8 δόντια σκόρδο.

50 δράμια λάδι.

Αλάτι, πιπέρι, μαϊντανό, ξύδι, κ.λ.π.

Το κρέας μπορεί να είναι άρνι, πρόβειο ή μοσχαράκι. Το κόβουμε σε κομμάτια ή μάλλον μικρές φέτες και τόν χτυπούμε καλά με τόν μπαλντά όπως τις κοτολέτες.

Το αλευρώνουμε και το τηγανίζουμε με λάδι ως να ξανθίσουν.

Υστερα κόβουμε τις ντομάτες κατά προτίμηση ξεφλουδισμένες και καθαρίζουμε και κόβουμε ψιλά τα σκόρδα όπως και τόν μαϊντανό. Σε μία κατάλληλη κατσαρόλα στρώνουμε τις φέτες το κρέας, και πάνω στη κάθε στρώση, χύνουμε την ντομάτα με τα σκόρδα. Υστερα τα περιχύνουμε με το λάδι, και προσθέτουμε αλάτι, πιπέρι, τρεις κουταλιές ξύδι και λίγο νερό ή λίγο κρασί άρεστίνωτο.

Σκεπάζουμε την κατσαρόλα και τ' αφήνουμε να βράσουν σε σιγανή φωτιά ως να ψηθή το κρέας και να σκεπαστή σε μία πυκνή σάλτσα.

Η θεία ΜΑΡΙΑΝΑ

πως συμβαίνει με τούς δρόμους ταχύτητας. λαμβάνεται σε όρθια στάση και έπιτρέπει μία αρκετά γρήγορη επιτάχυνση.

Η εκκίνησης των δρόμων άνοχης γίνεται ως έξης: Το ένα πόδι τοποθετείται πίσω από την γραμμή της εκκινήσεως και το άλλο 30 έως 40 εκατοστά-μετρα πιό πίσω. Τα γόνατα είναι ελαφρώς λυγισμένα, το σώμα γέρνει λίγο προς τα εμπρός, τα χέρια είναι ελεύθερα και το χέρι που αντιστοιχεί στο πίσω πόδι έρχεται προς τα εμπρός, έτσι ώστε να εξασφαλισθή ο συγχρονισμός των κινήσεων των ποδιών και των χεριών από τόν πρώτο διασκελισμό.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Στην ΝΕΡΑΪΔΑ: Σε φιλικό ποδοσφαιρικό αγώνα η Β.Ε.Π. έκερδισε με 5-2 την Π.Ι.Κ. Π.Α.

Στην ΜΕΣΣΗΝΗ: Ο Όλυμπιακός κατέβαλε τόν Ατρόμητο Παλαίος Βρύσης.

Στην ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Το Κιλκίς νίκησε με 3-2 την Βέρροια, 6-0 την Καστοριά, 4-0 την Πίνδο, 4-0 την Κόνιτσα και 4-0 την Νάουσα.

Στο ΔΙΑΦΑΝΙΟ: Στο χωριό Όλυμπος ιδρύθη μία καινούργια αθλητική ομάδα που ονομάσθηκε Όλυμπιακός, και στο Διαφάνιο ιδρύθη η

«Αγκυρα». Για την αγορά τών ειδών που χρειάζονταν οι ομάδες, έθι οι κάτοικοι προσέφεραν κάτι. Ακόμη και οι γυναίκες έδωκαν αυγά, για να πωληθούν και οι εισπραξίες να διατεθούν για τις ομάδες.

Τα μέλη του «Όλυμπιακού» είναι: Πρόεδρος: Φ. Χιώτης, γραμματέας: Ν. Κόνσολας. Ποδοσφαιριστάι: Ε. Πύργος, Κ. Χαυής, Ν. Πρέαρης, Ε. Σακέλλης, Ι. Παυλίδης, Α. Παυλίδης, Κ. Μ. Κωστής, Ι. Νικητής, Ν. Νικητής (τέρμας), Η. Λεντάκης και Ν. Φιλιππίδης.

Τα μέλη της «Αγκύρας»: Πρόεδρος: Ε. Κρητικός. Γενικός γραμματέας: Ν. Φαρμακίδης. Ποδοσφαιριστάι: Μ. Φουντής, Α. Πρωτόπαπας, Γ. Πρωτόπαπας, Κ. Πρωτόπαπας, Ε. Πρωτόπαπας, Γ. Καστελλορίζιος, Ε. Αβδελλής, Κ. Καλ. Κόνσολας, Μ. Τσερκής, Ι. Διακωντώνης και Κομν. Ν. Χαρτοφύλας.

Όφειλομε δε να όμολογήσωμε όλοι, ότι η «Αγκυρα» έχει την καλύτερα όργάνωση παρά ο «Όλυμπιακός». Παρ' όλα όμως αυτά στον πρώτο μεταξύ τους αγώνα νικήτης άνεδείχθη ο «Όλυμπιακός» με 2-1.

Κ. Δ.

Στην ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: Η όμας της Α.Ε.Κ. έζηλθεν ισόπαλος της όμας τών Γυμναστιάδων με 3-3.

Π. Τ. Μ.

Στην ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Σε αγώνα μπάσκετ -μπώλ η έξας «Μαύρη» της Β' Αγγελής Λυκόπουλων ένικησε την «Σταχτερή» με 12-4. Επίσης η «Πιτσιλωτή» την «Καφετί» με 12-7.

Δ. Π.

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοίαρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Καὶ στὴ μέση ἐνὸς μεγάλου κήπου μὲ λαχανόκηπο καὶ κτηνοτροφικὰς ἐγκαταστάσεις, ἕνα μεγάλο δῖπато σπῖτι με γάλα πράθυρα καὶ πολλὰς βεράντες.

Πέρα, ἐκεῖ πού ἔφτανε τὸ μάτι, ἄρχιζε ἕνα μεγάλο δάσος πού τὸ χώριζε ἀπὸ τὸ κτῆμα ἕνα μικρὸ ποτάμι.

— Τί μεγάλο κτῆμα! Τί περιποιημένο! Καὶ τί ὠραῖο σπῖτι! φώναξε ὁ Ροβέρτος. — Ἀλήθεια! Φαίνεται ἀπίστευτο! εἶπε ὁ Γκλένερβαν.

— Τὸ κτῆμα ἔχει καὶ λιμανάκι! εἶπε ἡ Μαίρη. Κοιτάξτε τὶς βάρκες καὶ τὸ καΐκι!

Πράγματι, στὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ γρανίτινο τεῖχος κόβονταν, καὶ ἄφηνε νὰ σχηματισθῇ ἕνα λιμανάκι ὅπου στὰ νερά του λικνίζονταν τὰ πλεούμενα πού εἶπε ἡ Μαίρη. Οἱ φίλοι μας ἄρχισαν νὰ προχωροῦν πρὸς τὸ σπῖτι.

Υστερὰ ἀπὸ μισὴ ὥρα, ἕνας ψηλὸς γεροδεμένος ἄντρας ὡς σαρανταπέντε χρόνων βγήκε νὰ τοὺς καλωσώρῃσῃ στὰ μισὰ τοῦ δρόμου, περιτριγυρισμένος ἀπὸ ἕξι παλληκάρια πού τὸ μεγαλύτερο θάταν εἰκοσιτριῶν - εἰκοσιτεσσάρων χρόνων καὶ τὸ μικρότερο στὴν ἡλικία τοῦ Ροβέρτου.

Απὸ τὰ καστανὰ σγουρὰ μαλλιά του, καὶ ἀπὸ τὰ καθαρὰ γαλάζια μάτια του, οἱ φίλοι μας κατάλαβαν πὼς ὁ ἄγνωστος ἐκεῖνος ἦταν Ἴρλανδός. Ἦταν πάρα πολὺ φτωχὴ ἡ Ἴρλανδία τότε. Οἱ ἄνθρωποι πέθαιναν κυριολεκτικὰ τῆς πείνας, καὶ πολλοὶ ἦταν ἐκεῖνοι πού ξενητευόνταν γιὰ νὰ γυρέψουν τύχη ἄλλου.

— Καλῶς ὠρίσατε στὸ σπῖτι τοῦ Πάντ Ο' Μούρ εἶπε ὁ ἄγνωστος χαμογελώντας καλοκάρδα, καὶ μετὰ τὸ ὄνομά του δείχνοντας πὼς ἦταν πράγματι Ἴρλανδός.

— Εἰστε Ἴρλανδός; ρώτησε ὁ Γκλένερβαν.

— Κάποτε ἦμουν! εἶπε ὁ Ο' Μούρ. Τώρα εἶμαι Αὐστράλος, καὶ εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς γι' αὐτό!

— Εμεῖς εἴμαστε Σκωτσέζοι! εἶπε ὁ λόρδος Γκλένερβαν λέγοντας τὰ ὀνόματά ὅλων.

— Τότε εἰστε διπλὰ καλωσώριστοι. Οἱ Ἴρλανδοὶ εἶναι ἀδέρφια με τοὺς Σκώτους! Οἱ πέντε ἀπὸ τοὺς νεαροὺς εἶναι γυιοὶ μου. Ὁ πῖο μεγάλος εἶναι ὁ ἄντρας τῆς μοναχοκόρης μου, τῆς Μαίρης.

— Ἐχομε τὸ ἴδιο ὄνομα! εἶπε ἡ Μαίρη Γκράντ.

— Νὰ ζήσης κοπέλλα μου καὶ νὰ χαίρεσαι τὸ ὄνομά σου! ἔκανε μὲ ἀπλότητα ὁ ἄποικος.

Φαίνονταν νέος κι' εὐρυστος σὰν τοὺς γυιούς του.

— Καὶ τώρα περάστε στὸ φτωχικὸ μου νὰ γνωρίσετε τὴν γυναῖκα μου καὶ τὴν κόρη μου καὶ νὰ ξεκουραστῇτε λίγο! — Μετὰ χαρὰς! εἶπε ὁ λόρδος Γκλένερβαν.

Πραγματικὰ, ὁ Ο' Μούρ ἔπρεπε νὰ ἦταν πολὺ μετριόφρων γιὰ νὰ ὀνομάζῃ «φτωχικὸ» ἐκεῖνη τὴν θαυμάσια κατοικία.

Τὸ δῖπато ξύλινο σπῖτι, εἶχε πάνω ἀπὸ δώδεκα δωμάτια στὸ πάνω πάτωμα, καὶ στὸ ἰσόγειο, μιὰ θαυμάσια τραπεζαρία ὅπου θὰ μπορούσαν νὰ φάνε ἄνετα εἰκοσι ἄνθρωποι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μεγάλῃ κουζίνα,

δυὸ σαλονάκια καὶ τὶς ἀποθήκες.

Τὰ ἐπιπλά στὴν τραπεζαρία, ἦταν κομψὰ, στέρεα καὶ ἀνετα.

Στὸν τεράστιο μουφὲ πού ἔπιναν μιὰ μεγάλη γωνιά τοῦ τοίχου ἄστραφταν τὰ ὠραῖα πιάτα ἀπὸ πορσελάνη.

Τίποτε δὲν ἔδειχνε πὼς ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν στὴν ἐρημιά.

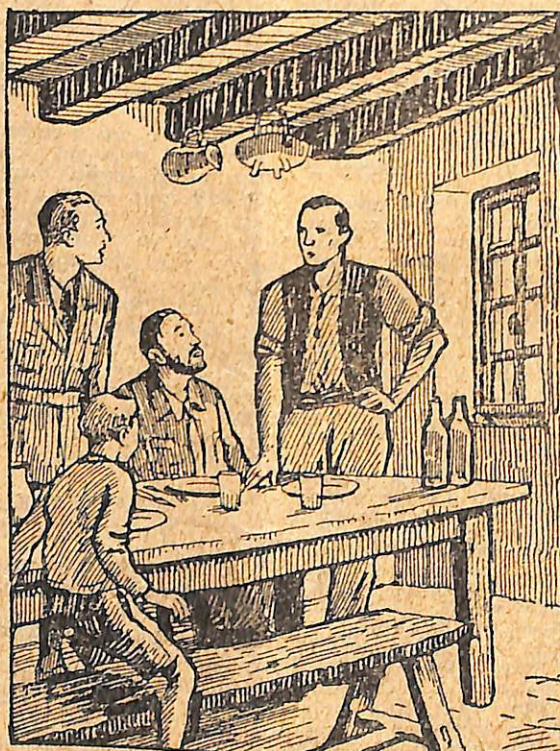
Ἡ κυρία Ο' Μούρ ἦταν μιὰ συμπαθέστατη Ἴρλανδὴ πού φαίνονταν πῖο νέα ἀπὸ τὴν ἡλικία της, καὶ ἡ Μαίρη ἦταν μιὰ ὁμορφὴ κοπέλλα δεκαοχτῶ χρόνων πού εἶχε τὰ μάτια τοῦ πατέρα της.

Οἱ ἄποικοι περιποιηθήκαν τοὺς φίλους μας ὅσο δὲν λέγεται καὶ τοὺς κράτησαν γιὰ τὸ τραπέζι.

Κι' ὅσο νὰ ἐτοιμαστῇ τὸ φαί, ὁ Ἴρλανδὸς διηγῆθηκε τὴν ἱστορία τους.

Ἔμαθαν πὼς ἡ αὐστραλιανὴ κυβέρνησις μοίραζε μεγάλα κτῆματα στοὺς ἀποίκους, κυρίως ἂν ἦταν μακριὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες πόλεις.

Ὁ Ο' Μούρ μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ τὸν πρωτογέννητό τους τὸν Πάτρικ, ἀποφάσισαν νὰ ξενητευτοῦν. Πῆραν ἕνα κτῆμα σ' αὐτὴν τὴν περιοχὴ, ξεχερσώσαν τὸν τόπο, καὶ τὸ καλλιέργησαν. Ὁ τόπος ἦταν πολὺ εὐφορὸς. Δυὸ φορές τὸ χρόνο ἔφτανε ἕνα καράβι κι' ἔπαιρνε τὰ προϊόντα τους.

Ἄν ὁ πλοίαρχος Γκράντ εἶναι ζωντανός, βρίσκεται ἀπάνω στὴν Αὐστραλία.

Σὲ δυὸ χρόνια, εἶχαν κι' ἄλλους ἄνθρώπους νὰ δουλεύουν στὰ κτῆματά τους.

Σὲ λίγα χρόνια, τὸ κτῆμα τους ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα τῆς Αὐστραλίας.

Καὶ τί δὲν εἶχαν μέσα! Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ γῆ, εἶχαν καὶ μεγάλα κοπάδια ἀπὸ πρόβατα, ἀγελάδες, ἄλογα καὶ βῆδια.

Μέσα σὲ δέκα χρόνια, εἶχαν ἀποκτήσει κι' ἄλλα πέντε παιδιὰ: τέσσερα ἀγόρια καὶ τὴν Μαίρη.

Πρὸ δυὸ χρόνων, ὁ Ο' Μούρ πῆγε στὴν Ἀγγλία γιὰ δουλειές. Στὸ γυρισμό, ναύλωσε δικὸ του καράβι πού τὸ γέμισε πράγματα γιὰ τὸ καινούργιο σπῖτι πού ἔλεγε νὰ χτίσῃ. Μαζὺ του ἔφερνε κι' ἕναν νεαρὸ ἐργολάβο οἰκοδομῶν, πού ἤξερε ἀπ' ὅλα, γιὰ νὰ τοῦ τὸ χτίσῃ. Ὁ νέος ἀφοῦ ἔφτιασε τὸ σπῖτι καθὼς καὶ τὶς ἄλλες ἐγκαταστάσεις, ἀποφάσισε νὰ μὴ φύγῃ πιά ἀπὸ τὸ κτῆμα κι' ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν ζωὴ πού τὸν ἐμάγευε.

Ἐμεινε καὶ παντρεύτηκε τὴν κόρη τοῦ Ο' Μούρ.

— Ὅταν παντρευτοῦν οἱ μεγάλοι γυιοὶ μου κι' οἱ ἐργάτες μου, θὰ γίνῃ ἐδῶ ὁλοκληρὸς συνοικισμός! γελοῦσε ὁ Ἴρλανδός. Ἔτσι χτίζονται σιγὰ σιγὰ οἱ πολιτείες!

Οἱ φίλοι μας ἀκούγαν γοητευμένοι τὶς διηγῆσεις τοῦ Ἴρλανδοῦ πού εἶχε τὸ κουράγιο νὰ καλλιέργησῃ ἕναν ἐρημικότοπο, καὶ νὰ ἐργασθῇ τόσο σκληρὰ πού νὰ τὸν μεταβάλλῃ σὲ περιβόλι.

Αὐτὴ ἡ διήγησις, ἔμοιαζε στ' ἀλήθεια μὲ παραμῦθι.

Τί ὁμορφα, τί ἄνετα ζοῦσαν οἱ ἀποικοὶ στὸ μεγάλο ἐκεῖνο τμήμα πού τὸ εἶχαν φτιάσει μὲ τὸν μόχθο τους!

Κάθονταν στὸ τραπέζι γιὰ τὸ γεῦμα. Ἡ σουπιέρα ἄχνιζε ἀνάμεσα στὸ μαγεύμενο μωσαϊκό καὶ τὸ ψητὸ ἄρνι πού γέμιζαν τεράστιες πιατέλες μαζί μὲ ἄλλα γευστικὰ προϊόντα τοῦ χτημάτος: ἐλῆς, τυριὰ πολλῶν εἰδῶν, κρασί, ἐκλεκτὰ, φρούτα...

Σιγὰ σιγὰ οἱ ἐργάτες τοῦ κτημάτος ἦρθαν καὶ κάθισαν στὸ τραπέζι γιὰ τὴν ἐργασία καὶ ἀφεντικὰ ζοῦσαν σὰ μιὰ μεγάλη κι' ἀγαπημένη οἰκογένεια.

Ὁ κύριος τοῦ σπιτιοῦ, ἔδειξε τὴν θέσιν τῶν φίλων μας στὸ τραπέζι.

— Σὰς περίμενα! εἶπε ἄπλά.

— Ἐσεῖς; Ἐμὰς; ἀπόρησε ὁ Γκλένερβαν.

— Ὅποιοι θὰ ἔρχονταν. Οἱ μουσαφίρηδες εἶναι πάντα καλοδεχούμενοι στὸ σπῖτι...

Καὶ μὲ φωνὴ σοβαρὴ εἶπε δυνατὰ τὴν προσεχὴ. Ὅλοι σταυροκοπήθηκαν καὶ κάθονταν στὸ τραπέζι.

Εἶναι περιττὸ νὰ πούμε πὼς ἔφαγαν μὲ πολλὴ ὀρεξή.

Καὶ τὸ γεῦμα ἦταν ἐξαιρετικὰ ἐγκάρδιο, γιὰ τὴν οἱ Ἴρλανδοὶ συνονοῦνται θαυμάσια με τοὺς Σκώτους. Ἐκεῖ τοὺς διηγῆθηκε πολλὰ, γιὰ τὶς δυσκολίες πού συνάντησε ὡς νὰ ξεχερσώσῃ ἐκεῖνον τὸν ἀγριότοπο, οἱ φίλοι μας τὸν συγχάρηκαν καὶ πάλι θερμὰ μὲ ὅλη τους τὴν καρδιά, γιὰ τὸ παράδειγμα τοῦ θαρραλέου καὶ δραστήριου Ἴρλανδοῦ ἦταν πράγματι συγκινητικὸ.

Ὁ Πάττι Ο' Μούρ ὥστόσο θάταν τελεῖωσε τὴν διήγησίν του, σὰ νὰ περίμενε κάτι. Ἦταν πολὺ διακριτικὸς κι' εὐγενικός. Δὲν ἦταν ἀπὸ ἐκείνους πού φαίνονται νὰ λένε: σὰς εἶπα ἐγὼ τὴν ἱστορία μου, τώρα ἡ σειρά σας νὰ μοῦ πῆτε τὴν δική σας...

Ὁστόσο ὁ Γκλένερβαν βιάζονταν νὰ διηγηθῇ κι' αὐτὸς τὰ δικά τους, καὶ κυρίως τὴν αἰτία πού ἔκανε τὸν «Ντάνγκαν» νὰ βρεθῇ στὸ ἀκρωτήριο Μπερνουίγνυ.

Ὡστόσο ρώτησε πρώτα τὸν Ὁ Μούρ ἂν εἶχε μάθει τίποτε γιὰ τὸ ναυάγιο τοῦ «Βρεταννία».

Ὁ Ἰρλανδὸς τοὺς βεβαίωσε, πὼς δὲν εἶχε ποτὲ ἀκούσει νὰ μιλᾶνε γι' αὐτὸ τὸ πλοῖο. Ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια κανένα ναυάγιο δὲν εἶχε γίνει σὲ κείνες τὶς θάλασσες. Μποροῦσε δυστυχῶς μὲ βεβαιότητα νὰ τοὺς πῇ, πὼς ἂν ἐβγαίνουν ναυαγοὶ στὴν ἀκτὴ οὕτως ἢ ἄλλως θὰ τὸ μάθαινε.

— Καὶ τώρα, μυλόρδε, εἶπε, θάθελα νὰ σὰς ρωτήσω γιατί ἐνδιαφέρεστε τόσο γιὰ τὸ «Βρεταννία». Τότε ὁ Γκλένερβαν διηγήθηκε λεπτομερῶς στοὺς ἀποίκους τὴν ἱστορία τῆς μπουκάλας πού εἶχαν βρῆ, καθὼς καὶ τὴν ἀπόφασή του νὰ σώσῃ τὸν πλοίαρχο Χάρυ Γκράντ, τὸν πατέρα τῶν δυὸ παιδιῶν πού ταξίδευαν κι' αὐτὰ μὲ τὸ «Ντάνγκαν». Δὲν τοῦ ἔκρυψε πὼς εἶχαν πολὺ ἐλπίσει νὰ μάθουν κάτι στὴν Αὐστραλιανή «Ἠπειρο», μὰ καθὼς φαίνεται ἡ ἐλπίδες τοὺς δὲν βγήκαν ἀληθινές. Ὁ Ροβέρτος καὶ ἡ Μαίρη εἶχαν τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα.

Αὐτὴ ἡ τελευταία διάψευση ἦταν ἡ πιὸ σκληρὴ ἀπ' ὅλες. Ὁ Παγανέλι, ὁ τόσο λάλος Παγανέλι, δὲν εὗρισκε μὴτε μιὰ λέξη παρηγορίας νὰ πῇ, κι' ὅσο γιὰ τὸν πλοίαρχο Μάνγκλς, ὑπόφερε διπλᾶ νὰ βλέπῃ τὴν ἀγαπημένη του Μαίρη νὰ υποφέρει.

Οἱ θαρραλέοι ἐπιβάτες τοῦ «Ντάνγκαν» εἶχαν αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπελπιστῇ ἐντελῶς. Ὅταν ξαφνικά ἀκούστηκε μιὰ φωνή.

— Μυλόρδε καὶ σεῖς ἄλλοι κυρίες καὶ κύριοι, εὐχαριστήστε τὸν θεὸ πού εἶναι μεγάλος. Ἄν ὁ πλοίαρχος Γκράντ ζῇ, βρίσκεται ἐδῶ, στὴν Αὐστραλία!

Ο ΑΥΡΤΟΝ

Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγράψῃ κανεὶς τὴν ἐντύπωση πού ἔκαναν αὐτὰ τὰ λόγια σ' αὐτοὺς πού τὰ ἀκούσαν. Καὶ βόμβα νὰ ἔπεφτε δὲν θὰ ξαφνιαζόνταν ἔτσι.

— Ποιὸς μίλησε ἔτσι; ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ Γκλένερβαν.

— Ἐγώ! ἀπάντησε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Μούρ.

— Ἐσύ, Αὐρτον! φώναξε ὁ ἀποίκος.

— Ναί, ἐγώ! ξαμύπε ὁ Αὐρτον μὲ φωνὴ γεμάτη συγκίνηση, ἀλλὰ σταθερῇ. Ἐγώ, πού εἶμαι Σκώτος ὅπως ἐσεῖς ὅλοι μυλόρδε. Ἔμαι μέλος τοῦ πληρώματος καὶ ναυαγὸς γὰρ τοῦ καραβιοῦ «Βρεταννία».

Αὐτὴ ἡ ἀναπάντεχη βεβαίωση τοῦ Αὐρτον συνεκλόνησε τοὺς φίλους μας. Ἡ Μαίρη ἔγυρε μισολιπόθυμη ἀπὸ εὐτυχία στὴν ἀγκαλιά τῆς λαίδης Ἑλένας, τυχία στὴν ἀγκυρά τῆς λαίδης. Ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους σχεδὸν ἔκλαιγε. Ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους πηδῆσαν ἀπὸ τὴν θέση τους κι' ἔτρελαν σ' αὐτὸν πού ὁ Ὁ Μούρ τὸν ὀνόμασε Αὐρτον.

Ἦταν ἕνας γερός ἄντρας ὡς σαρανταπέντε χρόνων μὲ μιὰ φυσιογνωμία τραχιὰ καὶ ἔξυπνη. Τὰ μάτια πολὺ λαμπερὰ χάκωνταν κάτω ἀπὸ τὰ πυκνὰ του φρύδια. Ἡ νωνταν κάτω ἀπὸ τὰ πυκνὰ του φρύδια. Ἡ νωνταν κάτω ἀπὸ τὰ πυκνὰ του φρύδια.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο πού τὸν εἶχαν ἐξαιρετικὰ συμπαθητικὸ, ἦταν πού ἐβλεπε κανεὶς γραμμένα στὸ πρόσωπό του τὰ ἴχνη ἀπὸ τὰ βάσανα πού εἶχε ὑποφέρει. Φαινόταν ἄνθρωπος πού εἶχε πολλὰ τραβήξει τελευταῖα.

Ὁ Γκλένερβαν κι' οἱ φίλοι του τὸ διασθένθηκαν αὐτὸ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή.

Ὁ Γκλένερβαν ἄρχισε νὰ τὸν πιέζῃ μὲ ἐρωτήσεις.

— Εἰσαι ναυαγὸς τῆς «Βρεταννίας»; — Μάλιστα μυλόρδε. Ἦμουν λωστρόμος στὸ καράβι πού ὁ Χάρυ Γκράντ ἦταν καπετάνιος.

— Σώθηκες μαζί του ὕστερα ἀπὸ τὸ ναυάγιο;

— Ὁχι μυλόρδε. Ἐκεῖνη τὴν φοβερὴ στιγμή χωρίστηκα ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἔνα κύμα μ' ἄρπαξε ἀπὸ τὴν γέφυρα καὶ σώθηκε μὲ τὴν ψυχὴ στὰ δόντια.

— Ὡστε δὲν εἶσαι ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ναύτες πού λέει τὸ ἔγγραφο στὴν μπουκάλια.

— Ὁχι. Οὔτε καν ἤξερα πὼς ρίχτηκε τέτοιο ἔγγραφο στὸ πέλαγος...

— Κι' ὁ καπετάνιος;

— Θαρροῦσα πὼς πνίγηκε μὲ ὅλο τὸ πληρώμα.

— Ἦμουν βέβαιος πὼς μόνον ἐγὼ εἶχα σωθῇ.

— Τὸν πλοίαρχο Γκράντ τὸν εἶχες ἀφήσει ζωντανό;

— Ναί... ἀλλὰ πού νὰ ξέρω ἂν σώθηκε;

— Ὁμως τὸν θαρροῦσε ζωντανό.

— Ὁχι... Εἶπα: «Ἄν ὁ πλοίαρχος Γκράντ ζῇ...».

— Καὶ πρόσθεσε: «Βρίσκεται ἐδῶ, στὴν Αὐστραλία».

— Ἀφοῦ ἐδῶ ναυαγήσαμε, πού ἄλλου μπορεῖ νὰ εἶναι;

— Ὡστε δὲν ξέρεις πού βρίσκεται...

— Ὁχι μυλόρδε. Τὸν πένθησα γιὰ

— Καλῶς ὠρίσατε στὸ σπίτι τοῦ Πάντυ Ὁ Μούρ.

πνιγμένο. Ἀπὸ σὰς μαθαίνω ὅτι ζῇ κι' ἔστειλε μήνυμα...

— Μὰ τέλος πάντων τί ξέρεις;

— Ξέρω πὼς ὅποιος σώθηκε ἀπὸ τὸ ναυάγιο πρέπει νὰ βρίσκεται στὴν Αὐστραλία.

— Μὰ τέλος πάντων, πού ἔγινε τὸ ναυάγιο; ρώτησε ὁ ταγματάρχης Μάκ Νάμπς.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΚΑΙΡΙΑ!

Ὁ Γιαννάκης βαδίζει στὴν ὁδὸ Καραϊσκάκη μὲ τὴ μαμά του. Παρὰ λίγο ὅμως θὰ τὸν ἔκοβε ἕνα αὐτοκίνητο τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κι' ἡ μαμά του τὸν μαλώνει γιὰτὸ δὲν προσέχει. Κι' ὁ Γιαννάκης ἀπαντᾷ: Καλὲ μαμά αὐτὸ τὸ αὐτοκίνητο εἶναι Νοσοκομειακὸ κι' ἂν μ' ἔκοβε θὰ μὲ πῆγαине κατ' εὐθείαν στὸ Α' Βοηθειῶν!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΨΑΛΗΣ
Καρδίτσα

Γιὰ τὶς κορυφές τοῦ «Παρνασσοῦ»

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΚΙΑΛΑΣ

(Γ. Βερίτης)

(Ἀφιερώνεται στὸν ἀείμνηστον θαυμαστὴν καὶ ὑπέροχον ὕμνητὴν τῆς Ὁρθοκείας μας).

Τραγοῦδια θεῖα, φτερωτά, πάντα στ' ἀγνὰ σου (χειλὴ)

μ' ἀγγελικὴ πνοὴ
κελαδίζαν, μὴνώντας μας τὸν λιόχαρον Ἀπρί-
(λη).

π' ἀνθοῦσε στὴν γαλήνια σου ψυχὴ!...
Κι' ἀντάμα, κόσμους ἄλλους ἀλάργ' ἀπ' τὴν
(ἀσκήμια,

(ὁ Νύμφιος βασιλιάς),
θριαμβευτὲς ροδόλευκος, πού τῶν καρδιῶν τὴν
(γύμνια

τυλίγουνε κλωνάρια τῆς ἐλίας.

Ὡς τὰ τραγοῦδια φτέρωναν στὴν Τέχνη σου
(καβάλλα,

ὀλόσπρη βάρκα, σὺ,
μέσ' στοὺς γιालοὺς τῶν πόθων σου περνοῦσε
(μὲ φευγάλα,

λυράρη, γιὰ τῆς νίκης τὸ νηαί.

Κι' ὅταν στ' ἀραξοβόλεια τοῦ ἡ δυνατὴ ψυχὴ
(σου

— καρδιά μου λαχταρᾷ! —
ἄγγιξε, τὴν δροσίσανε, θαρρεῖς τοῦ Παραδεί-
(σου,

οἱ στάλες μιᾶς ἀγέραστης χαρᾶς.

Κι' — ὦ! — ξάφνου μέσ' στὴν νειότη σου ἀ-
(πλώσαν τὰ φτερά τους

ἄγγελοι λευκοπόι
σμίγοντας π' ὠριο πνεῦμα σου μὲ κόσμους ἀ-
(θανάτους,

λιόφεγγης μοίρας, γέννημα κι' εὐχὴ.

(...Τότες, — Ἀπρίλης μέσα σου καὶ Μᾶης
(γύρω — τότες

σὰν ἔγειρες νεκρός,
— μέρες τοῦ Θεοῦ Δράματος — τῆς λύρας
(σου οἱ νότες,

λὲς κι' ἔγιναν Ἀνάστασης ψαλμός...)

Τοῦ τάφου οἱ ζηλόφθονοι ἀγκάλες πέντε χρόνια
τὰ πῆλινά σου κλειοῦν:

(τὰ φτερωτά τραγοῦδια σου, τοῦ Ἀπλάστου
(ἀθρόνια,

ἀγέραστους, παλιούς σκοποὺς λαοῦν.

Μέσ' στοὺς γιालοὺς τῶν πόθων μου, θριαμβευ-
τὴ Βερίτη,

κοντὰ σου ξεκινᾷ:
μὲ λύρα στόνα χέρι μου καὶ στᾶλλο μὲ μαγνήτη
λατρείας, γιὰ λιμάνι φωτεινὸ!...

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Π. ΤΣΙΑΚΑΣ

(Λαμία)

ΓΥΡΝΩ...

Γυρνῶ

ἀπ' τὶς αὐγὲς μέχρι τὰ δειλινὰ.
Μὲ τὸν πετεινοῦ π' ἀγνὸ τὸ λάλημα

πού τοὺς ἀνθρώπους γιὰ δουλειὰ ξυπνᾷ.
Μὲ τοῦ ἡλιοῦ τὸ βάρεμα...

πού διώχνει τὰ θάμνη τὰ πυκνὰ,
πού κάμνει τὰ ρεῖθρα τοῦ γιαιοῦ

— τὰ γαλανά —
τὸν νῆν' λωτὸ χρυσάφι...

Ζητῶ «κάτι» πού θέλει ἡ ψυχὴ
καὶ τὸ προσμένω, μ' ἄδικο παθῶ —

Γυρνῶ...

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ

(Φαλάνθη - Κορώνης)

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ

Εἶναι — σὲ χώρες ἀπόκοσμες, σ' ἀγνωστά

πού ἐγὼ δὲν εἶδα, Αἰώνιες Ἀλπεῖς — ἔχουν
(τόπια, χέρσα,

πού οἱ κορφές τους π' οὐρανοῦ τὸ θόλο λὲς
(νὰ ποῦνε —

κάτω τὴν πόλιν τὰ πλατεῖα σαντάλια τους πα-
(τοῦνε,

Στὰ αἰωνόβια πόδια τους μυριάδες μαργαρίτες
γαλήνια παιγνιδίζουνε, στ' ἀγέρι, πέρα ὡς

— Ποιὸς εἶσαι, Κύριε ἐσύ; Καὶ γὼ ποιὸς εἶ-
(πέρα,

σ' αὐτὴν τὴν Αὐγουστιάτικη, γεμάτῃ δεος,
(μέρα;...

ΝΙΚΟΣ ΤΑΜΠΟΥΡΗΣ

(Μηλιά - Γρεβενών)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντά':

Διαβίβασα στο «Πιόνι» το γράμμα σου ΝΙΚΟ ΒΕΡΙΤΗ.

Οι έρωτήσεις σου ΡΙΚΙ - ΡΙΚΙ ΤΑΥΛΙ, γραμμένες στο ίδιο χαρτί, δεν ελήφθησαν υπ' όψη.

Όχι, ΓΙΩΡΓΟ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, δεν υπάρχουν καλύμματα του 1952.

Διάβασα με ιδιαίτερη προσοχή το μακροσκελέστατο γράμμα σου ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΓΚΟΥΤΟ και, σε βεβαιώ, συγκινήθηκα από τα καλά και ευγενικά σου λόγια. Έλαβα υπό σημείωση και τις υποδείξεις σου.

Χάρηκα πολύ ΓΙΩΡΓΟ ΜΟΥΤΑΦΤΣΗ που πήρα γράμμα σου, το όποιο και διαβίβασα στην Διεκπεραίωση.

Δεν ξέρω ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ αν πρέπει να δημοσιευθεί το γράμμα που μου έστειλες. Για να δούμε!

Σου απαντώ εδώ, κατ' εξαίρεση ΚΩΣΤΑ ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ στις ερωτήσεις σου: 1) Ό κ. Μελάς, που του έδειξε το γράμμα σου μου είπε: «Μά το εξηγεί μέσα το άρθρο». Πάντως σου λέω: Το «τράκ» του Πορφύρα ήταν ένα είδος αγοραφοβίας. Δηλαδή απόφυγε τον πολύ κόσμο και προτιμούσε τη μοναξιά. 2) Η όνομασία της Νομικής Σχολής ως «Κολυμβήθρας του Σιλώα» είναι μάλλον μία άτυχη έκφραση που ο κ. Μελάς δεν την πρόσεξε. Αν την πρόσεχε δεν θα την άφηνε. Γιατί στερείται και ουσιαστικής σημασίας. 3) Ο Λαπαθιώτης, τύπος μελαγχολικός και ιδιότυπος, ηττοκτόνησε για λόγους οικονομικούς.

Σε συγχάρω ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ για τη διάσωση σου από τους τρομερούς σεισμούς της Κεφαλληνίας.

Κάλλιο, λοιπόν, άργα παρά ποτέ ΝΙΚΟ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΕ. Χαίρω που πήρα γράμμα σου, έπειτα από μακρά σιωπή. Σημείωνα όλες τις παρατηρήσεις σου. Νομίζω πως τα εξώφυλλα του Ντίμι είναι πολύ καλά.

Σ' εύχριστώ πολύ για τα καλά σου λόγια ΣΩΤΗΡΗ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗ.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΔΗΣ (Δώρος 'Ανθής) μου γράφει: «Μετά λύπης μου αναφέρω ότι το ποίημα του Νίκου Ταμπούρη «Ο Μυστράς» είναι αντίγραφο από την εσχάτως εκδοθείσαν συλλογήν μου «Με την ανατολή του 'Ηλιου». Περιμένω την απάντησή του καταγγελλομένου.

Β. Σαμπά: Το σκίτσο σου έχει σταλή από καιρό στο τυπογραφείο. Ίσως δεν ήρθε η σειρά του. Οι άγγελίες σου δεν μπορεί παρά να έχουν δημοσιευθεί αν, φυσικά, τις έπληρα. Βέβαια έπληρα δικές σου άγγελίες. Δεν ξέρω όμως αν είναι αυτές της 19/8/53 ή όχι. Πάντως αν τις έστειλεις στις 19/8/53 και τις έπληρα μετά 5-6 ημέρες δεν θα ήταν δυνατό να δημοσιευθούν στο φύλλο της 1/9/53.

ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ: Σε βεβαιώ ειλικρινώς ότι δεν κατάλαβα τίποτα από αυτά που με ρωτάς. Και αν μαντεύω τί θέλεις να πής σε τί θα σε ωφελήσει; Βέβαια θα ήταν καλό να ξέρεις τί μαθήματα θα εξετασθούν κατά τας εισαγωγικάς εξετάσεις. Σου λέω λοιπόν: Στις περισσότερες σχολές: Βάσις: Έκθεσις ιδεών, αρχαία, ιστορία. Στις μαθηματικές σχολές: Μαθηματικά και φυσική.

ΝΙΚΗΤΑΝ ΒΛΑΧΟΝ (Φιλιαδάν Δομοκού): Είς το Έλληνικόν Ώδειον δεν διεξάγονται εισαγωγικές εξετάσεις. Οι επιθυμούντες να φοιτήσουν εγγράφονται είς τα ανάλογα τμήματα (Φωνητικής, Μελοδραματικής μουσικής, εκμαθήσεως μουσικών οργάνων κλπ.) Τα διδασκτα όρίζονται μηνιαίως. Είς τα διάφορα τμήματα του Ώδειου έχει αρχίσει ή διδασκαλία. Οι ώρες των μαθημάτων είναι 2 ήμερησίως και κανονίζονται υπό των μαθητών αναλόγως των ασχολιών των.

Γ. ΚΟΝΙΔΗ. Διαβίβασα το γράμμα σου στην Διοικούσα Έπιτροπή Έντεταλμένων Κυριών. Η δημοσίευσή της φυσικά αποκλείεται.

Σ' εύχριστώ θερμά ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΕΡΙΑΝΕ για τα καλά σου λόγια και για την προαιρετική εισφορά των 2000 δρχ. (67—64).

ΠΑΝΟ ΛΙΑΛΙΑΤΗΝ: Μά νομίζω πως και δικά σου περισεύθησαν από τον άνεμο για κάποιο έδημοσιεύθ. Έχω πάντα καλή γνώμη για τα γράμματά σου. Και δεν νομίζω πως γεννιέται κανένα ζήτημα. Τώρα γίνεται ή διαλογή από την Κριτική με την προσωπική δική μου επίδραση.

Για να πάρης Ν. ΛΑΣΗΘΙΩΤΑΚΗ το δίκτυο του ραδιοτηλεγραφικού Έμπορικού Ναυπλίου

τικού πρέπει να έχεις άπολυτήριο Γυμνασίου και να φοιτήσεις σε μία από τις αναγνωρισμένες υπό του Κράτους σχολές: «Πλάμερ», «Πειραικού Συνδέσμου» κ. Αφού λάβης το πτυχίον του ραδιοτηλεγραφικού θα δώσης ενώπιον έπιτροπής του Υπουργείου Έμπορ. Ναυτιλίας εξετάσεις όπου θα πάρης το δίπλωμα ραδιοτηλεγραφικού Β' τάξεως. Απαραίτητο είναι το ναυτικό φυλλάδιο για να υπηρετήσεις σε έμπορικό πλοίο.

Καλά ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΕΡΟΠΑΝ. Θα εύχριστήθω να έχω τακτικά γράμμα σου.

ΕΥΘΥΜΙΕ ΜΠΑΜΠΑΛΗ: Δεν προκήρυξα έγω κανένα διαγωνισμό με «όδηγους καλής συμπεριφοράς». Δεν το ξέρω ούτε το συνιστώ το βιβλίο. Δεν ζητώ χρήματα για την αλλαγή της Διευθύνσεως. Ζητώ χρήματα για όσες θα αλλαγούν. Οι δυο χιλιάδες είναι ελάχιστα ποσό για την φασαρία που γίνεται για την αλλαγή.

Πήρα και διαβίβασα στη Διεκπεραίωση τις έπιστολές των φίλων μου: Χρήστου Βλάση (*), Μενέλαου Νικέλλη, Λεωνίδα Κοντονάση (* Σ' εύχριστώ για τα καλά σας λόγια. Έν τάξει ή συνδρομή), Νικ. Καραγιάννη (* Εύχριστώ), Ιωάννου Σαχινίδη, Σωκράτη Τραχανή, Ιωάννη Χουλιάρα, Θ. Τσιόβαρά (* Σ' εύχριστώ για τα καλά σου λόγια), Μάρης Σταματιάδου, Ευθυρίου Χειλίδη και Ιωάννη Χειλίδη (* Εύχριστώ), Πατριάρχου Παλάση (*), Δημ. Βασδέκη, Απ. Κων. Παπαγεωργίου (Έν τάξει Λάμπρο Ντότσι), Γεωργίου Σαυλίδη (Εύχριστώ θερμά για όλα), Δ. Σφυρή, Ειρήνης Κρασάδα (* Εύχριστώ θερμά για το τόσο ωραίο σου γράμμα που πραγματικά με συνεκίνησε), Βασ. Καπαγερίδη, Νικ. Τσιπουρίδη, Εύαγγελου Σιακαδέλα (*), Αντ. Μαρκουλάκη (*), Κων. Ντέμπου, Χρ. Καρανάσιου, Ανδρέα Μανώλη, Νικ. Δημάγγελου (*), Διογένη Μαντραζί, Εύαγγελου Νικολάου (για τους συμμοριολήπτες ή συνδρομή είναι μόνο 10.000), Δ. Σταμέλου, Γεωργίου Γάρδου (σε χρέωσα με 2000 δρχ.), Νέστορα Ροδίου (*), Αποστόλου Αρχειονίδη, Φωτεινής Βασιλοπούλου (*), Παν. Ε. Καβαρνό και Γεωργίου Ε. Μανωλάκη (*), Έλενθ. Αναστασιάδη (*), Γιώργου Θεοδοσίου (* Σ' εύχριστώ θερμά για την έγγραφη ως συνδρομητικό του Βασιλείου Παπαδημητρίου), Ρένας 'Ηλιού (*), Νικ. Χατζηιωαννίδη (*), Χρήστου Μπαλιάκου (*).

Πήρα τις συνεργασίες των φίλων μου: Βασιλείου Παπαδάκη, Μίμη Βεργήλη, Θεόδ. Παπαδόπουλου, Αντ. Θεοφιλάκου, Ναπ. Σαΐνη, Ανδρ. Παπαλαζάρου, Κώστα Μποςινάκη, Ντίνου Μελισσινού, Άλκη Καραούμενου, Γεωργίου Σπ. Μπαρμεροπούλου, Γιώργη Τσάλιου, Μικρού Βοσκού, Δάφνης του Εφράτα, Νίκου Γιούλη, Νίκου Κυριακοπούλου, Ι. Φ. Χατζοπούλου, Αθ. Νικ. Αθανασοπούλου, Κων. Φουλίδη, Ιωάννη Νασούλα, Κων. Κανάτα, Κλεάνθη Ρόρη, Καίτης Δαμιανάκη, Αθ. Παλιούρα, Γεωργίου Σαυλίδη, Πάνου Ασιναίου, Δημ. Μέριανου Πάνου Παπασπύρη, Γεωργίου Τσάλιου, Ούρανοκατέβου (λές πεννομαχίες, αλλά έγω τις πήρα και με το δικίο μου νομίζω, για συνεργασία, μια και δεν τις συνάδευες και με το αντίτιμο), Θ. Σωνίτη, Δημ. Κ. Σφυρή, Ιωάννη Λιόντου, Νίκου Καλού, Γεωργίου Χωριωτάκη, Φώτη Κομπορόζου, Ιωάννη Μ. Τσάκωνα, Β. Ίωσφίδη, Ζαχαρία Τσιρπανλή, Νίκου Γιαννούλη (σε συχαίρω ειλικρινά για όλη αυτήν την παραγωγή σου. Άλλα μη ξεχνάς πως για να τα διαβάσω μόνο χρειάζομαι ώρες. Επίσης σ' εύχριστώ γι αυτό που μου αφιερώνεις. Πρέπει να διορθώσω μια ανακρίβεια: Δεν καταγόμαι από την Πεσσάδα αλλά από τον Ασπρογέροκα της Κεφαλληνίας), Γεωργίου Αραβανή, Χρυσ. Παπαθανασίου, Σαρδελουράς, Δημ. Παναγιωτίδη, Νίκου Ταμπούρη, Μιχρή Ποιήτριας, Μάικελ, Γεωργίου Γερασιμάτου, Γεωργίου Ι. Τσάλιου, Παν. Νικ. Ζάννη, Θεόδ. Θ. Μοσχόπουλου, Νίκου Σαλονικίου (μετάφραση), Κώστα Θανοπούλου, Πασχάλη Γκουντιάκη, Νίκου Εύθ. Ταμπούρη και Π. Μητράκη.

Πήρα τις Σπαζοκεφαλίες των φίλων μου: Σωτηρίου Καραβασίλη, Νίκου Βερίτη, Γ. Γεωργιάδη, Δημητρίου Θεοδώρου, Ρίκι-Ρίκι-Ταύλι, Γεωργίου Ταρασίδη, Γεωργίου Σαυλίδη, Ιωάννη Λιόντου, Αγγέλου Αλεβίζου, Αγγέλου Δόδα, Κων. Γίτσα, Νίκου Γιαννούλη, Νικ. Ίωάν. Σηφάκη, Παν. Ζάννη, Σερραφείμ Παπαγεωργίου.

Πήρα τις αθλητικές συνεργασίες των φίλων μου: Β. Γεωργοπούλου, Α. Π., Φωτιάδη (δεν χρειάζονται λεπτά). Κλεάρχου, Κλεάνθη Μαρκούση, Δ. Κ.

Πήρα τα σκίτσα των φίλων μου: Καμπολλέρο (καλό), Γεωργίου Γεωργιάδη (καλό αλλά άκα Γιαννούλη (καλούτσικα), Νίκου όσο τα ήθελα καλά), Σωτηρίου Καραβασίλη (καλά), Νικηφόρου Μπενέκου (καλά, πολύ κα είναι με μολύδι), Γιώργου Καραβάνη, Σαρδελουρά, Μάικελ, Νίκου Γιαννούλη, Π. Ζάννη (καλό), Παν. Δελμητήσου (καλούτσικα), Νίκου Σαλονικίου (καλά), Αετιδέως (καλούτσικα), Ν. Σ. Ντότσι

Πήρα τα «Για να γελάτε» των φίλων μου: Χαριλάου Γεωργίου Γκουντου, Γεωργίου Γεωργιά-

δη, Κώστα Χρ. Μποςινάκη, 'Αθ. Νικ. Παπαθανασοπούλου, Κων. Κανάτα, Σωτηρίου Καραβασίλη, Ρίκι - Ρίκι - Ταύλι, Γεωργίου Σαυλίδη, Φώτη Στυλιανοπούλου, Γεωργίου Τρυφ. Πανουσπούλου, Παν. Ζάννη.

Πήρα τις έπιταγές των φίλων μου: Αγγελιάου Παπαοικονόμου, Γεωργίου Παρασκευαΐδη, Μαρίας Σταματιάδου, Κων. Κωνταντινίδη, Ίωάννη Πασαγιάννη, Εύαγγέλου Μαγκανιάρη και Έμμ. Τσιτωνάκη.

ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΒΑΝΗ: Δεν είναι άσχημα τα σκίτσα σου στο χαρτί που τα σχεδιάζεις. Το μελάνι το πιό κατάλληλο.

Διαβίβασα ΦΥΓΑΛΕΪΩΤΗ το γράμμα σου στο Γιοτρώ. Μόλις πάρω την απάντησή του θα σου την ανακοινώσω από την ίδια αυτή στήλη.

Δ. Κ. ΣΦΥΡΗ: Πιστεύω και υποστηρίζω ότι οι κατάρες δεν πιάνουν! Το περιστατικό που μου αναφέρεις δεν είναι, βέβαια, εξακριβωμένο: το έχεις ακουστά και πάντοτε σ' όλα αυτά υπάρχει και δόση υπερβολής. Ύστερα δεν μπορούμε να αποκλείσουμε τις συμπτώσεις. Έξήγησα και άλλοτε, έξηγώ και σήμερα ότι ένας κακός, ένας άνθρωπος που ζυλίζει τον πατέρα του, γίνεται μισητός, κακότροπος, άπρόσεκτος και είναι πολύ φυσικό να υποστή ένα άτυχημα. Δεν είναι δυνατόν ο Θεός να γίνεται εντολοδόχος και εκτελεστής της κατάρης είτε αυτή προέρχεται από τον πατέρα είτε όχι. Το «Αι εύχαι γονέων στρεφούν θεμέλια οίκων» πρέπει να έρμηνευθεί από την συμβολική του μορφή. Ένας άνθρωπος που κάνει το καλό και επισύρει τις εύχες των γονέων του δεν μπορεί παρά να προκόβη. Κι' ένας κακός, που από την κακία του έπισύρει την κατάρη των γονέων του, δεν μπορεί πούθενά να προκόβη.

Πρώτα-πρώτα ΘΟΔΩΡΕ ΣΩΝΙΤΗ είχα γράψει σε πρώην έφημερίδα την κριτική για το βιβλίο σου και δεν ξεχάσα να αναφέρω την πρώτη μας γνωριμία. Έλπίζω να το διάβασες. Αν όχι, φρόντισε να το βρής. Δημοσιεύτηκε στις 9/9/53. Έν τάξει το ζήτημα του συνδρομητικού. Για το ζήτημα της «Κριτικής» σου απαντώ μόνο: «Η αντικειμενική κρίση δεν είναι πάντα εύκολη. Άλλος κρίνει έτσι και άλλος κρίνει αλλιώς. Όλα είναι υποκειμενικά. Έδωσα πάντως το γράμμα σου να διαβαστεί από την «Κριτική».

Δεν μπορέσα να έξηγησω ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΑΖΙΝΕ γιατί έρωτήσεις για την στήλη «Με ρωτούν» απαντώνται, τις έστειλες με συστημένο γράμμα. Ο φάκελλός δεν είχε τίποτε άλλο μέσα. Μήπως είχε τίποτα και χάθηκε;

ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Δεν τα ξέρω όλα αυτά για τα όποια μου γράφεις: θα παρακαλέσω όμως ένα ειδικό να γράφει πως μπορεί να γίνη ένα μικρό ραδιόφωνο.

Εύχομαι περαστικά στον κολό σου πατέρα ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΥΛΕ. Το άλλο ζήτημα θα τακτοποιηθή.

ΦΩΤΗ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ: Το θέμα που ανακινείς με το γράμμα σου χρειάζεται μεγάλη ανάπτυξη. Και έλπίζω να μπορέσω γρήγορα να γράψω σχετικά.

Σ' εύχριστώ ΣΙΜΟ ΤΣΙΛΙΚΑ για τα καλά σου λόγια.

ΣΩΓΡΑΦΟ ΡΕΝΟΥΑΡ: Λυπάμαι πολύ αλλά δεν μπορώ να δημοσιεύσω την άγγελία σου. Μπορείς να κατηγορήσεις αλλά όχι και να μεταχειριστείς — ένας κι έσύ καλλιτέχνης — τέτοιες φράσεις. Έχεις το δικαίωμα να δημοσιεύσεις άγγελίες αξίας 10.000 δραχμών και να αναφέρεις μόνο πως έχουν προληφθώ με την ένδειξη 67—56. Μπορείς να κάμεις την επίθεσή σου αλλά... να την απαλλάξεις από φράσεις που δεν πρέπει να τις μεταχειρίζεται ένας νέος σαν και σένα. Ξέρεις δε πόση έκτίμηση τρέφω για το ταλέντο σου και το ήθος σου. Γι' αυτό μάλιστα δοκίμασα και τόσο έκπληξη.

Το μόνο που μπορώ να σου πώ ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ είναι ότι «Έν έπληρα τις άγγελίες σου, τις δημοσίευσαν».

Εύχριστώ ΦΩΤΗ ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΕ για την προαιρετική σου εισφορά (67—68).

Χαίρω ιδιαίτερώς ΖΟΡΟ που πέρασες τόσο καλά στην κατασκίνωση.

Διαβίβασα, ΑΓΓΕΛΕ ΔΟΞΑ, το σημείωμά σου στον συνεργάτη μας του Σκακιού. Έλαβα, όπως θυμάμαι αρκετά με το ψευδώνυμο Αγγελοσ Δόδας και σου απάντησα. Δεν ήρθα όμως ούτε δώλωση ούτε χρήματα για το ψευδώνυμό σου. Πάντως έγκρινω το ψευδώνυμό σου και σε χρεώνω με 2.000 δρχ.

Μόλις έχω, ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗ, πληροφορία για τη Σχολή Κερκύρας, θα σου απαντήσω.

Κανονικά, έπρεπε να είχες πληρώσει την συνδρομή σου Ι. ΤΣΑΚΩΝΑ. Όταν θέλεις, και άμείως, εάν φυσικά είναι εύκολο, μπορείς να την στείλεις με ταχυδρομική έπιταγή ή συστημένο γράμμα.

Την γνώμη του Περιδικού για την συνεργασία σου, ΖΑΧΑΡΙΑ Ν. ΤΣΙΡΠΑΝΛΗ, θα την πάρης από την Κριτική.

« Πήρα με ιδιαίτερη χαρά, ΦΩΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΓΟΥΛΙΜΗ, το γράμμα σου από τα Τζαννάτα της Κεφαλληνίας που κι' αυτά καθώς μεθαίνω δέχτηκαν το βάρος της συμφοράς από τους σεισμούς. Σε είχα πραγματικά στο μυαλό μου και ζητούσα πάντα πληροφορίες για σένα. Μη λησμονάς πώς στην ίδια περιφέρεια της Κεφαλληνίας είδα κι' εγώ το φθόγ προ 50 περίπου χρόνων. 8 χρόνων παιδί, δοκίμασα την λαχτάρα από τους σεισμούς του Ιανουαρίου του 1912 και είδα τα σπίτια μας, τα σχολεία μας να σωριάζονται σ' έρείπια. Θρηνησμε και τότε θύματα. Άλλα βγήκαμε και τότε νικητά από την δοκιμασία, όπως είμαι βέβαιος θα βγίητε και σεις.

« ΝΙΚΟ ΑΥΓΙΝΕ: Και αυτή τη φορά δεν συνοδεύεις με χρήματα τις άγγελίες σου. Ούτε μου δίνεις την παρμηκική πληροφορία γι' αυτό! Τι θα γίνει; Τις δημοσιεύω κι' αυτή τη φορά.

« ΒΑΝΑ: Συνήθως τα ταχυδρομικά πληρώνονται. Δεν χάλασε όμως ο κόσμος. Πάντως σ' ευχαριστώ. Που μου έστειλες αυτό το τόσο ωραίο γράμμα σου. Σε βεβαίω με γέμισε χαρά και νόμιζα πως βρίσκομαι κι' εγώ μαζί σου και με τον αδελφό σου στα Άρτινα βουνά. Λυπήθηκα, φυσικά, για τα άλλα που μου γράφεις. Θέλω να τα παίρνω όλα αβώτα και παιδιαστικά. Πάντως θα λάβω τα μέτρα μου. Δεν ήταν φυσικά ανάγκη να μου γράφεις όσα μου έγραψες. Μην άνησυχης. Ξέρω πάντα με ποιους έχω να κάμω! Σπάνια γελιέμαι. Και για σένα έχω σχηματίσει την πιο καλή γνώμη.

« Δημοσιεύω εδώ ΜΙΚΡΗ ΠΟΙΗΤΡΙΑ, ολόκληρο το γράμμα σου: «Με την εύκαιρία του διαγωνισμού α' Αν σάς άρέσει», που κηρύχτηκε προ καιρού, θέθελα να γράψω και εγώ λίγα λόγια. Φυσικά εκτός διαγωνισμού. Έμενα μ' άρεσουν όλες οι εικόνες και σαν έμπνευση και σαν έκθεση. Πρώτα - πρώτα, όλα τα θέματα είναι παρμένα από την Έλληνική ζωή. Δεν έχουν επάνω τους τίποτε το μοντέρνο, το «Δυτικό». Και σάς βεβαίω πως αυτά άρεσουν στους περισσότερους και ιδιαίτερως σε μάς τα ξενητεμένα Έλληνόπουλα. Με τις ζωγραφικές αυτές εικόνες θυμόμαστε την ωραία χωριατική ζωή που περάσαμε προ του πολέμου. Και μήπως μόνο σέ μάς; Άς άνοιξουμε μια παρένθεση και άς μιλήσουμε ξεφύγοντας βέβαια από το θέμα για την λογοτεχνία και ποίηση. Πόσο και πόσο δοξάστηκε ο Παπαδιαμάντης που με τόση χάρη «ζωγράφισε» την γραφική ζωή του αγροπλημένου του νησιού, της Σκιάθου; Και μήπως ο Μωραϊτίδης, ή Δέλτα, ο Καμπούρογλου, ο μεγάλος μας Παλαμάς, ο Κρυστάλλης, στα γεμάτα νόνα απ' το φαρμάκι της ξενιτειάς, τραγούδια του; Κλείνουμε... Χρονικό μήπως δεν άφησε ο πίνακας «Τα πρώτα βήματα» του Λύτρα; Και όλα αυτά και γιατί ένοιωσαν τί συγκινεί τον Έλληνα. Και όσο για τα χρώματα, τί να πώ; Με καταγοητεύουν. Άπαλά αλλά τόσο ζωντανά! Ίσως θα πή κανείς πως είναι «ακατοίμα». Όχι, χίλιες φορές όχι. Θα έχω μεγάλο άδικο. Γιατί μπορεί να μάς άρεσουν για μια στιγμή τα χτυπητά, τα φανταχτερά χρώματα αλλά σιγά - σιγά θα χάσουν την άξία τους. Ένώ αυτά με την κρυφή τους γοητεία και τώρα και πάντα θα μάς άρεσουν. Μήπως έχω άδικο;

« ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ: Μέσα στο γράμμα σου δεν ύπρχαν χρήματα. Έχασα να σου γράψω άκόμη πως δεν πήρα ούτε την έπιταγή που μου έγραψες την άλλη φορά. Δεν ρωτάς στο ταχυδρομείο; Μία αίτηση με την άποδειξη θα μάς δείξει τί έγινε! Σε χρεώνω με τα πολλά και με τα σημερινά.

« ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΛΟΓΑ: Για λόγους που δεν μπορώ να σου εξηγήσω, ο έρασος να γίνει μεταξύ των μελών σας. Μη μου ζητήσετε το γιατί.

« ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΕΛΗΜΗΤΣΟ: Από τώρα και στο έξης δεν έχεις παρά να παρακολουθής την στήλην της Κριτικής. Όσο για το ζήτημα των αντιγραφών δεν φθάνουμε στη λύση του προβλήματος παρά μόνο με συγκεκριμένες καταγγελίες.

« Δεν θέλω να σε κακοκαρίσω ΠΑΝ. ΖΑΝΝΗ, αλλά σε έρωτώ: Είναι αυτά που μου έστειλες πράγματα που προκαλούν το γέλιο, όσο και τα σπριζώνονται σε λογοπαιγνία; Διάβασέ τα και συ και οι άλλοι, εδώ:

— Τί έργασία κάνει ο μηρός;

— Γράφει ποιήματα!...

— Θα πάμε έκδρομή;

— Αδύνατον!

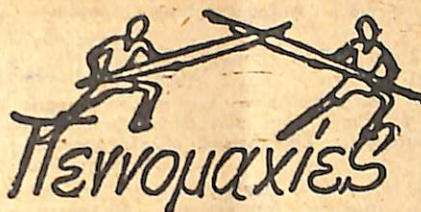
— Δός του τροφή να δυναμώση.

« Άς τα διαβάσουν και οι άλλοι και άς μου πουν τη γνώμη τους.

« Σ' ευχαριστώ ΡΟΖ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ για το τόσο ωραίο και ευγενικό γράμμα σου. Δίνε το περιοδικό στα παιδιά να το διαβάσουν.

« Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝΟΥΤΣΟΣ μου γράφει ότι ο «Αιόνας μαθητής» είναι δικός του, τον έγραψε αυτός και καλεί τον Νίκο Αύγιον να δώσει περισσότερα και συγκεκριμένα στοιχεία για την καταγγελία του.

« Διάβασα το γράμμα σου ΘΟΔΟΣΗ ΜΟΣΧΟ-ΠΟΥΛΕ και με λύπη έμαθα πως και οι άνδριάντες

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδώνυμου: δραχμές 2.000. Δημοσιεύσεως άγγελιών 100 δραχμές ή λέξη).

1419. (Χ.Χ.) Διάφορες άσχολίες, συλλογικές και μη, μ' άνάγκασαν να βρεθώ τόσο καιρό μακριά από τις τόσο άγαπημένες αυτές στήλες. Έλπίζω όμως ότι από σήμερα κι' ύστερα θα βρίσκω έστω και λίγο χρόνο να τον διαθέσω για ναρχώμαι σ' έπαφή με τους τόσο καλούς φίλους της στήλης αυτής. Φάρος Άρετής (Πρόεδρος «Ελικώνος»)

1420. Σκέψεις, ιδέες και πείρα πολυετής μπήκαν κάτω και έβαλαν τα θεμέλια για την καινούργια δράση του «Ελικώνος». Καινούργια πρωτότυπη άποδοτική όργανωση ύπάρχει πολλά... Φάρος Άρετής (Πρόεδρος «Ελικώνος»)

1421. (67—52) Έφθασα από το Μόντε Κάρλο, άργησα έ; με συγχωρείτε, μπράβο σας, χάλασε στον άέρα το αεροπλάνο και ταξίδευσα μες στην κοιλά του καρχαρία, αλλά εύτυχώς ή Πεννομαχιστήλη με έβγαλε. Σας στέλνω χαιρετίσματα από τον θείο μου τόν Γ'νάση. Όποιος θέλει να πάη μαζί του αναλαμβάνω εγώ, μόνον άς μου γράψω. Άριστοκράτης του 1960

1422. ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΣΤΗΛΗ: Καβάλλα σ' έναν μέρμηκα γυρνά - γυρνά στους δρόμους — για να γνωρίσω και άργά τους πεννομαχούς όλους. — Νά ο Μπούλης σέλει μέλλες — και ο Έξάφωλος στού Φά, άχ τί τρέλλες — ο Σαλονικιός ο μέγας μασάει πουρό — και ή Έδεσσαίσιπούλα παπαλάει μούρο. — Νά ο Γόνς Άθηνών που μυρίει Δαρβίνο — και ο Ριν-τίν-τίν παίξει μανδολίνο — ο Δικηγόρος της Νεολαίας ρητορεύει — και το Πουλί τόν Γρεβενών τα μουσκεύει. — Η Ντολорέ, άχ τί μοντέλλο — και ο Ίκαρος με άρκουδιότικο καπέλλο. — Η Ζηλιάρα στού Έλλάδα — και ο Βορώνος Χ κάνει καντάδα. — Ο Άρχαίος με ένα μανδύα — και ο Τεμπέλης φωνάζει: «μά τόν Δία» — Ο Αιγιάτης ύπαρξιστής — και ο Θάνος Άθανάτος στοχαστής. — Ο Βουλγαροκτόνος κάνει την παπία — και ο Άρχιπεννομάχος με κάτι χάπια. (Συνεχίζεται). Άριστοκράτης του 1960

1423. Χαιρετώ: Έλληνική Έλπίδα, Γλυκειά Σπανιόλα, Ξανθή Μπουκλίτσα, Δάφνη του Ευρώτα. Άλληλογραφείτε; Στέλνω έγκάρδιον χαιρετισμόν στην Άτυχη Χαδανέζα. Άριστοκράτης του 1960

1424. Προσεχώς νέες εκπλήξεις έχω και σταθμό ραδιόφωνών, άχ αυτά τα λεπτά, είμαι και ποιητής, που να μην έδωκε, ζωγράφος άριστος, σατυριστής μέγας, σκιτσογράφος κλπ. Άριστοκράτης του 1960

1425. (67—53) Κύριοι πεννομαχοί, σάς χαιρετώ όλους φιλικά. Ίδιως δε την Άγνωστη Έλληνίδα, το Άγρίμι της Πάμπας, Παιδί του Άμδρακικού. Παιδί της Μακεδονίας

1426. (67—54) Ένα μωραϊτικό αντιχαιρετισμό στούς: Άριστ, Όλύμπιον, Ρολάνδο Κατσάνο

του Ήλ. Μηνιάτη και του Πετρίτση βρίσκονται πεσμένοι θύματα και αυτοί των σεισμών. Όθρος. Όθρος. Ναιώθω τόν πόνο σας. Ναιώθω την άπόγνωση του λαού. Άς έργασθούμε όμως όλοι, μικροί και μεγάλοι, για την άνοικοδόμηση.

« Η καταγγελία του Ι. Κορίδη έγινε και περιμένη ΑΕΤΙΔΕΑ την άπολογία του κατηγορουμένου.

« Μου γράφεις ΚΥΡΙΑΚΟ ΔΕΡΜΕΤΖΙΔΗ: «Ναιώθω ιδιαίτερη χαρά όταν διαβάω το περιοδικόν. Σας θεωρώ μεγάλο δάσκαλο. Άς είναι εύλογημένοι αυτοί που σκέφθηκαν να το εκδώσουν».

« Κάθε φύλλο ΓΙΩΡΓΟ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ τιμάται 2.000 δραχμές. Σε παρακαλώ άλλη φορά για να μπορώ να σε εξυπηρετώ, γράφε μου χωριστά τα διαφορά θέματα.

« ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Για τις πεννομαχίες δεν χρειάζεται ή άποστολή χρημάτων. Τις 1000 δραχμές τις θεωρώ πλέον ως προαιρετική εισφορά. Οι έρωτήσεις σου δεν έλήφθησαν ύπ όψη — άν θυμάμαι καλά — γιατί ήταν γραμμένες στο ίδιο χαρτί με άλλα θέματα και δεν μπορούσαν να τις ξεχωρίσω για να τις βάλω στο φάκελλο «Με έρωτούν και άπαντών».

« ΠΙΝΟΚΙΟ: Έσθ μόν καλά έκαμες και μου έστειλες την καταγγελία και την πήρα ύπ όψη

(καλώς ήλθατε) Τροβαδούρον, Τσιγγανοπούλα, γράφω. Γειά - χαρά Λ. Ντά Βίντσι.

Δάφνη Ευρώτα (όλάνθιστη)

1427. Θερμοαντιχαιρετώ Τροβαδούρον. Χαιρετώ Κρινάκι Αύγης, Ν. Αύγινο, Κ. Τριαντάφυλλο. Δροσσταλίδα (διαμαντένια)

1428. (67—55) Πρωτοπαίνοντας στην κίνηση χαιρετώ όλους. Ίδιαίτερως Σαμβρακιώτην, Γεωργασπάρ και Προκομμένον Τεμπέλην.

Ρίκι - Ρίκι - Ταύλι (ό ή) Σμάρω

1429. Με βλέπετε όλοι, μπήκα κι' εγώ στην πεννομαχιστήλη. Είμαι ο θρυλικός Ρίκι - Ρίκι - Ταύλι. Φυλαχθήτε!

Ρίκι - Ρίκι - Ταύλι

1430. (Χ.Χ.) Πολύ με ικανοποίησε, φίλη Ξανθομπουκλίτσα, ή πληροφορία σου 1208. Γεία χαρά. Καμπαλλέρο

1431. Τί μπορεί να περιμένη κανείς από σένα, 1298; «Σταγγοραμένους άνθρωπος» δεν είσαι; Τί άξία μπορεί να έχουν και τα λόγια σου; Πάψε, λοιπόν, να μη σου κόψω τα σπάγγια σου και διαλύσης, φουκαριάρη! Καμπαλλέρο

1432. (67—63) Θερμοαντιχαιρετώ Άτυχη Χαδανέζα, Πάνθηρ, άλληλογραφούμε; Πρωτογράφε μέσω περιοδικού. Δόν Ζουάν

1433. Κουκουναροθερμένε, έχω ετοιμάσει και ένα μαντήλι για... Δόν Ζουάν

1434. Ν. Ντά Βίντσι = Ζωγράφος τέλειος. Ίπτάμ. Θεσσαλός = Πεταμένος. Νικολάκης Σαλον. = Παπαρδέλας. Έξάφωλος - Ντολорές = Τί ζευγάρι ταίριαστό. Δόν Ζουάν

1435. (67—62) ΚΗΠΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ. Έστιατόριον - Άναψυκτήριον. Όρχήστρα του ξεδιωμένου Ν. ντά Βίντσι. Τραγουδι: ή ύψίφωνος Άγνωστη Έλληνίδα. Η κυρία Λ. Ντά Βίντσι. Ο ύψίφωνος Λεονάρδος Ντά Βίντσι. Η Γλυκειά Σπανιόλα και διάφοροι άλλοι οΐτινες άνήκουν εις το τμήμα των ύπαρξιστών των όποιων άρχηγός είναι ο παλιμβούλος Λ. Ντά Βίντσι, όστις είναι και εκ Θεού θεότρελλος. Η μορφή δε την όποιαν παρουσιάζει είναι φρικώδης. Με μιση γενειάδα και πολλά άλλα για τα όποια θα μου έτρωγε 4 άρες και 12 λέγοντάς τα. Διά τούτο περιορίζομαι να τα αναφέρω εις έπόμενον τεύχος. Έπάνω του ου ου του κουτσόδλαχου. Παιδί της Μακεδονίας

1436. (67—61) Παιδί του Άμδρακικού (1152) τί ψέλνεις βρέ παιδί μου; Ντολорές (1200) ευχαριστώ. Δόν Ζουάν (1194) έγραψα μέσω περιοδικού. Τρελλή Μπαλαρίνα, στην Άρτα; Κοροιδεύομαστε εδώ πέρα; Μίλτον Ντρέϊκ

1437. Θερμοχαιρετώ Κόκινο Φίδι, Βορώνο Χ. Μαύρο Πειρατή, Άτυχη Χαδανέζα, Άγνωστη Έλληνίδα και Ευζωνοπούλα. Μίλτον Ντρέϊκ

(... άνθρωπος με την... κουκούλα)

1437α (67—60) Κατερχόμενος δια πρώτην φοράν στον έκλογικόν άγώνα, ζητώ απ' όλους τη ψήφον ήτις θα συμβάλει εις την ισχύν της αντιπολιτεύσεως κατά της κυβερνήσεως του Σαλονικιού. Θα προσπαθήσωμεν να ξεδουτερώσωμεν τους σαχλαμαρούντας Ν. Σαλονικιό, Λ. Ντά Βίντσι, Βορώνος Χ, Ριν-τίν-τίν, Έξάφωλον και Τροβαδούρο. Υποψήφιος Βουλευτής

1438. Βορώνος Χ, τα λόγια σου λίγα και ή γλώσσα σου κοντή γιατί θα σε τσακίσω. Τα κορίτσια να τα σέβονται. Πεννοδραύστης

1439. Βορώνος Χ άλληλογραφούμε; Γράψε: Κ. Κ. Φιλιντοράκη, Πήτερ Άκλαντ 28, Ρόδος. Υποψήφιος Βουλευτής (Δωδεκανήσου)

1440. (67—68) Πρωτοπαίνοντας στην κίνηση

μου. Δεν την δημοσιεύω: πρώτα γιατί πέρασε από τότε πολύς καιρός και μπορούμε να πούμε το άδίκημα... παραγράφηκε. Δεύτερο και σπουδαιότερο, ή πατρίδα του καταστράφηκε. Τί να του πώ τώρα σ' αυτή τη συμφορά; Άς το λησμονήσουμε. Νομίζω πως συμφωνείς και σύ! Για το συγχαίρω για όλα όσα μου γράφεις.

« Στην Σχολή Έρεδρων Άξιοματικών Κερκύρας, ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗ, οι στρατεύσιμοι των διαφόρων κλάσεων οι όποιοι έχουν έπιλογή από τα Σ.Ε.Ο. ως έφεδροι άνθυπολοχαγοί. Ίδιωται δεν γίνονται δεκτοί. Η Σχολή Υπαξιωματικών Πατρών μετεφέρθη εις την Σύρον. Σ' αυτήν μπορούν να φοιτήσουν και ιδιώται ηλικίας 18 - 21 έτών οι όποιοι έχουν άπολυτήριον Δημοτικού και άνω. Έφέτος ή Σχολή Υπαξιωματικών προσέλαβε 400 νέους υπαξιωματικούς. Δεν γίνονται διαγωνισμοί αλλά διεξάγεται έπιλογή μεταξύ των ύπαξιωμένων εκ των όποιων οι συγκεντρώοντες, κατά την γνώμη των Άξιωματικών Έφεστών, τα προσόντα ενός υπαξιωματικού, εισάγονται στη Σχολή.

« Νομίζω πως το πήρα; ΛΑΜΠΡΟ ΝΤΟΤΕΙΑ. Και σου άπάντησα. Έτσι δεν είναι;

« Άπάντησα σε όλα τα γράμματα που είχα στα χέρια μου μέχρι και της 20 Σεπτεμβρίου.

τοῦ περιδικίου χαιρετῶ ὅλους - ἐς καὶ ἰδιαιτέρως
Θρακίῳ, Ζηλιάρᾳ, Λ. Ντὰ Βίντσι, Δυὸ Ἀδελ-
φάκια κ. ἄ. Λ. Ντὰ Βίντσι, ἀλληλογραφεύμε; Συμ-
φωνῶ Ναυτῇ τῆς Ξηρᾶς (1990).

Φώτης Στυλιανόπουλος

1441. Χά! χά! χά! Χαριτωμένη Ντολорὲς ποῦ
στὰ χλωρὰ κλαδιά γλυκεῖα φωνή ἐκεῖ ὑψώνεις —
καὶ ὅλους τοὺς πεννομάχους, ὅλους, μὲ ὅλους
τούς... στραβώνεις. — Πρόσεξε μὴν κῆνης μπάμμ!
Φώτης Στυλιανόπουλος

1442. (67—69) Τὸν εἶδα τὸν Ἑξάφυλον —
τρεχάτος νὰ πηγαίνει — στὸ αὐτοκίνητο νὰ μπαί-
νῃ — ποῦ παῖε στὸ Δαφνί.
Ζορὸ

1443. Μ. Πειρατῇ, θυμᾶσαι τὴ ὥρα!α περνοῦ-
σαμε στοὺς Προσκόπους;
Ζορὸ
(τὸ Προσκοπάκι)

1444. (67—70) Πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη
χαιρετῶ πάντας. Ἑλληνικὴ ἐλπὶς καὶ Σαρδελ-
λουρὰ δέχομαι ἀλληλογραφία σας. Ὁ πόθος μου
εἶναι νὰ γνωρισθῶ μὲ Ἑλληνόπουλα - ἐς. Γράφε-
τε: Στέλιον Ἰωσηφίδην, Α.Π.Α.Κ., Γεωργικὴ Σχο-
λὴ Θεσσαλονίκης. Γεῖα - χαρά.

Καβαλλάρης τῆς ἐρήμου
(πάντα εὐθύμως)

1445. (67—76) Ἡ Αὐτοκρατορία τῆς ΠΛΑΚΑΣ
ἐκπληρώνοντας τὴν ὑπόσχεσίν της προκηρύσσει (μὲ
πρωτοβουλίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Ν. Ντὰ Βίν-
τσι) μεγάλου καὶ πρωτότυπου Δημοψήφισμα γιὰ τὴν
ἀνάδειξη τοῦ πρώτου (1ου) καὶ δευτέρου (2ου)
σκιτισσογράφου καθὼς καὶ τοῦ 1ου καὶ 2ου στι-
χοῦργου ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ μας.
Κάθε πεννομάχος ποῦ θὰ θελήσῃ νὰ λάβῃ μέρος
στὸ Δημοψήφισμα, θὰ γράψῃ Πενομαχίαν στὴν ὁ-
ποία θὰ ψηφίσῃ 1ον καὶ 2ον ἐκ τῶν στιχοῦργων
καὶ ἐκ τῶν σκιτισσογράφων. Καὶ ὁ μὲν 1ος θὰ παίρ-
νῃ 2 βαθμοὺς ὁ δὲ 2ος 1 βαθμό. Ἐκεῖνος ποῦ θὰ
συγκεντρώσῃ τοὺς περισσότερους βαθμοὺς χαρι-
στὰ στὸν κάθε κλάδο (σκιτσο καὶ στιχο) θὰ ἀνα-
κηρυχθῇ 1ος καὶ ὁ κατόπιν ἐρχόμενος εἰς βαθμοὺς
2ος. Καὶ οἱ 4 νικηταὶ (2 σκιτσο καὶ 2 στιχοῦργοι)
θὰ βραβεύθουν. Προσοχή! Ὑποψήφιοι θεωροῦνται
ὅλοι ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων δημοσιεύονται ἢ ἐδημο-
σιεύθησαν σκίτσα τῶν ἡ στίχοι. Ἡ μεγάλη πρωτο-
τυπία τοῦ Δημοψήφισματος εἶναι ὅτι δὲν θὰ ἐπι-
βαρυνθῇ κανεὶς μὲ χρεῖματα διὰ τὰς πενομαχίας
αὐτάς. Θὰ δημοσιεύονται δωρεάν. Μάλιστα, Δω-
ρεάν. Τὰ ἔξοδα ἀναλαμβάνει ἡ Αὐτοκρατορία τῆς
Πλάκας. Προσοχή! Οἱ ἐν λόγῳ πενομαχίες θὰ
θεωροῦνται ἔγκυροι μόνον ἐὰν εἶναι γραμμέναι:
Διαγωνισμός Αὐτ. Πλάκας. Ψηφίζω: Σκιτισσογρά-
φον 1ον, δεῖνα, 2ον τάδε. Στιχοῦργόν: 1ον αὐ-
τόν, 2ον, ἐκεῖνον. Ψευδώνυμο. Πενομαχίες θὰ δη-
μοσιεύονται μέχρι καὶ τοῦ τέλους τῆς 1ης Νοεμ-
βρίου δηλαδὴ 2 τεύχη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ
Δημοψήφισματος. Ἀποτελέσματα (ἀνεῖ ἀναβολῆς)
στὸ τέλος τῆς 15 Νοεμβρίου. Ὅλοι οἱ γιὰ νὰ
ἀνακηρυχθῶν οἱ νικηταί. Στείλατε λοιπὸν σύντο-
μα τὴν πενομαχίαν σας. Μὴν τὸ ἀναβάλετε. Μὴ
φοβηθῆτε ὅτι θὰ σχηματίσετε ἔχθρες, ἐπειδὴ θὰ
εἶναι ἀνοιχτὸ τὸ Δημοψήφισμα. Ἐκτιμῆσατε τὴν
ποιότητα καὶ ὅχι τὰς φιλίας, γιὰ νὰ βγάλουν
τούς πραγματικοὺς νικητὰς.

Αὐτοκρατορία τῆς Πλάκας

1446. (67—77) Παλιὰ ἐγὼ, ξανάρχομαι στὴν
στήλῃ, χαιρετῶντας ὅλους σας. Μαρικίττα

1447. Ἀηδονάκι, Μ. Ποιήτρια, Ζ. Ρενουάρ,
γιατὶ χαθήκατε; Τ. Μπαλλαρῖνα, χαιρετίσματα
στον ξάδελφο. Μαρικίττα

1448. Μ. Ποιήτρια, ξέρω γιατί χάθηκες. Εἶσαι
θυμωμένη; Λ. Ντὰ Βίντσι, γεῖα - χαρά. Μαρικίττα

1449. (X.X.) Στοὺς: Ζηλιάρᾳ, Π. Τεμπέλη,
Λ. Ν. Βίντσι (συνέχεια ἀπ' τὴν 1305): Τί σπου-
δαῖο πεννομάχοι — τί μεγάλοι ποιητὲς — μὰ σὲ
τοῦτῃ δὴ τὴ μάχῃ — δὲν θὰ βγαῖν νικητὲς. —
Ἡ περιφημὴ τους πένα — βούλιαξε, ὅπως κι'
αὐτοὶ — καὶ τραβοῦν γιὰ τὸν πυθμένα — οἱ με-
γάλοι στιχοῦργοι. — Κι' ἐκεῖ κάτω θὰ ἐμπνευ-
σθοῦνε — μόνον στίχους τοῦ βυθοῦ — καὶ ἀλάτι
πιὰ θὰ βροῦνε — νὰ τοὺς βάσουν, τοῦ λοιποῦ!...
Νίκος Αὐγινὸς

1450. Στὴν Ντολорὲς (γιὰ τὴν φλυαρία της):
Σώπα, ζαρῶσου, τὸ πρόσωπο κρύψε στὰ μαύρα
κρέπια — πηγαίνε, τὸν κισσὸ μὴν κοιτᾷς ποῦ
τὰ κάγκελλα σφίγγει, τὸ γερᾶνι στὴ γλάστρα. —
Σπρώξου πίσω γοργὰ καὶ στὸν πρώτο ἀγκαθερὸ
κρύψου βάτο — χάσου κάτω ἀπ' τὴ γῆ, νὰ μὴ
βλέπῃς καὶ νὰ μὴ θυμᾶσαι — πὼς ἀκόμα ὡς
χτὲς ἦσαν γέννημα καὶ θρέμμα τῆς σαχλαμάρας.
Νίκος Αὐγινὸς

1451. Προκομμένος Τεμπέλης — Ντολорὲς (πρὸς
τὸν ΕΞΑΦΑΛΛΟΝ, ποῦ ὁ χαμός του, τοὺς ἀνησυ-
χεῖ τρομερά):

Σήμερα δὲν σὲ ζητοῦμε, δὲν σὲ βρίσκουμε, δὲν
εἶσαι κοντά μας. Τί ἔχουμε κάμει καὶ μὰς τιμω-
ρεῖς καὶ μὰς παίρνεις τὸ φῶς σου. Ὡς τὸ φρά-
κτη θὰ πάμε τοῦ κήπου, μήπως ἔχεις κρυφτεῖς μέ-
σα στοὺς θάμνους. Ὅθι πάμε ὡς τὴν ἀκρία τῆς πό-
λης, μήπως μὰς καρτερεῖς στὰ χωράφια. Ὅθι πάμε
στὸ γιαιλό, μήπως μὲς ἀπ' τὴ θάλασσα ἢ φωνή

σου μὰς κρᾶξῃ. Ὡς τ' οὐρανοῦ τὶς
ἀβύσσους γιὰ νὰ ψάξουμε καὶ νὰ σὲ βροῦμε.

Νίκος Αὐγινὸς
1452. (67 - 70). Προσοχή, Προσοχή, νέος πεν-
νομάχος.
Ἀνδρέο Κρητικόπουλο

1453. Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅ-
λους - ἐς. Εἶσαι τόσο καλὴ Ξανθομπεκλίτσα ὅσο
σὲ φαντάζομαι; Σαρδελουρὰ ἀλληλογραφεύμε;
Α. Κρητικόπουλο

1454. (67 - 79). Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλόνι
σας χαιρετῶ. Ἀποκαλύπτω: Ἀδελφάκια —
Παλιούρας. Γ. Νέστωρ = Τερζίδης.
«Ἡρώας τῶν Σεργῶν»

1455. (67 - 80) Μετὰ ἀπὸ μεγάλῃ μου ἀπουσία,
ξανάρχομαι κοντὰ σας φίλοι μου.
Τρισεύγεν

1456. Ἀρχιπεννομάχε, γελᾶσθες! Ἰσως ἐσὺ
μοιάζεις μὲ καμήλα! Ἐγὼ πὼ πὼ νὰ ἴδῃς τί εἴ-
μαι!!!
Τρισεύγεν

1457. Δεχθῆτε ἕνα καρδιόγαλο, χαιρετισμὸν,
Θρακίῳ, Χάρυ Ράν, Ι. Ροδαλίνε, Ὑμνε Ἐλευθε-
ρίας, Ἐλάτε (θὰ μὲ εὐχαριστοῦσαν δυὸ λόγια σας)
Λεονάρδο Ἐγγραφα, περιμένω.

Τρισεύγεν
1458. Θαυμάσια ἡ δημοσίωσή σου Ροδαλίνε!
Ι. Θεσσαλὲ ἀντιχαιρετῶ, παστοχῶς δὲν εἶμαι σκι-
τισσογράφος.

Τρισεύγεν
1459. Τί σὲ νοιάζει Τεμπέλης; (1171). Γλυκὰ
ἀντιχαιρετίσματα Μ. Ἀγνωστῇ. Γεῖα - χαρά Ντο-
λорὲς, Τσιγγανοπούλα, Ξανθομπεκλίτσα, Ζηλιάρᾳ.
Τρισεύγεν

1460. (A.E.). Στὴν (1210). Τὴν γλώσσα τῶν
ἀκού - οὐ — γνωρίζετε κι' οἱ δύο — μιλώντας
θὰ σπῆξετε — περισσοὶ μεγαλείο. — Ἐγὼ τίς
μέλλεις ἔμαθα — νὰ λέω καρμελλές — πρὶν γρά-
φετε νὰ σκέπτεσθε — κι' ἀφήσατε τίς τρέλλες. —
Ὡ, Τροβαδούρε Ἀγγελε, — ὦ, Πάνθηρ Ἀπο-
στόλη — ἔμαθα πὼς σεσημοποιεῖς — εἰσατε στὸ
Ἀργαστόλι. — Κοιτάξετε λοιπὸν παιδιὰ — κι'
οἱ δυὸ σωφρονισθῆτε — τρελλοκομῶν φτιάξετε —
διὰ νὰ στεγασιτῆτε. Π. Τεμπέλης

1461. Στὸν Γλάρο Παγασητικῷ: Μὲ πάντρε-
ψες, εὐχαριστῶ, — καὶ ἀπὸ τῶν παιδιῶν σου —
πᾶρε τὴ γάτα νύφη σου — καὶ δῶσε τὴν στὸ γιό
σου. — Τὴν καλωσύνη ποῦ ἔκαμες — θὰ σοῦ
τὴν ξεπληρώσω — ὡς τράφιμον εἰς τὸ Δαφνί —
θὲ νὰ σὲ παραδώσω. — Ἀν πάλι δὲν σ' ἀρέσει
ἐκεῖ — πές μου τί θέλεις ἄλλο; — Πᾶρε σαποῦνι
καὶ σχοινί — γιὰ φιλικὸ ρεγάλο! Π. Τεμπέλης

1462. Στὸν Δὸν Ζουάν (1193): Εἶμαι εὐπα-
ρουσιώτατος — καὶ ὅλοι μὲ φωνάζουν — καὶ τίς
πεννομαχίες μου — ὅλοι τοὺς τίς θαυμάζουν. —
Δὲν ἀσχολοῦμαι πῶς πολλὰ — μὰ... πῶς σιγὰ
περνάται — γιατί φτωχὲ μου ἄνθρωπε — παρα-
πονεῖται ἡ στρατὰ! Π. Τεμπέλης

1463. Στὸν Θάνο Ἀθάνατο (1176): Στὸν ἐαυ-
τό μου γύρισα — καὶ ἀκέφτηκα λιγάκι — πὼς
εἶναι ὅλα περὶτὰ — γιὰ ἕνα μικρὸ παιδάκι. —
Τὸ βιτριόλι ἔτοιμο — καὶ σύντομα θὰ φθάσῃ —
τὰ νεῦρα σου ἐξάπαντος — παιδί μου θὰ δαμάσῃ.
Π. Τεμπέλης

1464. Γουλιέλμο Τέλλο (1039), ἀπὸ τὸ κατὰ-
στημα τοῦ μπάμπᾶ σου. Κρητικόπουλο (1066),
εὐχαριστῶ. Πραγματικὰ ἦταν πολὺ ὥραιο. Ρε-
νουάρ, μπράβο γιὰ τὸ σκίτσο μὲ κατάφερες! Ἀε-
τιδεῖα (1056), ἐπιφυλάττω. Μπαλλαρῖνα (1081)
θερμοναχίκαρετῶ. Μὲ εἰρείρεις; Τότε ἐλεύθερη νὰ
μὲ ἀποκαλύψῃς. Μαγὰ Ντολорὲς (1203) ἔχεις δι-
κιο. Μάλιστα καὶ κατὰ παραπάνω. Γεῖα - χαρά Ζη-
λιάρᾳ, Ἀρσοσταλίδᾳ, Ξανθομπεκλίτσα, Μάικελ,
Κάρν Γουάντ, Σπανιόλα, Φαντομά, Ἀτυχή Χα-
δανέζα. Προκομμένος Τεμπέλης

1465. (67—81) Ντολорὲς γιαγιάκα μου, τί ἡ-
θελες νὰ ξανάρθῃς στὴν πενομαχοσύνη; Νὰ ἀμέ-
λως ἔρχισαν τὰ κρῖα καὶ οἱ παγωνιές. Δὲν πᾶς
λέω ἐγὼ στὸ φίλο σου τὸν Ἑξάφυλον νὰ κάνετε
μπλούμ στὸ Ἰόνιο; Ἀλλ' ἂν παγώσῃ καὶ ἡ θά-
λασσα μὲλις πέσετε μέσα; Τότε τί θὰ γίνῃ; Μεί-
νετε λοιπὸν στὴν πενομαχοσύνη. Προκειμένου νὰ
παγώσῃ ἡ θάλασσα ἂς παγώσουμε ἐμεῖς.
Κουκουναροθερμμένοι

1466. Ο ΟΝΕΙΡΟΚΡΙΤΗΣ (Συνέχεια): Σα-
πουνοφουσκάς διαρηνγυόμενᾳ ἐὰν ὀνειρευτῇς, θὰ
μᾶς τὸ τέλος τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Πλάκας.
Ἐκατομμυριοῦχος ἐὰν δῇς, πενομαχίης θὰ δια-
βάσῃς τὸν Λ. Ντὰ Βίντσι, Σαλονικιῷ καὶ Ντο-
λорὲς. Παγοποιεῖς τέλος ἐὰν ὀνειρευτῇς ὅτι ἐπι-
σκέπτεσαι, μέρος θὰ λάβῃς στὴν κίνηση τῶν πεν-
νομαχίων.
Κουκουναροθερμμένοι

1467. (68—3) Στὸν Νίκον Αὐγινὸν (1250):
Ἄκου, παραγεμισμένη σάκκα — ποῦσαι σὺν μὴ
ἄσπρη πλάκα — ἐξηγήσεις σοῦ ζητῶ — τί σχέση
ἔχει ὁ Α. Π. καὶ ἐγὼ. Παιδί τοῦ Ἀμδρακικοῦ

1468. Στὸν Καμπαλλέρο (1318): Ἀντὶ γιὰ
εὐχαριστῶ — ζητᾷς ρέστα, παρακαλῶ, — μὴν
τὰ βάξῃς μὲ μένα — εἶναι ἄσχημα γιὰ σένα.
Παιδί τοῦ Ἀμδρακικοῦ

1469. Γὰβ - γὰβ ἀκούτε, ὅχι, κρῖμα, νιάου-
νιάου, οὔτε τώρα, κουφοὶ εἴσατε. Μᾶμ - μᾶμ,

ναὶ ἀκούμε, τί εἶναι, πλησιάζετε, ἄνθρωπος, γυ-
ναῖκα, κοῖτα τὸ φεγγάρι χαμογελά, κοῖτα ὁ ἀστρ-
φύλαξ, τί ζητάει, τὴν ἔπιασε, κρῖμα, πὼς τὴν
λέγανε, Ντολорὲς, ἔχει δικαίον.

Παιδί τοῦ Ἀμδρακικοῦ

1470. Εὐχομαι ἐκ βάθους τῆς καρδίας μου καλὴ
σταδιοδρομία στοὺς συλλόγους «Μέλισσας», «Γλά-
ρος», «Αἰῶνος» καὶ ἰδίως στὴν παρέα τῆς Πλάκας.
Ἄρτινοι ποῦ ἔχετε τρυπώσει, πολλὰ κουνούπια
ἔπασαν στὴν πενομαχοσύνη ποῦ θέλουν Ντὶ-ντὶ-
Γουλιέλμο Τέλλον; Σπῶρα ἀπὸ τὸν τόπο σου.
γιατὶ ἐτοιμάζω ἀτομική. Μάικελ: Μίλησες πρὶν νὰ
νιάω καὶ ἐβγάλης ἀφροῦς. Γλᾶρε τοῦ Παγαση-
τικῷ: Γράψε μὲσφ περιοδικῷ.

Παιδί τοῦ Ἀμδρακικοῦ

1471. (68—4) Καλῶ ὅλους τοὺς Πεννομάχους
στὸν «Ἐλικῶνα» καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ «Ἐλικῶνος»
στὴν μεγάλη Ἀυτοκρατορία τῆς Πλάκας. Δίνω
ἕνα θερμὸ χαιρετισμὸ στοὺς συμπατριώτες μου
Σπαρτιάτες (ἐξαιρετῶ καποῖα πενομάχος τοῦ
χαιρετισμοῦ). Παιδί τῆς Μακεδονίας, μὴ με πειρά-
ζῃς, ἀγόρι μου! μόνο μὲ τρελλοὺς δὲν τὰ βάξω.
Αἰγιάτικο Βέλος, πολὺ κουδερνᾶς εἶσαι! στείλε
μερικὰ ἀρνάκια σὲ παρακαλῶ στὸν Μάικελ καὶ
στὸν Ἰππ. Θεσσαλῷ, γιατί τὴν φώνισαν. Ὅα πλη-
ρωθῇς μὲ καρπαζοεπιταγές! Ἀετιδεῖας

Αὐτοκρ. τῆς Πλάκας

1472. Ἐκ τοῦ Αὐτοκρ. Θρακοφυλακίου διατί-
θεται ποσὸν διὰ τὴν ἀγορὰν δεκαδικῶν τῆς Ντο-
λорὲς, καρμαζοῦς στὸν Θ. Ἀθάνατο, ἕνα καζάνι
γιὰ καπέλο στὴν Τρελλο - Μπαλλαρῖνα (ἄλα καὶ
τῆς Ἀθηνᾶς!), μὴ βρεγμένη σανίδα στὴν Ἑ-
δεσσαίου (ἐπασιονίστρια! πα!). μὴ γκρᾶν
κάσσα στὸν Τροβαδούρο, δυὸ βίδες ποῦ φύγαν
ἀπὸ τὸ «καχέρην» τοῦ Αὐγινὸ καὶ (τίνων ἄλ-
λων;) τῶν μυαλῶν τοῦ Σαλονικιοῦ.

Ἀετιδεῖας

ὁ τῆς Πλάκας Αὐτοκράτωρ

1473. Σπαγγοραμμένε, ποῦ φωνίζεις σακκορά-
φα; Καρμαλλέρο, ἡ αὐτοκρατορία μου διαθεῖται
ὅτι ἐπιθυμῶ. Μόνο μποῦζοῦκι μὰς χρειάζεται
γι' αὐτὸ σὲ προσκαλεσάμε με μισθὸ 15 σφα-
λιάρων τὴν ἡμέρα. Ἐκδόσεις νέων βιβλίων. Ζη-
λιάρᾳ: «Ἡ καρπαζοφαγία στὸν 20ῦ αἰῶνα». Σπαγγοραμμένος: «Βίος καὶ Πολιτεία τῶν μεγα-
λυτέρων τσιγκουνήδων». Ντολорὲς: «Ξαναμωρού-
διασμα». Γ. Τουλῖπα: «Ἡ Τρελλὰ δὲν παῖε στὰ
βουνα» (μὲ μεγάλᾳ παραδείγματα τῆς συγγραφῆς
καθὼς καὶ τοῦ Αἰγαιώτη, Γ. Παγασητικῷ κλπ.).
Προλάβετε γιατί μὰς τελείωσαν. Παλόντια με τὴν
ὁκά!

Ἀετιδεῖας

τοῦ μεγάλου «Ἐλικῶνος»

1474. Τώρα μὲ τὸ καλοκαίρι — ζέστη νιώθω-
με μεγάλη — κι' ὁ καθένας μὰς τὸ ζέρει — πὼς
ὁ Νίκος κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι — Ντολорὲς, ἀσφαλμάδες
— Τροβαδούροι, Μπαλλαρῖνες — ποῦ τὰ κρῖα
τους ἀστεία — τὰ φωνάζουν σὺν σειρήνες — μὰς
παρέχουν ἀνεξέδως — τὴ δροσιά καὶ τὴν κρύδα
— ἀπὸ τίς πενομαχίες — κάθε δεύτερη ἐβδομάδα.
Κι' ὅσοι θέλουν ἀπὸ τοῦτα — τὴ δροσιά ν' ἀπο-
λαμβάνουν — στὸ ψυγεῖο τοὺς τὰ βάζουν — γιατί
ἐξῶ ἴσως... ζεστανοῦν! — Τὸ χειμῶνα ὅμως,
προσέξτε — ποῦ τρεχάτος πλησιάζει — πρέπει
οἱ κύριοι νὰ φύγουν — γιατί ἡ γρίπη μὰς πει-
ράζει! — Τὸ Φλεβάρη μόνον νάσαι — ποῦχομε
τὸ Καρναβάλι — κι' ὕστερα μακριὰ ἂς πᾶνε —
... καὶ τὸ καλοκαίρι πάλι! — Ὅλο κέφι ὑπογά-
φω Αὐτοκράτορας τῆς Πλάκας — Κι' ὅποιος δὲν
μ' ἀναγνωρίζει — τοῦ δηλῶ πὼς εἶναι βλάκας!
Ἀετιδεῖας

1475. (X.X.) Βερίτη Ν., ἄσε τίς φουσκές καὶ
τὰ σαλιωρίσματα... (1247): Κοῖτα τὸ γαλατάκι
σου καὶ τὸ... μπιμπερό σου!... Σαλονικιὸς

1476. Δὲν ξαίρω, Νίκο Αὐγινὲ μου, μὰ τώρα
τελευταία, πολλὰ... «ἄστρο» μὰς παραμυθίαν
στὴ μύτη (Ντολорὲς, Ζηλιάρᾳ, Τεμπέλης καὶ Σία).
Γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ποῦμε στὶς μαμάδες τους
νὰ τὰ... ἀποκακρύνῃ πρὶν μὰς κάνουν καὶ θυμώ-
σουμε! Μπαδάα!... Σαλονικιὸς

1477. Καλόδεχτος ὁ χαιρετισμός σας, καινούρ-
γιοι μου φίλοι, Πουλί Γρεβενῶν, Ὀλυμπιάκι.
Σαλονικιὸς

1478. Καλὲ ἄντες (1265 κ.ε.), Ντολорὲς ἢ
ἂν θές, Ἐλενίτσα Ἀγγελίδου. Τί σοῦ κόλλησε
νὰ τὰ βάλῃς μαζί μου; Κάποτε, ἀν θυμᾶσαι καλὰ,
εἴμαστε φίλοι. Πάντως ἂν πάλι θές νὰ ἀρπαχτοῦ-
με, γιατί ὅχι; Φοφῶ γιὰ... καυγά! Καὶ μὴ νο-
μίσῃς πὼς ἐχει νὰ κῆνης μὲ... Ὁθαλόπουλο.
Μά, μικρὸ μου, δὲν περνᾷς ἐδῶ, στὴ Σαλονικίᾳ!...
Μά, θάθελα, νὰ πιανόμαστε ἀπ' τὰ... μαλλιά,
γι' αὐτὸ τί λές, νὰ σὲ περιμένω νῆρθῃς στὴν Ἐκ-
δοσή μας; Νίκος Σαλονικιὸς

1479. Εὐχαριστῶ. Θερμὰ ἀντιχαιρετῶ Ἀρχιπεν-
νομάχε. Γ. Τέλλο (μὲ χαρὰ σὲ ξαναβλέπουμε στὴν
κίνηση). Ν. Αὐγινὲ. Τροβαδούρε, Τρελλὴ Μπαλλαρ-
ῖνα (εἶσαι ἡ παλιά!), Ἀβραὰμ Λίγκων, Χρ.
Ὀλύμπιε (καλῶς ὥρισται στὸ σαλονάκι μας), Αἰ-
γαιώτη (εἶσαι ἀπὸ νησί; Κι' ἀπὸ ποῖο;) καὶ
Ἀτρωτε. Νίκος Σαλονικιὸς

1480. Στοὺς: Π. Τεμπέλη (1172), Πυρσὸ Δό-

ξής (1051), Ντολорές (1201), Μάικελ (1213):
Μαράκια μου, δεν άπαντώ — δεν θέλω τόν καυγά
σας — και συνεισώσας συνιστώ — να κάτσετε
στ' αινά σας. Σαλονικιάς

1481. Έν τάξει (1220), Τρελλή Μπαλλαρίνα.
"Αν θές σου τ' αναθέτω και σένα. Θέλεις;
Σαλονικιάς

1482. Ευχαριστώ. Άντικαιρετώ, Έλληνική Έλ-
πίδα. Σαλονικιάς

1483. Με χαρά σ'ε δεχόμαστε στην εύθυμη συν-
τροφία μας. Γλυκεία Σαλονικιά, και σου εύχομαι
όλοθερμα καλή... πρόοδο. Νίκος Σαλονικιάς

1484. "Η αναγνώριση της έπιτυχίας και της
δημοφιλίας των νικητών του δημοψηφίσματος, ά-
γαπητή μου και παλιά γνώριμη Δάφνη του Εύρω-
τα, είναι ένα από τ'α μεγάλα ψυχικά πλεονεκτή-
ματα και σ' εύχαριστώ. Έύχομαι του χρόνου να-
σαι... πιο τυχερή. Σαλονικιάς

1485. Ανακοίνωση. Τό Πολιτικόν Γραφείον του
πρωθυπουργού Νίκου Σαλονικιού, έγκρίνει την
886, ήτοι έγκύκλιον 1) 1953 του Υπουργού τών
Έσωτερικών και απαιτεί άπαντας άσπληραν συμ-
μόρφωσιν πρὸς ταύτην. Έκ του Πολ. Γραφείου.
"Η Γραμματεὺς Εὐξανοπούλα

1486. Δεν άρμόζει, Άτυχη Χαβανίτσα, στην ή-
λικία μας νάμαστε άπαισιόδοχοι και άτυχοι. Γι'
αὐτό — όσο κι' αν μυστικός εἶν' ο λόγος —
πρέπει νά άντικαταστήσῃς τὸ «άτυχη» με τὸ «τυ-
χερή». Συμφωνεῖς; Σαλονικιάς

1487. (Α.Ε.) Στους άκροατάς μου: Τὰ δίχτυα
τὰ θαλασσινά — πιάνουν μόνο ψάρια — τὰ δι-
χτυα όμως της στεριάς — κόρες και παλληκάρια.
— Ρίχνω λοιπόν τὰ δίχτυα μου — μ' άγκίστρια
δολωμένα — σ'ε πόλεις άγνωστες, γνωστές — τὰ
έχω σκορπισμένα. — Τὸ ψάρεμά μου εὐνοϊκό —
γι' αὐτό ὅλο φωνάζω — και τους δραπέτες του
Δαφνί — πού έπισαε θαυμάζω. — Ήτανε μέσα
ὁ Δὸν Ζουάν — Σιμούν. Άγία Μαύρα, — ὁ Γλά-
ρος Παγασητικὸς — πῶ! πῶ! μωρὲ τί χαῖρα.
— Μαζί κι' ὁ Νίκος Αὐγινός, — Αετιδής, Λεονάρ-
δος — ὁ Τροβαδουροπάνθηρας — Τουλίπα και Ρο-
λάνδος. — Νά κι' ὁ Πινόκιο έφθασε — κ' είναι
λαχανιασμένος — τοῦ κλέψανε τὴν ρίνα του —
και κλαίει ὁ καυμένος. — Και ὁ Θρακιώτης ξε-
χασε — νά πῇ μιά καλημέρα — και σὰν μιά μύγα
ἀπ' τὴς κλωσίδες — πετάει στὸν αέρα. — Επὶ-
σης και ὁ Ψὺν Δρυός — ὁ Κοκοβιάς και Σία —
πῶς παραλείπω μερικὸς — δεν έχει σημασία.
— Και φώναζαν φορμακερό — πῶς ἦτανε τὸ δόλω-
μα — Τεμπέλη μας, ελευθερία — γιὰ τοῦ Θεοῦ
τὸ ὄνομα! — Πάψετε νά φωνάζετε — βυθθεῖτε,
κοθώνια — στὴς Πάρλας μας τὴς φυλακές — θὰ
μένετε αἰώνια. — Προσέχετε και οἱ λοιποὶ — κι'
έλάτε στὰ καλά σας — γιὰ τὸ κλαίτε ἀλημερί-
α — γιὰ τὴν κακομοιρία σας. Προκομ. Τεμπέλης

1488. Στὸν Λεονάρδο (1324): Γράφεις εἰς
γράφω κι' ἐγώ, — μ' όμως θὰ σ'ε νικήσω — κι'
ἀπ' τὴν πεννομαχοσύνην — θὰ σ'ε ξεκαθαρίσω.
— Και θὰ φωνάζῃς «ήμαρτον — Τεμπέλη Προκομμέ-
νε» — Τρελλονταδιντὸν Λάξαρ — ἐμένα δεν με
λένε; — Τὸν δρόμο σου τὸν ξέρω — τὸν βλέπω
χαρᾶμένο — πού σ' οδηγεῖ γιὰ τὸ Δαφνί — μ'
ένα σχοινί δεμένο... — Φτωχὸ παιδί, σ'ε σύ-
στησαν — τσοπάνο με σπιρουνία — μὰ εἶσαι
ἀκόμα μὲς τ' αὐγὸ — και μέσα εἰς τὴν κούνια.
— Μά... τράβηξε γιὰ τὸ βουνό — μικρὸ μου ἀφη-
ρημένο — γιὰ τὴν έχεις άσχημα — ἀπὸ τὸν...
Προκομμένο

1489. Στὸ Νίκο Αὐγινὸ (1037): Τὴς κρυάδες
πρόσχε — μὴν σ'ε ξεπνίγισουν — και θέλεις και
ψυχιάτρο — γιὰ νάρθῃς στὰ καλά σου. — Πρῶ-
τος, πρῶτος προσπαθῶ — νά σ'ε τσοπουφλίσω
— κι' ὕστερα εἰς τὴ φωτιά — με σουβλά να σ'ε ψη-
σω. — Γιὰ κοιτάχτε ἀπὸ μακριά — με τί κέφι τρέ-
χει — όμως ἀπ' τὰ χέρια μου — λυτρωμὸ δεν έ-
χει. — Ὅταν ἐκατάφθασε — μ' ἔνα κίνημά μου...
— Εἶπα και ἐλάλησα — και λιαλιά οὐκ έχω —
δὲς με τὴν μαγκούρα σου — τώρα πῶς στὴς βρέ-
χω. — Τί φωνάζεις, τί θρηνεῖς; — πάρε κι' ἄλλη
μία — δέστε τον πῶς ἔγινε — σὰν χαλκομανία.
— Τώρα, πλάσμα ἀνάξιο — κλωτοόπατημένο —
πάψε και εἰς τὸ ἔξῃς — τὸ στόμα σου κλεισμένο.
Προκομ. Τεμπέλης

1490. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ: Άνοιγεται τ' αὐτάκια
σας — και κάντε τὰ μεγάλων — γιὰ τὸ κατόπιν
ἐορτῆς — δεν θέλουμε παράπονα. — Νά μὴν ἐν-
διαφερέσθε — γιὰ ξένες ὑποθέσεις — γιὰ τὴν χα-
ζοί, στὴν Κέρκυρα — εἶναι κενὸς οἱ θέσεις! —
Τους άγγριους θὰ κάνουμε — ἡμερα περιστερία —
σέβας λοιπόν κι' ὑπακοή — στὰ τρία λαμπρά
ἀστέρια: Ντολорές — Έξάγαλμος — Τεμπέλης

1491. "Αχ, μαράκα μου Ντολорές, άχ, τὰ κοκ-
καλάκια μου!... Με τσάκιες τόσο πολὺ ὥστε
κόπηκε τὸ κουράγιο ὑποφέροντας ἔτσι στὸ κρεβ-
βάτι ἕνα δευτερόλεπτο, ἕνα λεπτό, μιά ὥρα, ἕνα
χρόνο και χίλια δευτεροπρωτολεπτοπρωχρονα ἴλι-
χι... λιδοσοοί!... τί ὁραία πού τὰ λέω! "Αχ,
τὸ λαρυγγάκι μου... βράχνιασα ἀπ' τὸ κλάμα!
Μπίχι... μπίχι... μπιχιχοοό... Παρλατίπας

παρλαπώω!... Εἰδοποίησε τὸ ταξί νά πάω σὸ
Κέρκυρα νὰ φέρω τὸν ἀδελφὸ μου. "Ετοιμο γιόκα
μου, καλὸ ταξίδι. "Ε, μωρὲ τραβάμε φίνα...
"Οπ, φθάσαμε. Οὐοου κουκούτσι φουκαριόρικο
Έξασφαλίκε τὴν πλήρωση τὴν άπουσία σου. Τά-
ρα όμως ὅλα καλά τρώω και καραμέλλες, πίνω
και γάλα με τὸ μπιμπερό μου κλπ. Πού πᾶς, μὴν
τρέχῃς, ἔλα και ἡ μαμά περιμένει στὴν πεννομα-
χοσύνη νά δώσουμε λίγη πνοή, λίγη δροσία.
Π. Τεμπέλης.

1492. (68—10) Συνάδελφε Ν. Ντὰ Βίντσι,
εύχαριστῶ γιὰ τὸ σκίτσο. "Αλλά δεν μοῦ λές
Υπουργὸς εἶσαι ἡ ἀπλὸς σκισσογράφος;
Σαμοθρακίτης
(Στρατιωτικὸς — Υπουργὸς Δικαιοσύνης)

1493. "Ακόμα μαρό μου, Τσιγγανοπούλα, δεν
έφυγες γιὰ τὸ Δαφνί; Βιάσου, παιδί μου, γιὰ τὴν
θὰ πάρῃ τὴ θέση σου ὁ Πτερωτὸς Ταῦρος!...
Θρακιώτης

2494. (X.X.) Χαίρετὼ θερμότατα και ζητῶ ἀλ-
ληλογραφία ἀπὸ: Ντολорές, Ζηλιάρη, Γλ. Σπα-
νιόλα, Άγγ. Έλληνίδα, Έδεσσαιοπούλα, Νίκο
Αὐγινὸ, Ντὰ Βίντσι, Βουλγαροκτόνο, Έξάγαλμο,
Π. Τεμπέλη, Α. Μιχαλίδη, Κερανοῦ, Γιὸ τῆς
Λέσδου, Θ. Μπέμπη, Έλλ. Έλπίδα, Ζελίνα, Γλ.
τοῦ Παγασητικὸς, Κλάρκ, Τροβαδουρὸς, Αἰγιώτη,
Τ' ἀδελφάκια, Πάνθηρα, Σπαγγοαρμένο, Γαλάζια
Τουλίπα, Γεωρβασπάρ, Καμπαλλέρο κι' ἀπὸ ὅ-
ποιο-α ἄλλον πεννομάχο. Γράφετε: "Αλέξανδρον
Μακρυλάκην, Γυμνάσιον Σουφλίου.
Ριν — τιν — τιν
(ὁ Έγγονος τῆς Ντολорές)

1495. (68—12) Πεννομάχοι! Ευνηστε! Τὸ Πι-
νόκιο άργεῖ ἀλλά δεν λησμονεῖ. Πάντα μόνον τὸ
Πινόκιο δίνει ζωντανία. Πινόκιο

1496. Μόνον τὸ Πινόκιο! Αὐτὸ κυριαρχεῖ! Πι-
νόκιο! Πινόκιο

1497. Πινόκιο! Πινόκιο! Πινόκιο! Πινόκιο!
Πινόκιο! Πινόκιο

1498. Πεννομάχοι — ισσες! Λάβετε ὅλοι μέρος
στὸ δημοψήφισμά μου. Κανεῖς — μία μὴν λείψῃ!
Πινόκιο

1499. Δώστε ἀδίστακτα ὅλοι — ες ζωὴ και κί-
νηση στὴν πεννομαχοσύνη μας. "Ολοι στὸ δημο-
ψήφισμά μου! Πινόκιο

1500. Δημοψήφισμα «Πινόκιο». Προκηρύσσω
πρωτότυπον διαγωνισμόν: «Ποιὸ ψευδώνυμο σ'ε
εἶναι ἀρεστότερο»; Συμμετοχὴ δωρεάν. Προθεσμία
έως 15 Νοεμβρίου 1953. "Ο νικητὴς ψευδώνυμο
έως θὰ βραβευθῇ! Διεύθυνσις: Παπαθανασίου "Α-
θανάσιος, Πρίγκηπος Νικολάου 7, Θεσσαλονίκη.
Πινόκιο

1501. Κανεῖς — μία μὴ μείνῃ πού νά μὴν στεί-
λῃ! Λάβετε ὅλοι — ες μέρος! Στείλατε άμέσως
συμμετοχή. Πινόκιο

1502. Σ'ε ὅλους τοὺς ἐχθρούς μου δηλώσω ὅτι
εἰν' δεν σταματήσουν θὰ τιμωρηθῶν αὐτηρότατα.
Πινόκιο

1503. "Απαντας τοὺς φίλους θερμοχαίρετὼ και
ζητῶ τὴν ὑποστήριξή τους ἀπὸ νῦν τὸν περιοδικὸ
ἐτήσιον δημοψήφισμα! Πινόκιο

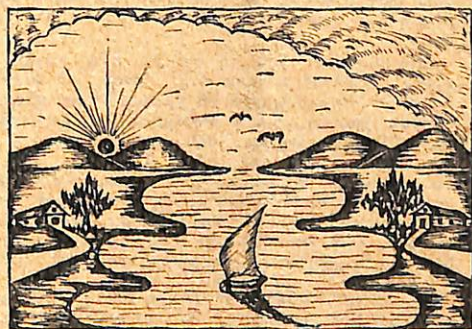
1504. Τσιγγανοπούλα, ἴσεται. Περιμένω ἀπάν-
τηση. Θρακιώτη, φίλε μου, τί γίνεσαι; Περιμένω.
Ψὺν ὁ τῆς Δρυός, εύχαριστῶ. Θὰ στείλω. Πινόκιο

1505. Σ'ε ὅλους — ες φίλους — ες πεννομάχους
θερμὰ χαιρετίσματα. Πινόκιο

1506. Φίλοι — ες! Τὸ Πινόκιο πρέπει νά βγῇ
φέτος πρῶτο στὸ δημοψήφισμά μας! Εἶναι ἄξιο!
Δώστε του λοιπὸν ὅλοι — ες τὴν ψήφο σας! Μόνον
στὸ Πινόκιο! Πινόκιο! Πινόκιο

1507. Πινόκιο! Ψηφίστε στὸ δημοψήφισμα τοῦ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

(Τοπίον, τοῦ Διον. Α. Μαρκοπούλου)

περιοδικὸς μας μόνον Πινόκιο! Πινόκιο! Πινόκιο
1508. (68—13) Βόλτα κοντὰ σας (συνέχεια):
Βενζίνα ἔβαλα, τὸ μύμηγκας καβάλληκα — τρα-
βάω ἴσα — ἴσα. — Νά ὁ Σαμοθρακίτης, ὁ ὕπουρ-
γός — και ὁ Θρακιώτης εὐλογγός. — "Ο Γλάρος
τοῦ Παγασητικὸς με μαγιό — και ὁ "Αλκης Θέ-
ρος, με κλουβίον αὐγὸ. — "Ο Νίκος Βερίτης, ὁ
ἐπαναστάτης — και ὁ Γουλιέλμος Τέλλος, ὁ δρα-
γάτης. — "Ο Καμπαλλέρο με κιθάρα — και ὁ
Σιμούν με τσατσάρα.. (Συνεχίζεται).
Ἀριστοκράτης τοῦ 1960

1509. Δῶρα: Στὸν Έξάγαλμο τὸ Παλέρνο —
και στὴν Ντολорές σπῖτι ἔρρω — νά φωνάζουν,
νά γκαρίζουν — και ὕστερα νά γαυγίζουν.
— Στὸν Τροβαδουρὸ, ἕνα κοντάρι — και στὸν Πάν-
θηρα, μοργαριτάρη — γιὰ νά δοῦμε ἀν κρατήσῃ
— ἡ μεγάλη συμμάχια ἡ θὰ μπατηρίσῃ. — Στὸν
Τεμπέλη στυλό — γιὰ νά γράφῃ στίχους —
και στὸν Ριν-τιν-τιν, πηλό — γιὰ νά μουντζουρ-
νῇ τοίχους. — Εἶτὸν Έλστος, λίγα κλαδιά — και
στὸν Μπούλη, στρατιά παιδιὰ — ὁ πρῶτος γιὰ
νά μᾶς δροσίξῃ — και ὁ ἄλλος γιὰ νά μᾶς νιαου-
ρίξῃ. — Στὸν Άγγὸ Στρατιώτη, πιστόλι — μύ-
γες νά σκοτώνῃ — και στὸν Βουλγαροκτόνο, κα-
τασρόλι — νά τὸ γανώνῃ. — Στὸν Αἰγιώτη,
γραβάτα — γιὰ αὐτοκτονία — και στὸν Θρα-
κιώτη κασάτα — γιὰ δολοφονία. — Στὰ Ἀδελ-
φάκια, πρίονι — νά χαριστοῦνε — και στοὺς
Κρητικούς, κανόνι — γιὰ νά τὰ παῖνε. — Στὸν
Ἠλία Σταφυλίδη, τὸν Πούσκα — και στὸν Κλάρκ
τρύπια φούσκα. — Στὸν Νίκο Αὐγινὸ, ψάφια κότ-
τα — νά μυρίζῃ — και στὸν Σιμούν μπουμπού-
τα — και λίγο ρυζί. — Στὸν Νίκο Σαλονικίό, συμ-
μαχία, — ἄλλως μονομαχία.
Ἀριστοκράτης τοῦ 1960

1510. Έξάγαλμος — Ντολорές: Νά ὁ Έξάγαλ-
μος — κρατάει κατὶ βιβλία — νομίζει ὅτι εἶναι
ἀρχηγός — στὴν αὐτοκρατορία. — Πιὸ κάτω ἡ
Ντολорές — μὰ αὐτὴ οὐρλιάζει — εἶναι ντιζέ,
λές — ἡ κοπελλί με νάει;
Ἀριστοκράτης τοῦ 1960

1511. Έκπλήξεις. Έκπλήξεις. Έκπλήξεις.
Ἀριστοκράτης τοῦ 1960

1512. (68—15) "Η Αὐτοκρατορία μου βλέπετε
ὅτι θριαμβεῖ. Οἱ διαγωνισμοὶ μᾶς θὰ ἀκολου-
θήσουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Εὐχαριστῶ ἐκ τῶν προτέ-
ρων δσους θὰ λάβουν μέρος στὸ δημοψήφισμά μας.
ἐχθρούς (πεννομαχικῶς) και φίλους. Ἀντιγείσασον,
Γ. Κρητικόπουλο. Γνωστοποιῶ σ'ε ὅλους ὅτι ἡ Δ.
τοῦ Εὐρώτα ἔχει ἄλλα 3 ψευδώνυμα! "Ηγουν:
Δροσοσταλίδας, Φ. τοῦ Εὐρώτα και Δ. τῆς Νεο-
λαίας! Ψέμματα; (Νόμιζε πῶς θὰ πάρῃ περισσό-
τερα ψευδώνυμα ἀπὸ ἐμένα!) Ἀδελφάκια, γιὰ τὴν
δὲν ἐργάσαστε στὴν Αὐτοκρατορία μου; Ἐγκαινιά-
ζω τώρα ἕνα εἶδος νέου, πνευματικὸ γρίφου, ἀπο-
κλειστικὸς Αὐτοκρατορίας τῆς Πλάκας. Α. Περι-
στέρη = !!Ιχας, Θ. Ἀθανάτος = !!!!φυσικός
!!εμπές, Ἀγρίμι τῆς Πάμπας = !!!!σκάνης.
Βάλτε ἕνα γράμμα σ'ε κάθε θαυμαστικὸ και θὰ πλη-
ροφορηθῇτε τί εἶναι αὐτοὶ οἱ πεννομάχοι.
Ἀετιδέας

1513. Μπούμ! Μπούμ! Μπούμ! γιὰ τὴν δὲν ἔρ-
χεσαι στὸν «Ελικῶνα» εἰς μικρὲ; Τώρα νά σ'ε
πίσω ἐγώ νά σου πῶ! "Ε!!! εἰς! γιὰ τὴν δὲν
συμμάχεις με τὴν Αὐτοκρατορία τῆς Πλάκας; μὴ-
πως εἶσαι βλάκας; όχι! "Ε, τότε, ἔλα. "Α! ἔτσι
μπράβο! εἴμεῖς εἴμαστε τώρα οἱ Κυβερνήτες. Προ-
σεχῶς διορίζω Υπουργούς! Υπουργεῖα πρωτό-
τυπα!
Ἀετιδέας

1514. (68—16) Κουκουναροβρεμένε: "Αλοί!!
ἡ Τρελλὰ ἀγόρι μου — σ'ε βάρεσε άγγριος —
γι' αὐτὸ Τρελλοὶ ὥσων εἰς — εὐρίσκονται σπα-
νίος!
Α. Ντὰ Βίντσι

1515. Ριν-τιν-τιν: Αὐτὰ πού λές, μαρουδί μου
— εἶναι ὅλες ἀηδίες — πότε θὰ πάψῃς «Ἀσπρε»
μου — νά γράφῃς πιά βλακείες;
Α. Ντὰ Βίντσι

1516. Βαρῶνε Χ: Διὰ τὴν ἀπίστευτον; Ἀδελφά-
κια: Συγκινημένους γιὰ τὰ αἰσθηματά σας, θὰ μοῦ
τὰ ἀποδείξετε με τὸ Δημοψήφισμα. Ἀτυχη Χαβα-
νίτσα: Ἀγαπημένη φίλη, εύχαριστῶς εἰν' (ξέρете
ὅτι εἶναι ἀρχή μου, με συγχωρεῖτε). Ἀγρ. τῆς
Πάμπας: Κάθε ἄλλο παρὰ άγνωστος.
Α. Ντὰ Βίντσι

1517. Διευκρινίσεις: Τὰ σκίτσα τοῦ τεύχους
87, «Ζακυνθινός» και «Ἀγρ. τῆς Πάμπας», εἶναι
δικά μου. Εἰς δὲ τὸ «Ο Εὐπνάνκιος» τοῦ 89 τεύ-
χους πρέπει νά τεθῇ τὸ «Γόης τῶν Ἀθηνῶν» πού
κατὰ λάθος ξεχάστηκε.
Α. Ντὰ Βίντσι

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: "Αγγελος Δόξας,
Ἀριστοκράτης τοῦ 1960, "Ηρώας τῶν Σεργῶν,
Καβαλλάρης τῆς Ἐρήμων, Μαρκίτας Πεννοθαῦ-
στης. Ρίκι-Ρίκι Ταῦλι, Ὑποψήφιος Βουλευτῆς.

530

Περνάτε εύχάριστα την ώρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	K	A																		
2			K	A																
3					K	A														
4							K	A												
5									K	A										
6											K	A								
7													K	A						
8															K	A				
9																	K	A		
10																			K	A
11	K	A																		

1) 'Αγγλική πόλις. 2) 'Ο καθένας. 3) Νομός της Πελοποννήσου. 4) Πόλις της Θεσσαλίας. 5) 'Η πρωτεύουσα της Βενεζουέλας. 6) Τα μαθαίνουν με στο Γυμνάσιο. 7) Μ' αυτά φαντάστηκαν πώς θα νικούσαν οι Γερμανοί. 8) Δυο προθέσεις που δηλούν ακαταστασία. 9) Κυνηγετικό όπλον. 10) Κάτοικος ελληνικής περιοχής. 11) 'Ηρωας του 1821.

Χρ. Παζαίτης, Καρδίτσα

2) ΣΚΑΛΑ

1	Π			Σ																
2	Ε				Σ															
3	Ν					Σ														
4	Ν						Σ													
5	Ο							Σ												
6	Μ								Σ											
7	Α									Σ										
8	Χ										Σ									
9	Ι											Σ								
10	Ε												Σ							
11	Σ													Σ						

1) 'Ο καθεός. 2) Χρονικό διάστημα. 3) Περιβάλλεται από το υγρό στοιχείο. 4) 'Η ηλικία του δεν είναι μεγάλη. 5) Βουνό της Ελλάδος. 6) 'Επτά νησιος σατυρικός ποιητής. 7) Δεν έχει καμιά ευγένεια. 8) Χαλαρός, πλαδαρός. 9) Τέτοιος τόπος είναι η έκκληση. 10) 'Αγάπη. 11) 'Αντωνυμία κτητική. Φ. Γουλιμής και Γ. Κωνσταντάτος

3) ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΜΑΝΤΕΨΕΤΕ;

1) Είναι ελαφρότερη, απ' το πούπουλο κι' όμως δεν μπορούμε να την κρατήσουμε επί 5 λεπτά της ώρας. 2) Σε ποιά περίπτωση δεν μπορούμε ν' απαντήσουμε «ναί».

Σπ. Τσιγγιφής, Βόλος

4) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Οι σταυροί: Μεγάλος 'Αθηναίος στρατηγός. 1) Σύμφωνον. 2) Σκουλήκι του σταριού. 3) Νησί του Αιγαίου. 4) Ευρωπαϊκό Κράτος. 5) 'Απαραίτητος για το χτίσιμο του σπιτιού.

Γ. Γκανάτσας, Γρεβενά

5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

'Ενός αστέρος τ' ούρανού την κεφαλήν αλλάζω και χρονική διάρκεια εύθους παρουσιάζω.

Δ. Παναγιωτίδης

6) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Γρηγόρη, Μαρία, τὸ ἔγραψα.

— Ποιὸ ἔγραψες;

— Σὰς τὸ εἶπα.

Λ. Πιλιτσίδης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 91

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) 'Επιφανέστατος Γάλλος συγγραφέας. 2) Αισθητήριο ὄργανο (δημ.).—'Αριθμός. 3) Μόριον.—'Ασιατικὸν Κράτος.— Γράμμα τοῦ αλφαβήτου. 4) Αὐτὸς ἐξετάζει τίς διαφορὲς μεταξύ τῶν Κρατῶν.— Ξενικὴ ἄρνησις.— Περιέχουν θρεπτικὰ συστατικά.— Συνοδεύει ἐταιρικές ἐπωνυμίες. 5) Πόλις τῆς Γαλλίας (ἀνάποδα).—'Αφῆσε.— Χώρα τῆς 'Ασίας. 6) Πρόθεσις.— Πρωταγωνιστὴς τοῦ ἀμερικανικοῦ κινηματογράφου. 7) Βαλκανικὴ νομισματικὴ μονάς.— Λίμνη τῆς 'Αθῆσυνίας.— Παράγγελμα. 8) Σύνδεσμος.— Νότα. 9) 'Ιερὸς χώρος.— Τὸ ἔχουν οἱ κομψευόμενοι.—'Ο πρῶτος φωνῆς (ἀνάποδα). 10) 'Αναφορικὴ ἀντωνυμία (δοτ. πληθ.).— Νότα.— Μονὰς ἡλεκτρικῆς ἀντιστάσεως.—'Ακεραία. 11) 'Ιδού.— Θὰ τὸν βρῆτε στὸ μοναστήρι.—'Αρθρο στὸν πληθυντικόν. 12) Τὸ κεντρίδι τῆς εἶναι δηλητηριῶδες.— Μεταφορικὰ: ἡ πορεία, ἡ κατεύθυνσις. 13) 'Επιβάλλεται γιὰ τοὺς ἐργαζομένους.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) 'Η πρωτεύουσα τῆς 'Ιρλανδίας. 2) Μῆνας στὴ δημοτικὴ.—'Ομηρικὸς ἥρωας. 3) Μισὸ βάζο.— Δὲν εἶναι διόλου γενικός.— Νότα. 4) Σύνδεσμος.— Μισὴ βίδα.— Μόριον.— Χρονικὸν διάστημα. 5) 'Επίρρημα ποὺ σημαίνει πολὺ.— Χρησιμωτῶν ζῶν (δημ.).—'Ιδιωτοπία, παραξενιά. 6) Τὸ γρασίδι.— Καθώς. 7) Τοπικὸν ἐπίρρημα.— Τρυπὰ.— Πρόθεσις. 8) Βιβλικὸ πρόσωπο.— Αὐτὸς ἀνεκάλυψε τὸ μικρόδιον τῆς φυματιώσεως. 9) 'Η ροδιὰ στὴν καθαρεύουσα.—'Ολόκληρος.—'Εφευρέτης τηλεγραφικοῦ συστήματος ποὺ φέρει τὸ ὄνομά του. 10) Τὰ ἔχει τετρακόσια.— Αἰτιατικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμίας.—'Υφίσταται.—'Η καταγωγή (δημ.). 11) 6.— Δημητριακόν.—'Ενα ζῶο ποὺ δὲν φημίζεται γιὰ τὴν καθαριότητά του (ἀρχ.). 12) Τὰ προμηθευόμεθα ἀπ' τὴν ἀγορά.— Ποταμὸς τῆς 'Ηπείρου. 13) 'Υπάρχουν πολλὲς τέτοιες πηγὲς στὴν 'Ελλάδα.

MEN. M. NIKELHS, Βρησά Λέσβου

7) ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, σχηματίζεται πόλις τῆς 'Ελλάδος.

- 1) Θὰ τὴν βρῆτε στὰ 'Επτάνησα.
- 2) Χώρα τῆς 'Αμερικῆς.
- 3) Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα.
- 4) 'Ιερὸ νησί τῶν ἀρχαίων.
- 5) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.
- 6) Κράτος τῆς 'Ασίας.
- 7) Σκανδιναυικὴ χώρα.
- 8) Ποταμὸς τῆς 'Ελλάδος.

Χρ. Παζαίτης, Καρδίτσα

ΛΥΣΕΙΣ 90ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

10	11	20	21	30	31	40	50
11	20	21	30	31	40	50	10
20	21	30	31	40	50	10	11
21	30	31	40	50	10	11	20
30	31	40	50	10	11	20	21
31	40	50	10	11	20	21	30
40	50	10	11	20	21	30	31
50	10	11	20	21	30	31	40

2) ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ

π	α	τ	η	ρ
ᾱ	π	ο	ν	η
μ	η	π	ω	ς
σ	π	ι	τ	ι
σ	α	ρ	ᾱ	ν

3) ΡΟΜΒΟΣ

		Μ		Α		
	Β	Ο	Λ	Α	Ι	Σ
Μ	Ι	Λ	Α	Ν	Ο	Ν
	Α	Ι	Ν	Ο	Σ	
		Σ		Ν		

4) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΧΡΗΜΑΤΟΦΥΛΑΚΙΟΝ. 2) Τσίταρον. 3) Μαρόκον. 4) 'Ιόνιον. 5) Λάφυρα. 6) Μαρία.

5) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Παῦλος. 2) 'Αρπαξ. 3) Ρήγας. 4) Τυρός. 5) 'Ικαρος. 6) Ζεύς. 7) Αἰγαίον. 8) Νῦν = ΠΑΡΤΙΖΑΝ.

6) ΤΡΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Π	Α	Π	ια
Α	Ν	Α	πνοή
Δ	Α	Ρ	είος
Ο	Φ	Ι	Σ
Σ	Η	Σ	

7) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

Οὐκ ἔα με καθεύδειν τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπον.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 90

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΔΡΑΜΑ — ΑΤΟΜΑ. 2) ΣΕΝΕΚΑΣ. 3) ΛΑ — ΝΝ — ΡΕ — ΑΑ. 4) ΟΡΑ — ΑΡΑ — ΑΛΤ. 5) ΣΙΑΜ — ΑΛΚΗ. 6) ΙΑΝΟΣ. 7) ΟΜΑΣ — ΟΡΙΑ. 8) ΣΟΛ — ΕΣΥ — ΟΝΟΝ. 9) ΙΣ — ΟΡ — ΔΙ — ΣΙ. 10) ΑΧΕΛΩΟΣ. 11) ΣΟΝΙΑ — ΡΥΠΟΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΔΟΛΟΣ — ΟΣΙΟΣ. 2) ΑΡΙΘΜΟΣ. 3) ΑΣ — ΑΑ — ΑΛ — ΑΝ. 4) ΜΕΝ — ΜΙΣ — ΟΧΙ. 5) ΑΝΝΑ — ΕΡΕΑ. 6) ΡΗΝΟΣ. 7) ΑΚΡΑ — ΥΔΡΡ. 8) ΤΑΕ — ΑΣΟ — ΙΟΥ. 9) ΟΣ — ΛΑ — ΡΩ — ΣΠ. 10) ΑΛΚΑΙΟΣ. 11) ΑΠΑΤΗ — ΑΝΙΑΣ.

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ

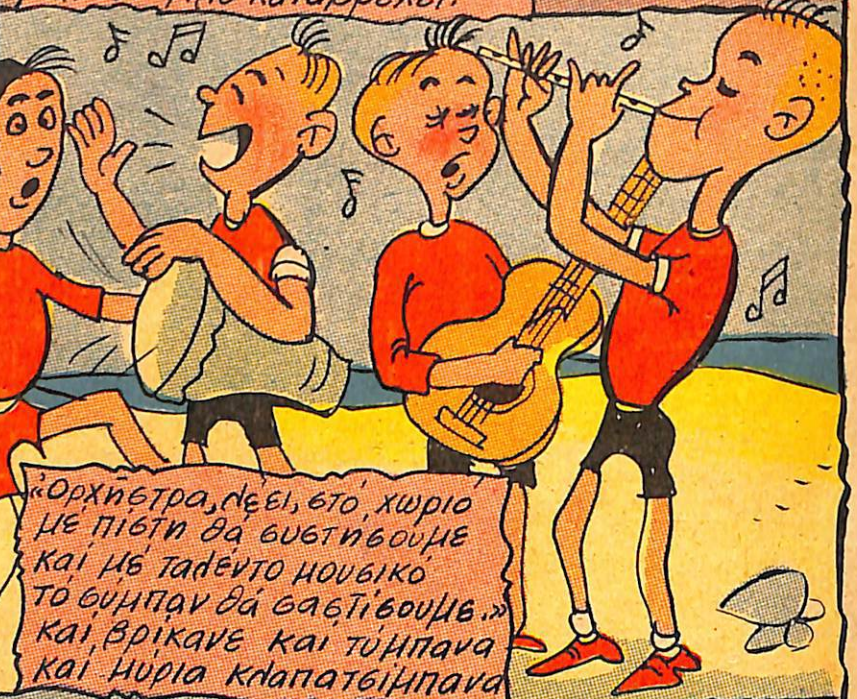
Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΜΙΑ ΦΛΟΥΕΡΑ
ΕΦΤΙΑΓΕ ΜΕ ΤΕΧΝΗ ΦΙΝΑ
ΚΑΘΕ ΩΡΑ ΚΙ ΟΜΗ ΜΕΡΑ
ΤΣΑΜΠΟΥΝΑΕΙ ΒΟΝΑΤΙΝΑ.
ΚΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΜΟΥΣΙΚΟΣ
ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΗ ΞΑΚΟΥΒΟΣ

ΚΙ ΟΤΑΝ ΝΥΧΤ' ΕΧΗ ΑΠΛΩΘΗ
ΟΛΟΕΝΑ ΑΥΤΟΣ ΘΥΡΙΖΕΙ
ΟΠΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΗΘΥΧΕΙ
ΓΙΑΤ' ΑΠΛΩΘΗΝΑ ΚΡΥΛΙΖΕΙ
ΚΙ ΕΝΑΣ ΓΕΡΟΣ ΔΕΝ ΑΝΤΕΧΕΙ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΦΙΛΟ ΚΑΤΑΒΡΕΧΕΙ.

ΜΑ ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ ΤΟΥ ΔΕΝ ΚΑΝΕΙ
-ΤΙ ΊΔΕΑ ΦΑΕΙΝ-
ΕΤΟ ΜΥΑΛΟ ΤΟΥ ΜΕΘΑ ΒΑΝΕΙ
ΜΑΞΕΤΡΑΚΟΣ, ΝΑ ΓΕΝΗ.
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ ΕΥΝΑΖΕΙ
ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΝΕΙ ΧΑΖΙ

ΟΡΧΗΣΤΡΑ, ΔΕΕΙ, ΕΤΟ ΧΩΡΙΟ
ΜΕ ΠΙΣΤΗ ΘΑ ΒΥΣΤΗΘΟΥΜΕ
ΚΑΙ ΜΕ ΤΑΔΕΝΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ
ΤΟ ΘΥΜΠΑΝ ΘΑ ΓΑΒΤΙΘΟΥΜΕ.
ΚΑΙ ΒΡΙΚΑΝΕ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΝΑ
ΚΑΙ ΜΥΡΙΑ ΚΛΑΠΑΤΣΙΜΠΑΝΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΥΠΩΘΑΝΕ
ΠΟΥΛΗΘΑΝ ΚΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΚΑΙ ΤΡΕΞΑΝ ΚΑΙ ΙΔΡΩΘΑΝΕ
ΓΥΡΟΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ.
ΚΑΙ ΉΘΑ' Η ΜΕΡΑ Η ΤΡΑΝΗ
Ή ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΝΑ ΔΟΥΗ.

ΚΙ ΑΡΧΙΒΕ Η ΒΥΡΑΥΛΙΑ
ΠΟΥ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΞΕΚΟΥΦΑΙΝΕΙ
-ΤΙ ΥΡΥΛΛΙΣΜΑΤΑ ΜΕΛΟΤΑ-
ΚΑΝΕΙΣ ΉΡΕΜΟΣ ΔΕΝ ΜΕΝΕΙ.
ΚΑΙ ΒΛΕΠΕΤΕ ΟΙ ΧΩΡΙΚΟΙ
ΠΩΣ ΞΕΑΥΡΙΩΘΗΚΑΝΕ
ΚΙ ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΜΑΣ ΟΙ ΦΤΩΚΟΙ
ΠΩΣ ΞΥΔΟΚΟΠΗΘΗΚΑΝΕ...